

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 73 / 28 Şubat 1989 / 2.50 DM

Sömürgeci operasyonlar boşa çıktı Mücadelemiz yükselerek sürüyor

Şubat ayı Kürdistan'da sömürgeci operasyonların boyutlanarak sürdüğü, ancak buna rağmen ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesini sürdürerek sömürgecileri yeni tedbirler almak zorunda bıraktığı bir ay oldu. Aralık ayı ortalarından başlayarak Ocak ayı boyunca yaygın ve yoğun bir şekilde sürdürülen operasyonlar Şubat ayında Botan ve Dersim alanlarına kaydırıldı.

Sayı yüzbinlere varan sömürgeci ordu birlikleri, özel timler ve köy korucularının ka-

tdığı ve en modern savaş araçları ile takviye edilen operasyonlar Botan'ın Şırnak, Cudi ve Yekmal bölgeleri ile Dersim'in dağlık kesimlerini kapsamaktaydı. Şubat ayı boyunca her tarafı ablukaya alarak didik didik arayan ve ulusal kurtuluş birliklerimizi üslendikleri alanlarda kısıtlayarak kökten imha etmeyi hedefleyen sömürgeciler bu son operasyonlarından da hiçbir sonuç elde edemeyerek hezime uğradılar. Milyarlar dökerek gerçekleştirdikleri ope-

Devamı 3. sayfada

ESKİŞEHİR CEZAEVİNDE İSTEKLER KABUL EDİLDİ

● 203 devrimci tutsağın başlattığı açlık grevi 19. gününde anlaşma sağlanması üzerine sonuçlandırıldı. Böylece devrimci tutsaklar haklarını gaspa yönelik bir saldırıyı daha boşa çıkardılar.

9 Şubat günü, Eskişehir cezaevinde Ekim-Kasım direnişinde kazanılmış olan hakların gaspına yönelik saldırılara karşı başlatılan açlık grevine 203 devrimci tutsak katıldı.

Sömürgeciler, devrimci tutsakların başlattığı açlık grevi direnişini kırmak için eskiden beri uygulayageldiği komplolarına ye-

niden sarıldı. Açlık grevine karşı duyarsızlığını ilk günlerde tümünden gösteren cezaevi idaresi, direnişçilerin kararlılığı karşısında bu tutumunu terkederek, anlaşmaya yanaştı.

Ekim-Kasım direnişleri döneminde, özellikle de dışardan yoğun kitlesel desteklerin gelişmesi, faşist rejimi korkutan bir gelişmeydi. Eskişehir cezaevinde açlık grevinin başladığını duyan tutuklu aile ve yakınlarının yeniden açlık grevi vb. gösterilere başlamaları, yeni bir kitlesel eylemliliğin fitilini ateşledi.

Kitlesel tepkinin genişlemesi

ve cezaevi direnişinin diğer tüm cezaevlerine de yansması ihtimalinin güçlü olması karşısında, yaklaşan yerel seçimlerde durumunun tehlikeye gireceğini gören faşist rejim anlaşmaya erkenden yanaştı. Kitlesel direnişin cezaevinde ve dışarda bir yangın gibi büyümesi, yerel seçimleri de tehdit eden ve ANAP'a prestij kaybettiren bir durum olacaktı. İşte, bundan çekinen hükümet, direnişçilerin kararlılığı karşısında geri adım attı ve isteklerini kabul etti.

İsteklerin kabul edilmesi ile birlikte, açlık grevinin 19. gününde eylem sonuçlandırıldı.

Eskişehir cezaevinde PKK'li savaş esirlerinin açlık grevine başlaması üzerine Diyarbakır, Ceyhan ve Çanakkale cezaevlerinde bulunan savaş esirleri de 21 Şubat günü Eskişehir direnişini desteklemek amacıyla açlık grevine başladılar. Böylece açlık grevlerine katılan savaş esirlerinin sayısı 500'e ulaştı. Eylem sürecinde Eskişehir'de tutuklu eylemcilerden Şükrü Gökaş, Erdoğan Sönmez ve İhsan Açıkça'nın durumları ağırlaştı. Ancak güçlü bir dayanışma örneği sergileyen savaş esirleri sonunda isteklerini sömürgecilere kabul ettirmeyi başardılar.

Yurtseverler, ilericiler, demokratlar “NEWROZ BİRLİK, DİRENİŞ VE İSYAN GECELERİ”ne katılalım!

Ulusal duygularımızın canlandığı, bağımsızlık ve özgürlük ateşinin daha da gürleştirdiği bir Newroz dönemine, yükselen ulusal kurtuluş mücadelemizin coşkusu ile giriyoruz.

Her Newroz, ülkemiz ve mücadele tarihimize yeni atılım ve zafer demektir. Bu yılki Newroz'u da yeni atılım ve zaferle karşılamaya hazırlanıyoruz. PKK önderliğinde yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz, bu yılki Newroz'a muazzam gelişmelerle giriyor. Halkımızın tarihindeki anlamına uygun bir büyüklükte karşılanan Newroz, yeni günlerin halkımıza armağan edilmesinin dönemeci oluyor.

21 Mart 1982'de Mazlum'un Kawalaşması ve 21 Mart 1985'de hakımızın birlik yönündeki en ciddi adımı ERNK'nin ilanı ile birlikte, Newroz geçmişten günümüze uzanan bir geleneğin temsil edilmesi anlamına da kavuştu. Bu, halkımızın birlik, direniş ve isyan geleneği olan Newroz'un günümüze kadar ulaştırılmasıdır.

Newroz, günümüzde bu anlamına PKK'nin yükselttiği ulusal kurtuluş savaşında daha somut bir şekilde kavuştu. PKK Newroz geleneğini yaşatmakla kalmıyor, ERNK'nin ilanı ve Mazlum'un Kawalaşması ile, bugüne çağdaş bir anlam da kazandırıyor.

Çağdaş bir anlam kazanan Newroz'da birliğimizi pekiştirmek, direnişimize güç vermek ve isyan geleneğimizi yaşatmak için bu kutlama gecelerine katılalım. Yeni zaferlere ulaşacağımız bu Newroz'da görevlerimizi yerine getirmek için, ulusal kurtuluş seferberliğinde yerimizi alalım.

— Yaşasın birlik, direniş ve isyan geleneğimiz Newroz!
— Yaşasın PKK önderliğindeki bağımsızlık ve özgürlük savaşımız!

İNSANLIK ONURUNUN ZİNCİRLENMESİNE KARŞI DİRENİŞ

Cezaevlerinde kıyasıya süren mücadele devam ediyor. İnsanca yaşam uğruna verilen mücadele sonucu elde edilen kazanımların gaspına yönelik yeni girişimlerin gündeme gelmesi ile birlikte, savaş esirleri yeniden açlık grevlerine başladılar. Kazanımlarını korumak, insanca yaşam olanaklarını çoğaltmak için savaş esirlerinin elindeki silah olan açlık grevi direnişleri son bir yıl içerisinde peşpeşe gelişti. Savaş esirleri, yıl-

Devamı 3. sayfada

Uluslararası kuruluşlardan işkenceye karşı tepkiler büyüyor

● Uluslararası Af Örgütü, faşist Türk devletinin işkence uygulamalarını protesto etmek için başlattığı kampanyayı sürdürüyor. Uluslararası Af Örgütü birçok Avrupa ülkesinde gerçekleştirdiği gösterilerde, işkence uygulamalarını kınadı. Af Örgütü ABD'de yaptığı afişlemede, çocuklara yapılan işkenceyi kınadı.

● 6 İskandinavyalı milletvekili Kürdistan'da incelemeler yaptı. Batman, Siirt, Mardin yörelerinde yaptıkları geziler sonucunda Türkiye'de işkence yapıldığını açıklayan milletvekilleri Cizre-Yeşilyurt'ta 'yurtsever köylülere insan dışı yedirilmesi olayı ile Batman, Siirt, Mardin'deki tutuklamaları kınadılar.

HABERİ 7. SAYFADA

TARİHSEL BENZERLİKLER

19. yüzyılda, özellikle bu yüzyılın son çeyreğinde Osmanlı İmparatorluğu için Avrupalılar tarafından "boğazların hasta adamı" denirdi. Türk egemen sınıfının Avrupa-Asya-Afrika üçgeninde, Ortadoğu düzleminde kurmuş olduğu feodal-askeri imparatorluk, her şeyiyle iflas etmiş, tam bir dağılma ve çöküş sürecini yaşıyordu. Dünya ölçüsünde egemenlik kurmuş ve dünyayı paylaşmış olan kapitalist-emperyalizme rağmen, bu imparatorluk ege-

menlik alanlarını bu gelişmelere kapatmaya çalışıyor, ancak emperyalizmin bir yarı-sömürgeci haline gelmekten kurtulamıyordu. Ekonomik yapısı ve devlet maliyesi dünyadaki gelişmelere göre en geri durumda bulunuyor ve iflası yaşıyordu. Toplumsal çelişkiler derinleşmişti; emekçi sınıfların ve özellikle bir halklar hapishanesi konumunda olan imparatorluk ezilen halklarının yönetime karşı sosyal ve ulusal kurtuluş

Devamı 12. sayfada

Birlik, isyan ve direniş geceleri başladı NORVEÇ'TE (Stavanger ve Trondheim) NEWROZ KUTLAMASI

"Birlik, isyan ve direniş geceleri"nin ilki 17.2.89 günü Norveç'in Stavanger şehrinde kutlandı. Stavanger, ülkemizden binlerce kilometre uzaklıkta olup kuzey kutubuna yakın bir şehirdir. Buradaki Kürdistanlı yurtseverler sömürgecilerden uzaklara kaçmış olsalar da, artık PKK gibi bir kurtuluş öncüsüne kavuştukları için, "Kuzey kutuplarında olsak dahi, ulusal kurtuluş mücadelemize sahip çıkarak, bu alanda savaşan PKK'ye, şehitlerimize ve önderimize APO'ya bağlılığımızı ve hatta gerekirse kaynağa dönüşü gerçekleştirecek pratikte ispat edeceğiz" demektedirler.

Düzenlenen geceye 50'si Norveçli olmak üzere, yaklaşık 150 kişi katıldı.

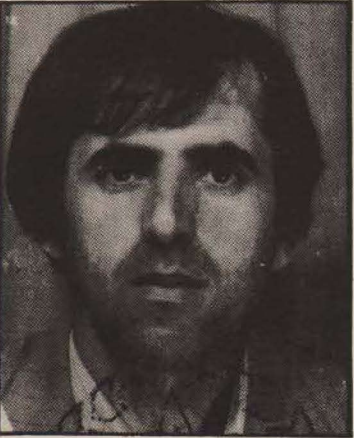
Şehitlere saygı duruşuyla

Devamı 5. sayfada

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

Ahmet yoldaş, Ağustos 1988 tarihinde içinde yer aldığı ARGK gerilla birliğinin çok sayıda düşmanın askeri gücü ile girdiği çarpışmada 8 yoldaşıyla birlikte şehit düştü. Ahmet yoldaş, Elazığ'a bağlı Karakoçan ilçesinin Hamzalı köyünde, yoksul bir ailenin çocuğu olarak 1.7.1954 tarihinde dünyaya geldi.

Ahmet yoldaşın ailesi çok yoksul olduğu için, kendi köyünde ancak ilkökul üçüncü sınıfa kadar okur, geri kalan öğrenimini ailesinin girişimleri sonucunda Türk şovenist-kemalist zehirinin genecik beyinlere aktıldığı yatılı okullarda tamamlar. Yatılı okula Bursa'da devam eder; okuduğu okulda, Yunanistan, Bulgaristan gibi ülkelerden getirilen Türk göçmenlerinin çocukları ezici bir çoğunluğu teşkil etmekteydiler. Okulun bu bileşimi, şovenist-kemalist eğitime daha da ağırlık verilmesini beraberinde getirmekteydi. Bu eğitimin özünde, kişiyi kendisine, ailesine, halkına yabancılaştırma yatmaktadır. Bu tür okullarda Kemalist kadrolar çıkarılır, her türlü insanlık değerlerinden uzaklaştırılmış kişilikler şekillenir.

Ahmet yoldaş, belli bir yaşa geldikten sonra, Türkiye devrimci hareketinin gelişip yükselmesinden ve Kürdistan ulusal kurtuluşçu güçlerinin ortaya çıkmasından etkilenir. Kendisi üzerinde uygulanan politikayı kavrar. O, bu dönemi şöyle değerlendirir:

"Daha ülke, vatan kavramlarını öğrenmeden, ülkeden kopup Türkiye metropollerine okumaya gittim. Bu alana giderken, ne Türkiye'yi tanıyordum ve ne de Türkçe biliyordum. Okulda uygulanan eğitim tamamen kemalist-şoven bir eğitim idi. Bir nevi kişiyi tüm toplumsal gelişmelere kapalı tutarak, yoğun kemalist-şovenist eğitim ile kişiyi Kemalizmin savunucusu ve taşıyıcısı durumuna getirme politikası uygulanmaktaydı. Nasıl ki geçmişte 'Yeniçeri Orduları', 'Hamidiye Alayları' oluşturulmuşsa, bu okullarda da Kemalizmin kadrolarını, savunucularını yetiştirme politikasını gütmekteydiler. Ve bu okulda okuyan biri devrimci gelişmelere karşıdır; Kemalizmin bir numaralı savunucusu durumundadır. Bu politikanın benim üzerimde epeyce etkisi oldu. Okulda okuduğum

Devrimciliğe düşman her türlü olumsuzluğun düşmanı olan bir militan:

AHMET DOĞAN

dile getirir:

"Her şeyden önce PKK önderliğinde geliştirilen ulusal kurtuluş mücadelesi, bir halk hareketi, bir isyanın başlangıcıydı ve isyana kalkan halkın ayak sesleri duyuluyordu her tarafta. Ben de bir Kürt ve yurtsever olduğum için —ki yurtseverliğin temel ilkesi ulusal ve toplumsal kurtuluşu hedef alan özgürlük hareketine fiilen katılmaktır—, bu inanç ve bilinçle Akademi ortamına gelmiş bulunmaktayım."

Bu inanç ve bilinçle Akademi'de askeri ve siyasi faaliyetlere katılan Ahmet yoldaş, kısa sürede eğitimden yararlanıp büyük gelişmeler kaydedebildi. Dürüstlüğü ve olgunluğu ile yoldaşların saygı ve sevgisini kazanarak sevilen bir yoldaş durumuna geldi. O, Akademi'de takım komutanlığına yükseldi ve üstlendiği bu görevi başarı ile yerine getirebildi.

Ahmet yoldaş atikliği, çalışkanlığı ve yüksek morale sahip oluşu ile devamlı yoldaşlarına moral veren bir kaynak durumundaydı. Bu özelliğinin yanı sıra, o devamlı öğrenen, öğreten özelliğe de sahipti. Ahmet yoldaş planlı-programlı yaşam özelliği ile devamlı ileriye, devrimci görevleri düşünen bir yoldaşıydı. Bu görevleri üstlenecek devrimci militanın özelliklerinin ne olması gerektiği konularında şunları dile getiriyordu:

"Bir PKK militanı olmak sürekli inceleyici, araştırmacı olmayı ve Parti taktiklerini uygulayıp kendisini sürekli geliştirmeyi gerektirir. Önemli bir dönemde orduyu kurmak ve geliştirmek için bizlere büyük görevler düşüyor. Bunun için PKK hattında kendimizi en iyi şekilde geliştirmek, sorunları bilince çıkarmak ve böylece devrimci komutanın özelliklerine ulaşmak zorunludur. Zindan direnişçileri ve tüm şehitlerimiz, devrimci komutanın özelliklerini konusunda bizlere en büyük mirası bırakmışlardır."

Bu inanç ve bilinçle hareket eden Ahmet yoldaş, şehitlere ve Partiyeye bağlılığını sömürgeciliğe karşı sergilediği görkemli direnişi ile kanıtladı.

Ahmet yoldaş, çocukluktan itibaren ülkesinden uzak kalmanın, kendi öz kimliğine yabancılaştırılmanın ve unutulmaz acılarla dolu yoksullukların, sürgünlerin ve katliamların tek sorumlusunun faşist Türk sömürgeciliği olduğunu çok iyi kavramıştı. O kendi kişiliğinde devrimciliğe düşman olan her türlü olumsuzluğun amansız düşmanıydı. Onu, özgür bir vatan için, bütün gücü, enerjisi, bilgisi ve yeteneği ile PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesine çeken bu anlayıştı. O, PKK önderliğinde verilen devrimci direniş savaşımının sadece bağımsız, demokratik, birleşik, sosyalist ve müreffeh bir Kürdistan yaratmak değil; aynı zamanda kimliği kazanma, özgür yaşamı, onuru koruma ve dolayısıyla insanlığı yüceltme savaşımı olduğunu bilerek hareket etti.

Ahmet yoldaş, halkımızın ve Ordumuzun yüce önder ve komutanlarının yetiştirildiği Mahsum Korkmaz Akademisi'nde gördüğü askeri ve siyasi eğitimi güçlü kazanımlar elde ederek tamamladı. Yapılan diploma töreninde güçlü başarılar sergileyerek hakkettiği mezuniyet diplomasını alarak ülkeyi fethetme, özgürleştirme hareketine fiilen katılmak için bir grup yoldaşıyla birlikte ülkeye yöneldi. Akademi-

HANİ ŞEHİTLERİ (soldan sağa): Sayım CAV, Faruk YILDIZ, Ömer AKKAYA, Haydar UZUNYOL, Ahmet DOĞAN

den ayrılmadan önce Partiyeye verdiği son raporunda şunları söylüyordu:

"Önemli bir dönemde pratik mücadeleye yönelirken, açık ki belli eksikliklerim olabilir. Kişiliğimde var olan bu yanlış anlayışları atmak için, bunların üzerine Parti silahıyla, III. Kongre çizgisiyle pratikte en amansız bir şekilde ve her türlü yanlış anlayışlara, Parti dışı sınıf anlayışlarına karşı en sert şekilde gideceğime; bunu pratikte sergileyeceğime; hiçbir yanlış anlayışı kendimde yaşatmayacağıma; yine halk gerçekliğimize ve Partimize, Parti Önderliğimize yönelik her türlü düşman saldırılarına, ajan-provokatör, tasfiyeci eğilimlere, anlayışlara karşı amansız bir savaşımı yaşayacağıma; ve bunlara yaşam hakkı tanımayacağıma; Parti Önderliğinin ıslıklı yolunda yürüyüp çizgi devrimcisi olacağıma; Partiyeye, Parti Önderliğine, devrim şehitlerimize, halkıma la-yık olmaya çalışacağıma; bunu pratikte kanımın son damlasına kadar savaşım ispatlayacağıma söz veriyor, and içiyorum."

Ahmet yoldaş, verdiği bu sözün eri olduğunu pratikte, Diyarbakır-Hani direnişinde 8 yoldaşıyla birlikte sömürgeci Türk devletin modern savaş teknolojisine karşı görkemli direniş sergileyip, sömürgeci kolluk kuvvetlerine onlarca kayıp verdirerek, saatlerce sürdürdüğü bir çatışma ile kanıtlamıştır. Bu görkemli direniş karşısında dehşete kapılan sömürgeciler, kimyasal silah kullanarak direnişi ancak kırabilmişlerdir. Kimyasal silah kullanmalarıyla da sömürgeciler, hem yenilgilerini kabul etmiş, hem de barbarlıklarını ve vahşiliklerini bir kez daha açığa çıkarmış olurlar.

Ahmet yoldaş, bu görkemli direnişinde, büyük komünist Mazlum DOĞAN yoldaşla ilk karşılaş-tığı anıyı, Mazlum'un ilk konuşmasını hatırlar: Mazlum'un "Berxwedan jiyane", "Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür" şiar-larını beynine bir kez daha kazır ve görkemli direnişinde, "Bijî Serok APO", "Bijî Serxwebûn" şiarlarını atarak şehit düşer.

Ahmet yoldaş şahadetiyle halkımızın yüce evladı, Partimizin değerli militanı sıfatına ulaşmıştır. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz şehitleri kervanına katılmıştır. Onun anısı ülke ve Parti tarihimizde, halkımızın zihninde ve devrimci mücadelemizde devamlı yaşayacaktır. Biz de, Ahmet yoldaş ve tüm direniş şehitlerimize bir kez daha; akan

kızıl kanlarının intikamını yerde bırakmayacağımıza ve onların uğruna savaşım şehit düştükleri ülkenin bir karış toprağını sömürgeciliğin boyunduruğuna terketmeyeceğimize, her karışımı özgürleştireceğimize ve bağlı bulundukları davayı zaferle taçlandıracağımıza, kanımızın son damlasına kadar savaşacağımıza ve anılarına bağlılığı sürekli kılacağımıza dair söz veriyoruz.

Bir silah arkadaşı

AHMET DOĞAN'IN ANISINA

9 yürek 9 can
kucaklarken Ağustos'u kızılıklıta
ikinci bir isyandı Hani'de yaşanan.
Dağlar özlemişti canlarını
kolay mıdır hasretliği
umudu bağrında taşıyanlara.
Yalnızlık karanlıkta acı...
Hızlı zaman geçidinde
yol alırken ağır ağır
ihanete bedel ödemek
düşman kurşunundan ağır ve acı...
Bugün başka bir gün
kleşlerin dinmez sesi
yavaşlatırken evrenin hararetini
daha bir hoş kuşların sesi
daha coşkulu...
Kararlı gözlerin selinde
eller tetikte
yüreklere haykırıyordu:
Böyle bir güzel günde geliyoruz
ey ANA!
Terkederken Kürdistan baharı
kendisini Ağustos'a
taptaze fidanlar büyütecek
her mevsim tomurcuk açacak...
Yılların ateşiyle
sabırla bekleyen yollar
dindirememiştii,
kendisini
sonsuzluğun derinliğine bırakıp da
dağlarda yankılanıyordu.
Biz ne ilkiz ne de
son şehit düşen...

Mazlum'un öğrencileri ağlamaz
gözlerden dökülen inci de olsa.
Ana'nın bağı yumuşaktır.
Hem bak
sesler yayılıyor her yana
karanlığı hapsediyor.
Kemal'in komutlarında
aynı coşku var.
Ve bulutlar yorgan oldu
gözlerinde taşıdığı o parıltılarla
kucaklıyor...
kucakladı AHMET'imizi de...

Arhus'tan bir grup Türk ve
Kürt arkadaş adına S.N.

Sömürgeci operasyonlar boşa çıktı / Mücadelemiz yükselerek sürüyor

Baştarafı 1. sayfada

rasyonlar sonucunda hem eli boş kalan ve hem de güçleri yıpranarak moral çöküntüye uğrayan sömürgeciler tüm hırslarını Kürdistan'ın masum insanlarından alarak halktan kişilere baskı ve işkence yaptılar; köylerde terör estirdiler.

Baharla birlikte başlayacak ulusal direniş atılımı öncesinde güçlerimizi darbeleyerek sonuç almak isteyen sömürgeciler bu amaçlarına ulaşamadıkları gibi, kendileri maddi, manevi kayba uğradılar; otoriteleri bir kez daha tesis edilemeyecek denli darbelendi. Sömürgeci Türk ordusunun Kürdistan'daki başarısızlığı bir kez daha gözler önüne serildi.

Kürdistan'da uğradıkları bu başarısızlık sömürgecileri yeni tedbirler almaya itti. Özellikle seçimlere doğru giderken duydukları büyük endişeleri artık gizleyemiyorlar. PKK'nin seçimleri sabote edebileceği, büyük eylemler gerçekleştirebileceği yönünde demeçler vererek korkularını açığa vuruyorlar. Kürdistan'ın birçok şehrinde ve İstanbul'da gerçekleştirdikleri geniş çaplı operasyonlar sonucunda PKK'ye şehirlerde darbe vurduklarını, çökerttiklerini iddia eden sömürgeciler, bu iddia-

larının asılsızlığını yine kendileri itiraf etmek zorunda kalıyorlar. Bir kez daha dikkatleri şehir örgütlenmesine ve gelişebilecek eylemlere çekiyorlar. Gelişmeleri karşılayabilmek için çırpınıyorlar. TBMM kurulumunda yaptıkları bir toplantıda tüm bu endişelerini açığa vurarak Kürdistan'da 1984'ten bu yana süregelen olağanüstü hal uygulamasını dört ay daha uzatma kararı aldılar, ki bu sömürgecilerin Kürdistan'da insiyatifi ele aldıkları iddialarının çürütülmesi anlamına geliyor.

Diğer taraftan, gelişen mücadelede karşılarında işbirlikçilerini ve ekonomik-siyasi kuruluşlarını da koruyamaz duruma düşen sömürgeciler yeni koruma tedbirleri geliştirmeye çalışıyorlar. Şubat ayında aldıkları bir kararla, cangüvenliği bulunmayan muhtarlar ve köy ihtiyar heyetlerinin korunması amacıyla köy korucularının bir kısmının görevlendirilmesini kararlaştırdılar. Bu, sömürgecilerin her alanda giderek sıkıştıklarını ortaya koyuyor. Can telaşına düşen sömürgeciler ve işbirlikçiler mevcut güçleriyle saldırıda olmak bir yana, kendilerini savunma gücünü dahi bulamıyorlar.

Resmî kurum ve kuruluş-

larını korumaktan aciz olan sömürgeciler buraların korunması görevini o kurum ve kuruluşlarda çalışan memurlara yükleyerek, "bölgesel savunma birlikleri" kararını hayata geçirmeye başladılar. Ancak karar daha ilk uygulama çabasında sömürgeciler ile memurlar arasında çelişkilerin derinleşmesi ve hoşnutsuzluğa yol açtı. Bu da sömürgecilerin çıkmazlarını ortaya koyan bir diğer gelişme durumundadır. "Güvenlik" gücü olması gereken devletin, çalışanlarını hedef durumuna getirmesi, devlet ile toplumun her kesimi arasındaki çelişkilerin derinleşmesi sonucunu doğuracaktır. Bu da giderek sömürgecilerin teşhir ve tecritini hızlandıracaktır.

Son gelişmeler de bir kez daha ortaya koymuştur ki sömürgeciler Kürdistan'da giderek derinleşen bir çıkmazı yaşıyorlar. Bu çıkmazdan kurtulmak için girişilen her çaba daha da ağır çıkmazları yaratmakta, sömürgecileri adım adım tüketişe götürmektedir. Gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz ve artan eylemlerimiz bu bunalımı açığa çıkaran, derinleştiren ve sömürgecileri her gün biraz daha tüketen bir rol oynamaya devam etmektedir.

İdil'de sömürgecilere darbe

23 Şubat gecesi Mardin'in İdil ilçesi Yuvalı köyünde devriye gezen bir düşman birliği ARGK güçlerinin pususuna düştü. Düşman gücünü gafil avlayan ARGK gerillaları birlikteki çok sayıda askeri öldürürken, bir çoğunu da yaraladılar. Düşman kayıplarını her zamanki gibi gizleyerek sadece bir askerin yaralandığını duyurdu.

ARGK gerillaları gerçekleştirdikleri başarılı eylemde hiç bir kayıp vermeden alandan uzaklaştılar.

Bismil'de büyük çatışma

Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Yukarı Kazancı Köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında büyük bir çatışma meydana geldi. 26 Şubat gecesi meydana gelen çatışmada sömürgeci özel hareket timinde görevli polislerden bir çoğu öldürülürken, bazıları da yaralandı. Kayıplarını 1 polisin öldürülmesi şeklinde açıklayan sömürgeciler 5 ARGK gerillasının da çatışmada hayatını kaybettiğini iddia ettiler.

Ancak, olaya ilişkin ayrıntılı

bilgiler henüz elimize ulaşmamış olduğundan çatışmanın sonuçları konusunda net bir bilgi vermek imkanı şimdilik yoktur.

ARGK Birliklerine katılımlar sürüyor

Kürdistan gençliğinin her gün gruplar halinde katıldığı ARGK birliklerine son katılımlardan biri de Şırnak'ta gerçekleşti. Şırnak ile Cizre arasında bulunan Kere dağına oduna giden bir grup Kürdistanlıya yönelik propaganda yapan ARGK gerillalarına grupta bulunan 8 Kürdistanlı genç katıldı.

Geliştirdikleri mücadele ile halk arasında derin bir sempati ve güven yaratmış bulunan ARGK gerillaları saflarında yer almak giderek her Kürdistanlı gencin rüyası haline gelmektedir. Dört gözle ARGK gerillaları ile karşılaşmayı bekleyen Kürdistan gençleri ellerine geçen ilk fırsatta ARGK birlikleri içinde yer almakta adeta yarışmaktadır. Şırnak'ın Kere dağında yaşanan olay ARGK'nin Kürdistan halkı ve gençliği üzerindeki büyük etkisini ve halkımızın savaşta yer alma özlemini ortaya koyan örneklerden biridir.

İNSANLIK ONURUNUN ZİNCİRLENMESİNE KARŞI DİRENİŞ

Baştarafı 1. sayfada

lardır uğruna can ve kan vererek elde ettikleri kazanımları korumak için direnişi tercih etmekte ve tüm saldırılara a-nında cevap vermektedirler.

Son olarak, Eskişehir Cezaevinde gündeme gelen hak gaspına karşı PKK'li savaş esirleri 9 Şubat'ta süresiz açlık grevine başladılar. Yeniden gündeme giren saldırılar, faşist Türk sömürgecilerinin cezaevlerinde bulunan savaş esirlerini adım adım imha etme girişimlerinin bir parçasıdır. Türk sömürgecileri savaş esirlerine insanca yaşam olanağını kapatarak, insanlık dışı uygulamalarını yoğunlaştırmakla, PKK'li savaş esirlerinin kazanımlarını ortadan kaldırmak istiyor.

Son olarak, 20'yi aşkın cezaevinde Ekim-Kasım 1988'de yoğunlaşan açlık grevi eylemlerinde, devrimci tutsaklar Türk sömürgecilerinin 1 Ağustos Genelgesi ile yöneldiği hak gaspına karşı direnişi yükselttiler. Birçok cezaevinde ölüm sınırına kadar gelen açlık grevleri karşısında, Türk sömürgecileri hak gaspına yönelik girişimlerinden vazgeçip, öne sürülen koşulları kabul ettiler.

Devrimci tutsakların kararlılığı, tutuklu yakını ve ailelerinin, toplumun diğer kesimlerinin gösterdiği dayanışma ile uluslararası kamuoyundan yükselen tepki neticesinde, faşist rejimin temsilcileri geri adım attılar. Bu sonuca ulaşılması ile birlikte onur savaşını verenler bir kez daha kazandılar. **Direnmenin yaşamak olduğu, pratikte bir kez daha kanıtlandı.**

Bu kazanımlar karşısında, planlarını uygulama olanağı bulamayan faşist Türk sömürgecileri, yeniden saldırıya geçmek için pusuya yattılar. Nitekim bu saldırıların her an gündeme gireceği konusunda PKK'li savaş esirleri de uyarıda bulun-

muştu. Urfa Cezaevi'nden Ceyhan'a sürgün edilen M. Selim Çürükkaya, bu duruma dikkat çekmiş; verilen sözlerle rağmen devletin her an 1 Ağustos Genelgesi'ni gündemleştireceğini belirtmişti.

Şubat ayının ilk günlerinde, Adalet Bakanı Mehmet Topaç yaptığı bir açıklamada, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılmadığını söyledi. Aslında bu açıklama, cezaevlerinde hak gaspına yönelik saldırıların gündeme getirilmesi için bir işaret oldu.

Bu açıklamanın ardından uzun bir zaman geçmeden, hak gaspına yönelik girişimlere başlandı. Eskiden beri pilot bir cezaevi olarak görülen bu uygulamalar için özel olarak seçilen Eskişehir Cezaevi'nde hak gaspı gündeme geldi. Ekim-Kasım direnişleri sonucunda elde edilen ve verileceğine dair söz verilen hakların gerekleri yerine getirilmeyip, uygulanmamaya başlandı. Yavaş yavaş gündeme giren kısıtlamalar, bütün insanca yaşam koşullarının ortadan kaldırılmasına yöneldi.

Yüzlerce şehit, kan ve nice zorluklar pahasına elde edilen kazanımların gasp edilmesine yönelik olarak gündeme giren hak gasplarına karşı savaş esirlerinin sarsız kalmayacağı açık olan bir durumdur.

PKK'li savaş esirleri, kendi açıklamalarında da sık sık belirttikleri gibi, geline aşamada elde ettikleri hiçbir haklarının geri alınmasına müsaade etmeyeceklerdir. Mazlumlar, Hayri-ler ve Kemaller'den devr alınan direniş bayrağını yükseltmek ve insanca yaşam olanaklarını daha da geliştirmek için direneceklerini sık sık açıklamaktadırlar.

Faşist Türk Sömürgecileri, özellikle 1988 yılı başı ile birlikte, savaş esirleri üzerinde yeni uygulamalar gündeme getirerek, yeniden teslimiyet ortamını

yaratmak istiyorlar. Bundan dolayı sık sık hak gasplarına yönelerek, savaş esirlerine saldırıyorlar. Her açlık grevi ardından, kısa bir müddet sonra Türk sömürgecileri, kendi hukuklarını bile altüst ederek, verdikleri sözleri unutup, eski ortamı yeniden yaratmak istiyorlar. Kısaca, tutukluluk koşullarını insanca yaşanılacak bir düzeye yükseltmek isteyen savaş esirlerine tahammül edilemiyor.

Sadist ve insanlık düşmanı olan Türk egemen sınıfları, savaş esirlerinin direnişle insanca yaşam olanağını geliştirmesinden büyük korkuya kapılıyor. Teslim alamadığını gördükçe de, devrimci tutuklulara karşı saldırılarını yoğunlaştırıyor. Bir yandan sık sık saldırıları gündemleştirerek, savaş esirlerini fiziki olarak güçten düşürüp ölüme sürüklemek, direnemez duruma getirmek istiyor. Bunun için her açlık grevi ardından yeniden saldırıları gündemleştiriyor.

Faşist rejimin tüm insanlık dışı saldırılarına, hak gaspına yönelik alçakça girişimlerine rağmen, PKK'li savaş esirleri ve devrimci tutsaklar, elde ettikleri kazanımları korumak kararlılığındadırlar. Yıllardır cezaevlerinde süren direniş geleneğinin verdiği güçle direniş bayrağını yükselten devrimciler, ölümleri pahasına bile olsa, hak gaspı olarak gündeme gelen her türlü saldırıya karşı direnmektedirler.

Son bir yıl içerisinde 5 aya yakın bir süreyi açlık içinde geçiren savaş esirleri ve devrimci tutsakların, direnişi nasıl fedakarlıkla yükselttikleri çok açıktır. Çok kötü beslenme ve sağlık koşullarına rağmen, savaş esirlerinin bu kadar süreyi aç geçirerek direnmeleri küçümsenemez bir direnişçiliğin simgesidir.

Bu kadar direniş gücü veren kuşkusuz Mazlumlar'ın, Hayri-ler'in, Kemaller'in direniş mirasına bağlılık, PKK ideolojisi-ne inançtır. Bu direniş gücü ile, faşist sömürgecilerin saldırılarına karşı direnen PKK'li savaş esirleri bu son deneyden de başarı ile çıkacak güçtedirler.

Türkiye ve Kürdistan halkı üzerinde derin bir etki bırakan cezaevi direnişleri, toplumu ayağa kaldıran direniş odağı olarak rolünü yine oynamaktadır.

Tutuklu ailelerinden dayanışma

9 Şubat'ta Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde başlayan açlık grevi ile dayanışma için tutuklu aileleri açlık grevine başladılar.

22 Şubat günü Ankara İnsan Hakları Derneği'ne gelen tutuklu aileleri burada bir basın toplantısı düzenlediler. Tutuklu aileleri, basın toplantısında yaptıkları açıklamalarda, Eskişehir Özel Tip Cezaevinde süren açlık greviyle dayanışma içerisinde olduklarını açıkladılar. Tutuklu ve hükümlü aileleri ve yakınları, cezaevlerindeki yakınlarının haklarının kısıtlanmak istenmesi ve yeni saldırıların gündeme getirilmesi nedeniyle, kendilerinin, böyle bir eylemle evlatlarının yanında olduklarını göstermek için açlık grevi kararı aldıklarını açıkladılar.

Tutuklu ve hükümlü yakınları basın toplantısında cezaevlerine ilişkin gözlemlerini de şu sözlerle dile getirdiler: "Biz tutuklu ve hükümlü yakınları 15.02.1989 tarihinde itibaren de yakınlarımızı görmeye gittiğimizde 09.02.1989 tarihinden itibaren açlık grevinde olduklarını ve bu nedenle görüşlerinin yasaklandığını öğrendik."

Açlık grevinin başlatıldığını öğrenen tutuklu yakınları Cum-

Eskişehir'de açlık grevinin başladığını duyan tutuklu aile ve yakınları destek eylemlerine girerek, direnişin yanındaki yerlerini aldılar. Toplumun nabzını elinde tutan bir direniş odağı olarak cezaevi direnişleri, **diren-mek yaşamaktır** gerçeğini bir kez daha kanıtıyor. Her türlü teslimiyetin, boyun eğiciliğin, uzlaşıcılığın başına bir darbe olarak iniyor, direniş gerçeğini üstü örtülmez bir aydınlıkla açığa koyuyor.

huriyet Savcısı Uğur İbrahim Hakkioğlu ile görüştüler. Savcı hükümlü yakınlarına, "Çocuklarımız teröristtir, 8-10 kişiyi öldürmüş insanlara nasıl iyi davranırım" demiştir. Tutuklu ve hükümlü yakınları savcının bu sözlerle, "Cezaevlerinde çocuklarımıza uygulanan baskı ve işkenceleri meşru göstermeye çalıştığını ve savunduğunu da" açıkladılar.

Ailelerin yaptığı basın toplantısının ardından İnsan Hakları Ankara Şubesi Başkanı Muzaffer Erdost da bir açıklama yaptı. Muzaffer Erdost, cezaevlerinde uygulanan insanlık dışı baskılar karşısında, tutukluların insanlık onurunu açlık grevi dışında başka bir araçla savunma koşulları olmadığını da belirtti. Muzaffer Erdost, bu nedenle, "Sorunları kamuoyuna duyurmak ve düzeltmeyi sağlamak için açlık grevlerini doğrudan, haklı bir tavır olarak karşıyoruz" diyerek, tutumlarını netçe ortaya koydu.

Eskişehir cezaevinde açlık grevinin sona ermesi ile birlikte, tutuklu aile ve yakınları da Ankara İHD şubesinde sürdürdükleri açlık grevinin sona erdirdiler.

Kasaplar Deresi'nin açılması isteniyor

Siirt Belediye Çöplüğü olarak kullanılan Kasaplar Deresi'ne çatışmalarda ve işkencelerde katledilen ARGK komutan ve savaşılarının cesetlerinin atılmasının açığa çıkması üzerine olaylar üzerinde yoğun tartışmalar başladı. İnsan hakları kuruluşları ve bazı milletvekilleri yaptıkları açıklamalarda Kasaplar Deresi'nin açılmasını istediler. Kasaplar Deresi'ne Avrupa'dan da çeşitli tepkiler geldi.

Son olarak Sosyalist Parti Genel Sekreteri Yalçın Büyükdaglı başkanlığındaki bir heyet incelemelerde bulundu. Yalçın Büyükdaglı, olayın sorumluluğunun Belediye temizlik işçilerine yüklenmek istendiğini de sözlerine ekledi. Yöredeki halkın ve ölü yakınlarının daha sonra başlarına geleceklerden korktukları için başvuruda bulunmadıklarını da belirtti.

Kasaplar Deresi'nde 46 kişinin olduğu sanılıyor. Bu kişile-

rin akibeti hakkında herhangi bir bilgi bilinmiyor. Bunların bir kısmı gözaltına alındıktan sonra, bir kısmı da çatışmalarda katledildikten sonra haklarında herhangi bir bilgi alınmayanlardan oluşuyor.

Soruşturmalar sürdürülürken, 6 ARGK komutan ve savaşılarının daha cesedinin belediye teslim edildiği belirtildi. Cesetleri belediye teslim edilenler arasında ARGK'nin Garzan komutanlarından Hamit DAĞTEKİN'in cesedi de var. Bunun dışında, cesetleri belediye tarafından Kasaplar Deresi'ne atılan ARGK savaşılarından ismi belirlemler arasında Ahmet TAYÇUR, Cemal TEPE, İbrahim TÜRCAK, İsmail ve Ekrem adlı savaşıları var. Bunların dışında isimleri Cumhuriyet savcılığınca bilinen fakat açıklanmayan 4 ARGK savaşılarının daha cesetlerinin deresi atıldığı belirtildi.

Derenin açılması ve soruş-

turmanın derinleştirilmesi ile birlikte faşist Türk sömürgeciliğinin işlediği suçlar da birer birer açığa çıkacaktır, 50'ye yakın savaşılarının, tarihte eş görülmemiş bir vahşete maruz bırakılarak, belediye çöplüğüne atılması, insanlığın tanık olduğu en büyük suçlardan birisidir. Halkımızın bağımsızlığı için mücadele eden savaşıları, en aşağılık uygulamaları yapan Türk sömürgecileri işledikleri suçların hesaplarını bizzat bu savaşıların takipçilerine ve yoldaşlarına verecekler. İnsanlığa karşı işlenen bu suç cezasız bırakılmayacaktır. Hayvanlara bile layık görülmemeyen bir muameleyi halkımızın en değerli evlatları üzerinde uygulayanları, hiçbir güç suçlarının cezasını çekmekten kurtarmayacaktır. Halkımızın namluları bunların beynini dağıtacak ve bir daha insanlığa karşı suç işlemelerine olanak tanımayacaktır.

PKK Siirt-Mardin Davasında bir idam

Diyarbakır DGM'de görülmekte olan Siirt-Mardin grubu davasında karar 20 Şubat tarihli duruşmada açıklandı. 31 devrimci ve yurtseverin yargılandığı mahkeme 6 aydan bu yana sürüyordu.

Nihat Çelik hakkında mahkeme idam cezası verirken, 30 kişi hakkında ise beraat kararı verdi. Beraat eden 30 kişi arasında Ramazan Borali, Hasan Çetik, Mustafa Bayık, Ali Aykaç ve Ahmet Ünlü hakkında da ilk mahkemede idam cezası istenmişti. Son duruşmada bunlar

hakkında da beraat verildi.

Bu son örneklerde açıkça görüldüğü gibi, Türk sömürgecileri mahkemelerde kendi hukuk kurallarını bile dikkate almıyorlar. En sıradan insanlar hakkında bile kolaylıkla idam cezası isteyebiliyor, ya da ağır hapis cezaları ile cezalandırıyorlar. Bu da sömürgeci mahkemelerin PKK davalarında tamamı ile politik kararlarla hareket ettiğini gösteriyor. Mahkemelerde istenen cezalarda dava, kişinin durumuna ve niteliğine göre de farklılık gösteriyor.

Malatya DGM'de PKK-Çukurova Grubu davasına başlandı

Sömürgeci kolluk kuvvetleri'nin geçtiğimiz yıl ekim ve kasım aylarında Adana, Mersin ve Hatay'da düzenlediği operasyonlar sonucu yakalanan savaş esirlerinin davası, Malatya DGM'de görülmeye başlandı.

DGM'de başlayan davada Çukurova sorumlusu olarak yargılanan Şemsettin Kara hakkında 15 yıl hapis cezası isteniliyor.

53 yaşında olan Şemsettin Kara'nın yanısıra kızı Gülhatun ile damadı Necmettin Karadağ da aynı davada yargılanıyorlar. Bunlar için ise savcı, 5'er yıl hapis cezası istiyor.

Çukurova grubunun sözcülüğünü de yapan Şemsettin Kara, mahkemede sık sık söz alarak, savunma yaptı. Davanın ilk duruşması ardından mahkeme başka bir tarihe ertelendi.

Uluslararası Af Örgütü Irak Rejimini Kürt çocuklarına yaptığı işkenceleri durdurmaya çağırıyor

Amnesty Uluslararası Af Örgütü'nün merkezi Londra'da yapılan açıklamada, Irak rejiminin siyasi muhaliflerini yakalamak için, onların çocuklarını tutukladığı ve bunlara her türlü işkencenin uygulandığı açıklandı. Af Örgütü, Irak rejiminin çocuklar üzerindeki işkence uygulamalarına son verilmesini istedi.

Af Örgütü, şimdiye kadar kendilerine 61 çocuğun idam edilme davasının intikal ettiğini de açıkladı. Özellikle de son yıllar içerisinde çocuklar üzerindeki uygulamaların artışı gösterdiği Af Örgütü'nün açıklamasında

Af Örgütü, söz konusu uygulamanın Irak rejiminin muhaliflerine ve Kürt peşmergelerine karşı uygulandığını açıkladı. Af Örgütü, gözaltına alınan

çocukların işkence gördüğünü, kurşuna dizildiklerini ve hatta tecavüze uğradıklarını da belirtti. Bunlardan bir çocuğun tutuklandıktan sonra tırnaklarının çekilip kurşuna dizildiğini de Af Örgütü'nün öğrendiği söyleniyor. Yine, birçok çocuğun sokaklarda kurşuna dizildiği de açıklamada yer alıyor. Kurşuna dizilen birçok çocuğun daha yeni okula başlama çağına geldiği açıklamanın dikkat çektiği diğer bir husus.

Af Örgütü, özellikle de Kürt çocukları üzerindeki uygulamaların endişe verici boyutlarda olduğunu belirtiyor. 16 Mart 1988'de Halepçe'ye atılan kimyasal silahlar sonucu ölenlerin çoğunu çocukların oluşturduğuna dikkat çeken Af Örgütü,

Kürt çocuklarının babalarının yaygınca tutuklandığını kesin olduğunu da açıklıyor.

Kürt çocuklarının tutuklanması ve işkence görmesine diğer bir örneği de veren Af Örgütü, ciddi ihlallerin yaşandığını söylüyor. Bir Kürt savaşılarının 6 yaşındaki oğlunun misilleme amacı ile gözaltına alındığı ve işkencelere tabii tutulduğu da Af Örgütü açıklamasında yer alıyor.

Bilindiği gibi, Af Örgütü, geçen yıl yaptığı bir açıklamada faşist Türk sömürgecilerinin de Kürt çocuklarına işkence yaptığını açıklamıştı. Türk faşist rejiminin yanında, Irak'ın da benzer bir yöntemle başvurması, halkımızın düşmanlarının karakterini de çok iyi bir şekilde ortaya koyan bir örnektir.

KAMRAN İNAN PROTESTO EDİLDİ

21 Şubat 1989 tarihinde, Türkiye Araştırma Merkezi ve Alman-Türk Parlamenterler Grubu ile Ortadoğu Business and Banking adlı kuruluşun ortaklaşa düzenlediği seminere konuşmacı olarak katılan TC Devlet Bakanı Kamran İnan protesto edildi.

Bonn'da gerçekleşen toplantının konusu "Doğu Anadolu Projesi-GAP" idi. Bilindiği üzere, Kamran İnan Özal hükümetinin GAP bakanlığını da yapmaktadır. Bunun için çeşitli uluslararası kuruluşlarla görüşmeler yaparak GAP'a destek aramaktadır.

GAP'ın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir duvar rolünü görmesi için TC'nin bu projeye büyük önem verdiği ve Kamran İnan'ın ise GAP bakanlığı dışında ulusal kurtuluş mücadelesinin tasfiyesi için harekete geçirildiği ve bir işbirlikçi-uşak olduğundan hareketle, Feyka-Kürdistan'ın çağırısı üzerine 200 civarında Kürdistanlı yurtsever toplantının yapıldığı binanın önünde toplanarak protesto gösterisi yaptı. Gösteri eyleminde gür sloganlar atıldı ve marşlar söylendi.

Basın-yayın kuruluşlarına eylemin amacını bildiren açıklamalar gönderildi.

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKINA

Mannheim'de Komkar'lılar, ERNK taraftarlarına silahlı, sopalı pusu kurdular.

20.2.1989 tarihinde, Mannheim'de NEWROZ afişlemesine çıkan ERNK taraftarlarına, Komkar'lılar silahlı, sopalı olarak pusu kurup bir arkadaşımızı yaraladılar.

Komkar'ın mücadelemize karşı alçakça saldırıları elbette yeni değildir. Kürdistan'da halkımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşılan onlarca PKK'linin kanına girmiştir. Son olarak Fransa'nın Paris şehrinde M. Nazif AKTAŞ yoldaşımızın katledilmesi Komkar'ın eliyle olmuştur.

Çoktandır ipliği pazara çıkmış, kime hizmet ettiği açık olan Komkar, bu saldırılarıyla Kürdistan'da mücadelemize karşı oluşturulan "Köy korucuları"nın Avrupa'daki rolünü üstlenmiştir.

Birakalım düşmana bir mermi sıkmayı, bir fiske bile vurmayan Komkar, mücadelemize karşı alçakça komplolara girişebilmektedir.

Komkar'ın Türk faşizmiyle işbirliği içinde olduğu resmi belgeye gerek kalmayacak kadar açık. Mücadelemize karşı saldırıları ve komploları TC ile ilişkilerini belgelemektedir. Bunlarla da yetinmeyen Komkar, Avrupa'da yüzlerce yurtseverimizin ismini Alman polisine bildiren örgüttür.

Bu nedenle, Komkar'a bir kurşun bile vermek, bağışta bulunmak veya gecelerine katılmak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine sıkılan bir kurşun demektir.

Komkar'ın saflarında kalmanın düşmana hizmet olduğu bilinmelidir. Komkar'ın saflarında bilinçsizce yer alan dürüst insanlara çağırımız şudur:

Halkımızın umudu, sevinci ve tek kurtarıcısı, TC faşizminin korkulu rüyası olan partimiz PKK, cephemiz ERNK ve ordumuz ARGK saflarında yerimizi alalım!

—Kahrolsun teslimiyet, yaşasın direniş!

—ERNK'de birleşelim ve savaşalım!

Mannheim-ERNK Taraftarları
22 Şubat 1989

PKK-Ankara Davasında Karar "Yaşasın PKK, Yaşasın APO" Sloganları ile Karşılandı

Uzun bir süreden bu yana devam eden PKK-Ankara Davasında karar açıklandı. 13 devrimcinin yargılandığı davada, Mehmet Aslan için 15 yıl ağır hapis cezası verilirken, 8 devrimci de beraat etti.

Ankara DGM'de geniş güvenlik önlemleri altında yapılan duruşmada 23 Şubat tarihinde karar açıklandı. Karar açıklanmadan önce söz alan Mehmet Aslan "ERNK üyesi ve savaş esiri olduğunu" açıkladı. DGM'nin İstiklâl Mahkemelerinin günümüzdeki biçimi olduğunu açıklayan Mehmet Aslan, ayrıca şunları söyledi: "Ben ERNK üyesiyim. Ben savaş esiriyim. Bu yüzden siz beni yargılayamazsınız. Bağımsızlık savaşı olarak, beni ancak ulusal mahkeme yargılayabilir."

Kararın açıklanması ardından "Yaşasın PKK, Yaşasın ERNK, Yaşasın APO" sloganlarını atan Mehmet Aslan, mahkeme heyetinin üzerine yürüdü. Aynı anda haklarında beraat kararı verilen devrimciler de bir ağzından slogan atmaya başladılar. Sloganlar bir anda tüm salonu etkisi altına aldı.

Bu davada haklarında beraat

kararı verilen Hasan Hacıoğlu, Mehmet Nuri Özmen, Gürdal Aksoy, Timsal Saçkan, Bercan Batur, Nadire Gültaş, Nuray Arıdur ve İhsan Pekel siyasi polis tarafından yeniden gözaltına alınıp, işkencehaneye götürüldüler.

Ankara savcılığı yaptığı açıklamada, beraat eden devrimcilerin PKK'yi övücü slogan ataktan dolayı yargılanacaklarını belirtti. Soruşturma girişimlerini de başlatan Cumhuriyet Savcılığı, devrimcilerin siyasi şubeye götürülmesi kararını verdi.

Sömürgeci mahkemenin verdiği kararın "Yaşasın PKK, Yaşasın APO" gibi sloganlarla karşılanması, devrimcileri yargılamak isteyen DGM'sine yeni bir cevap oluşturuyor. Ağır hapis cezaları ile devrimcilerin inançlarından vazgeçirilemeyeceği bu davada kanıtlandığı gibi, aynı zamanda devrimcilerin her koşul altında davaya bağlılıklarının da bir örneği oldu. Beraat eden devrimcilerin, davaya bağlılıklarını çekimmeden dile getirmeleri, PKK'nin halkımızın kalbinde tuttuğu güçlü yerin bir işaretidir.

Birlik, isyan ve direniş geceleri başladı NORVEÇ'TE (Stavanger ve Trondheim) NEWROZ KUTLAMASI

Baştarafı 1. sayfada başlayan gece, koronun söylediği devrimci marşlarla devam etti. Gecenin önem ve anlamını içeren Türkçe siyasi konuşmada sık sık sloganlar atıldı. Alanda bulunan yurtsever bir ozan devrimci türküler söyledi. Ardından yurtseverlerden oluşan folklor ekibi oyunlar sergiledi. İsveç'ten gelen çocuk folklor ekibi de çeşitli oyunlar oynadı. Programın tiyatro bölümünde ise sömürgeciliğin komplolarının teşhiri sahnelendi. Devrimci halk türkülerıyla programa katılan Ozan Dilgeş'ten sonra, yine İsveç'ten gelen büyükler folklor ekibi oyunlar sundu. Gece programının sonunda ise Koma Nujin devrimci direnişçi türküler söyledi. Ve gece Apo Hate Hilvanê halayıyla sonuçlandı.

Güçlü geçen Newroz kutlamasına Norveçli dostlar büyük ilgi gösterdiler. Bir Norveçli dost, gece kutlaması sonrasında duygularını şöyle dile getiriyordu:

"Başta TC ve emperyalizm şimdiye kadar Kürdistan sorununu devamlı dünya halklarına unutturmayla çalıştı. Fakat PKK'nin geliştirdiği direniş bu halkın varlığını ve haklılığını bir daha dünya halklarına duyurdu; destek alıyor ve almaya devam edecek."

Norveç'te kutlanan diğer Newroz gecesi ise 19.2.89 günü Trondheim'da gerçekleşti. (Stavanger'den 1200 km uzak-

lıkta bulunan Trondheim'daki gece programına katılmak üzere yola çıkan 25 kişilik kültür grubu yolun 350'nci kilometresinde kaza geçirdi. Kazada 10 yurtsever yaralanarak hastaneye kaldırıldı.)

Bu alandaki geceye 300 kişilik bir kitle katılımı sağlandı. Bunun 100'e yakını yabancı dostlar oluşturmuyordu.

Buradaki gece programına saygı duruşuyla başlandı. Ardından koronun devrimci marşları ve Türkçe siyasi konuşma dinlendi. Trondheim'den erkek folklor ekibinin oyunlarından sonra, alandaki yurtsever bir ozan türküler söyledi. Tiyatroda TC'nin Yeşilyurt'taki terör uygulamaları sahnelendi. Tiyatronun ardından Danimarka'dan iki yurtsever ozan devrimci türkülerle programa katıldılar. Gecenin sonlarına doğru İsveç'ten çocuk folklor ekibinin oyun-

larından sonra Koma Nujin sahnedeki yerini alarak devrimci halk türkülerini sundu. Ve gece geleneksel Apo Hate Hilvanê halayıyla son buldu.

Ayrıca gece programı akışı içinde Norveç İşçi Partisi'nden bir yetkili ve Trondheim yabancılar danışmanı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin konuşma yaptılar.

Geceye basın, radyo ve TV büyük ilgi gösterdi. Basın-yayına mücadeleyi tanıtıcı bilgiler aktarıldı.

Vatanlarından binlerce kilometre uzakta bulunan yurtseverler, kutlanan Newroz gecelerinde Kürdistan'ı yaşadılar, yaşattılar; şehitleri, zindan ve dağ direnişçilerini andılar.

Alandaki ulusal kurtuluşçu yurtseverler, kaçkınlar yatağı olan İskandinavya'yı direnişçiler yatağı yapacaklarını gururla belirtiyorlardı.

NEWROZ GECELERİ (Yer ve tarihleri):

Göteborg (İsveç):	4 Mart 1989
Nürnberg (B. Almanya):	4 Mart 1989
Frankfurt (B. Almanya):	11 Mart 1989
Duisburg (B. Almanya):	11 Mart 1989
Saarbrücken (B. Almanya):	12 Mart 1989
Avusturya:	12 Mart 1989
Hamburg (B. Almanya):	18 Mart 1989
Stockholm (İsveç):	18 Mart 1989
Paris (Fransa):	18 Mart 1989
Oslo (Norveç):	19 Mart 1989
Stuttgart (B. Almanya):	25 Mart 1989
Bonn (B. Almanya):	26 Mart 1989
Brüksel (Belçika):	26 Mart 1989
Hannover (B. Almanya):	1 Nisan 1989
Hollanda:	1 Nisan 1989
İsviçre:	8 Nisan 1989
Bielefeld (B. Almanya):	9 Nisan 1989
Avusturya:	15 Nisan 1989
Danimarka:	22 Nisan 1989
Marsilya (Fransa):	23 Nisan 1989
Metz (Fransa):	29 Nisan 1989
B. Berlin (B. Almanya):	29 Nisan 1989
İngiltere:	Mayıs 1989

Eskişehir Cezaevi'ndeki açlık greviyle dayanışma eylemleri

DUISBURG (B. Almanya): Şehir merkezinde 21.2.89 günü saat 10.30'da bir grup ERNK taraftarı, Türkiye Ziraat Bankası şubesini işgal etti. Yurtseverler eylem amaçlarına ilişkin hazırladıkları bildiriye eylem alanında dağıttılar. Eylem amaçlarının, Eskişehir'de tutuklu savaş esirlerinin başlattığı açlık greviyle dayanışmak ve faşist TC'nin uşağı, ulusal hain Kamran İnan'ın B. Almanya'ya gelişini protesto etmek olduğunu banka yetkililerine bildirdiler. Saat 11.30 sıralarında eylem alanına

bir yandan gizlice polis çağırırken, diğer yandan demokratik sınıfla sahtekarlık yaptılar. Fakat polis, gözdağı verme girişimlerine karşı Kürdistanlı kadınlar kararlıca bir tavır takınınca geri dönmek zorunda kaldı.

Eylem baştan sona kadar gür sloganlar ve üstün bir moralde başarılı bir şekilde geçti. İşgal eylemine 90'a yakın kadın ve çocuk katıldı.

STUTTGART (B. Almanya): 23 Şubat 89 günü YJWK taraftarı

FAŞİST OPERASYON VE TERÖRE TEPKİLER

Faşist Türk devletinin, Kürdistan'da kış mevsimiyle birlikte başlattığı yoğun operasyonlarda Cizre alanında doruğuna varan vahşet uygulamalarının uluslararası kapsamdaki protestoların bir parçasını Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin gerçekleştirdiği çeşitli biçimlerdeki eylemler oluşturmaktadır. Yurtseverlerin, faşist Türk sömürgeciliğinin uygulamalarını protesto etmek, onun gerçek karakterinin kamuoyu nezdinde teşhir ve tecritini sağlamak için başlatıldıkları işgal, gösteri, açlık grevleri vb. biçimlerdeki eylemlerini gazetemizin geçen sayısında duyurmuştuk.

Muhabirlerimiz, gazetemizin bu sayısına da bazı eylem haberlerini ulaştırdılar. Eylemler şunlar:

ROTTERDAM (Hollanda): 50 civarında Kürdistanlı yurtsever, 2.2.89 tarihinde Rotterdam'daki THY (Türk Hava Yolları) bürosunu işgal etti. Eylem kararlı ve coşkulu geçti. Basının eylem alanına gelmesi; isteklerin yerine getirilmesiyle birlikte iki saat süren işgal eylemi sonuçlandırıldı.

BRÜKSEL (Belçika): ERNK taraftarı 30 kişilik bir grup, İnsan Hakları bürosunu işgal etti. Eylemcilerin istemi üzerine, büro yetkilileri, Uluslararası İnsan Hakları Örgütü'nün Londra'daki merkezine teleksle olayı duyurarak sessiz kalınmamasını bildirdiler. Eylem alanına gelen Cumhuriyet gazetesinden bir

muhabire de eylemin amaçları aktarıldı.

BIELEFELD (B. Almanya): ERNK, TKP-B, Ekim ve Av. Dev-Genç taraftarları, 4.2.89 günü ortaklaşa bir korsan gösteri yaptılar. Korsan eyleme 40 civarında kişi katıldı. Eylem şehir alanının en işlek noktasında saat 10.30'da başlatılarak 12.30'da sonuçlandırıldı. Eylem alanında eylemin amacını belirten Almanca ve Türkçe konuşmalar yapıldı. 1500 civarında bildiri dağıtıldı. Eylemi 2000'in

VİYANA (Avusturya): Bir grup Kürdistanlı yurtsever, 9.2.89 günü Türk konsolosluğu önünde gösteri eylemi gerçekleştirdiler. Eylem saat 12.30'da sloganlar atılarak ve Türk bayrağı yakılarak başlatıldı. Gösteriye katılan tüm yurtseverlerin kendilerini zincirlemeleri ve iki yurtseverin de kendilerini —gaz dökererek— yakma girişimlerine polis müdahale ederek engelledi. Bir saati aşkın süren eylemin ardından 6 saatlik tutuklama da sonuçlandı.

Eylem oldukça koordineli, coşkulu ve de duyarlı geçti.

Rotterdam'da işgal eylemi...

üzerinde Alman ve yabancı izledi.

Yine yukarıda adı geçen örgüt taraftarları 7.2.89 tarihinde başlatılarak, bir haftalık sürede Bielefeld Üniversitesi'nde pankart astılar, bildiri dağıttılar ve Kürdistan'la ilgili video filmleri izlettiler.

Kamuoyunda büyük yankılar uyandırdı. Avusturya televizyon ve radyosunda haber olarak verildi. Başta Avusturya'nın en yüksek tirajlı gazeteleri olmak üzere, Kurier, Krone ve diğer gazetelerde, fotoğraflı ve fotoğrafsız iki gün süreyle eyleme yer verildi.

gelen polis zor kullanarak eylemcileri dışarı çıkarmaya çalıştı. Eylemciler direnince polis zorunu daha da şiddetlendirerek yurtseverleri yerlerden süründürerek bürodan dışarı çıkardı. Eylemci yurtseverler dışarı çıkarıldıktan sonra 500 metre kadar bir yürüyüş gösterisi yaparak eylemlerini sonuçlandırdılar.

BONN (B. Almanya): Bonn ve Köln'den Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği üyesi Kürdistanlı kadınlar, 24.2.89 günü savaş esirlerinin açlık greviyle dayanışmak amacıyla SPD binasını işgal ettiler. Yetkililere savaş esirlerinin istekleri ve eylemin amacı bildirildi. Yetkililer durumu parlamentoda gündeme getireceklerini ve bütün yayın kuruluşlarına ileteceklerini belirttiler. 4 saat süren eylem alanına gelen Presse ve BTA'dan bir Bulgar gazetecisinin soruları cevaplandırılarak bilgi verildi. Ayrıca tesadüf sonucu SPD'nin eski genel başkanı W. Brant'la bir görüşme yapılarak bütün istekler kendisine de iletildi. Eski başkan Brant, bu görüşmeden dolayı çok sevindiğini, memnun olduğunu ve kendisine iletilen talepleri dikte alacağını belirtti.

Eylem alanına polis de çağırıldı. Burada büro yetkilileri,

bir grup kadın ve çocuk, Stuttgart'taki Uluslararası Af Örgütü'nün bürosunu ziyaret etti. Amaç PKK'li savaş esirlerinin başlattığı açlık grevini dünya kamuoyuna duyurmaktır. Büro yetkililerine savaş esirleri yakınlığının basın açıklaması ve YJWK'nin hazırladığı talepler metni verildi. Yurtseverlerin istemi üzerine, büro yetkilileri, eylemin amacını Londra'daki merkez büroya ve Alman Dışişleri Bakanlığına bir mektupla bildireceklerine söz verdiler.

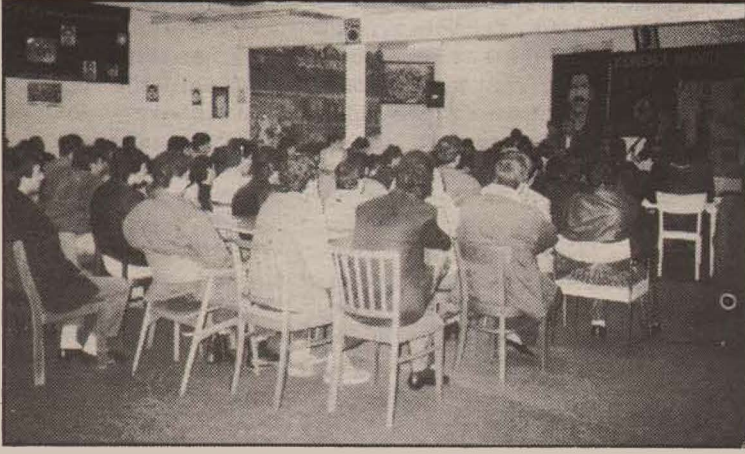
BIELEFELD (B. Almanya): 20 Şubat 1989 tarihinde Bielefeld'de, PKK'li savaş esirlerinin başlattığı direnişle dayanışmak amacıyla 20 Kürdistanlı yurtsever açlık grevine girdi.

Açlık grevi tertip komitesinin gazetemize bildirdiğine göre, açlık grevine B. Berlin, Hamburg, Hannover ve Bielefeld bölgelerinden katılan yurtseverler eylemlerini süresiz olarak başlatmışlardır.

Açlık grevine katılan yurtseverlerin sayısı 20. Alman dostlar, siyasi parti, örgüt temsilcileri açlık grevini ziyaret ederek dayanışmada bulundular.

TKP-B, Volksfront-örtsgroupe, BWK, VSP, Bielefeld Taraftarları açlık greviyle dayanışmada bulunarak desteklediler.

HUNERKOM 6. OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI

11-12 Şubat 1989 tarihinde HUNERKOM, 6. Olağan Kongresi'ni gerçekleştirdi. Bonn'da yapılan kongreye 70'in üzerinde deleg ve çok sayıda davetli katıldı.

Devrim şehitlerine bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan kongrede, bir yıllık kültürel faaliyetler değerlendirildi. Geçmiş faaliyetlere ilişkin sunulan raporda eksikliklerin eleştirisi yapılarak, gelecek dönem kültür çalışmalarında profesyonel çalışma tarzının güçlendirilmesi,

ulusal kurtuluş mücadelesinin kültür cephesinin rolünü daha güçlü oynaması için görüşler ve öneriler sunuldu.

Gelecek döneme ilişkin faaliyet planlaması için kültürün çeşitli dallarına ilişkin karar tasarılarının da sunulduğu kongre, son gündem maddesinde yeni yönetim kurulunun seçilmesiyle sonuçlandı.

Ayrıca kongrenin kapanış konuşmasından sonra, kültür programı sergilendi.

B. BERLİN'DE HUNERKOM ŞUBESİ AÇILDI

5.2.1989 tarihinde HUNERKOM-B. Berlin Şubesi, kuruluşunu düzenlediği kültürel bir geceyle duyurdu.

200'ün üzerinde kitlenin katıldığı gecede, bir dakikalık saygı duruşu ve şubenin kuruluş amacına yönelik yapılan konuşmanın (Türkçe, Kürtçe, Almanca) ardından çocuk folklor ekibi oyun-

lar sergiledi. Daha sonra ozanlar, Koma Botan devrimci halk türkülerini, gençlik folklor ekibi oyunlar sundu. Tiyatronun oynandığı ve mesajların da gönderildiği gece, "Apo Hate Hilvanê" halayıyla sonuçlandı.

Kültürel kuruluş gecesi baştan sona kadar sık sık sloganlarla coşkulu bir şekilde geçti.

Belçika'da "Kürdistan'la Dayanışma Komitesi" Kuruldu

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemek amacıyla, 20.1.89 günü Belçika'da Kürdistan'la Dayanışma Komitesi kuruldu. Kuruluş toplantısına katılan halkımızın dostlarına ulusal kurtuluş mücadelesi ve son gelişmelere ilişkin bilgi verildi.

Üç saat süren toplantıda Dayanışma Komitesi, Kürdistan'ın sömürge olduğunu ve bugün yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesini fiilen desteklediğini belirtti. Ayrıca Kürt halkının kurtuluş savaşının haklılığını da vurgulayan komite, sömürgeci Türk faşizminin özel savaş yöntemleriyle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelttiği saldırılara karşı Türkiye'deki ve Avrupa'daki sol kesimlerin sessiz kalmalarını eleştirerek doğru bir tavır içinde olmadıklarını açıkladı.

Dayanışma Geceleri ve Toplantıları

ŞEHİT VE TUTUKLULARLA DAYANIŞMA GECESİ

29.1.89 günü İsviçre'nin St.Galin kantonunda yapılan dayanışma gecesine 600 civarında yurtsever katıldı.

Kürdistan bağımsızlık mücadelesine ivme kazandırmış şehitlere ve savaş esirlerine bağlılığın ve onlara layık olmanın bir gereği olarak düzenlenen gecede kültür programını İsviçre Hunerkom şubesi hazırladı.

Bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan gecede, 30 kişilik koro grubu direniş marşlarını söyledi. Daha sonra sırasıyla Burk alanından gelen folklor ekibi ve şube merkez folklor ekibi Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden oyunlar sundular. Programın müzik bölümünde ise; Basel ve Burk alanındaki yurtseverlerin oluşturduğu müzik grubu, Zürih'ten müzik grubu, Ozan Xelil Xemgin ile Ozan Zelal direniş türkülleriyle ilgi gördüler. Siyasi

konuşmanın da yapıldığı gecede, karakollar bünyesinde geliştirilen özel savaş yöntemlerinin teşhirine yönelik tiyatro da sahnelenerek beğeni kazandı. Gece APO Hate Hilvanê halayıyla

sonuçlandırıldı.

Gece boyunca kitle, büyük bir coşku, canlılık ve sloganlarla şehitlere ve mücadeleye esir düşmüş tutuklulara bağlılığını dile getirdi.

TUTUKLU 14 KÜRT POLİTİKACIYLA DAYANIŞMA TOPLANTISI

Stuttgart'ta 10.2.89 günü B. Almanya'da tutuklu bulunan 14 devrimci Kürt politikacıyla dayanışma amacıyla Stuttgart-Kürdistan Halkının Dostları komitesi bir toplantı düzenledi.

Alman dostların düzenlediği dayanışma toplantısını BWK, Volksfront, VVN ve Feyka-Kürdistan örgütleri desteklediler. Tutuklu Kürt politikacılardan Ali Haydar Kaytan'ın avukatının da misafir olarak katıldığı toplantıyı 70 civarında Alman ve yabancı izledi.

Açılışı, toplantının amacını belirten bir konuşmayla Kürdistan Halkının Dostları temsilcisi yaptı. Ardından Kürdistan-Komite temsilcisi konuşarak, B. Alman emperyalizminin ve faşist Türk devletinin karşı-devrimci politikalarını açıkladı. A. Haydar Kaytan'ın avukatı Michael Hubert ise yaptığı konuşmada, B. Alman devletinin tutuklu Kürt politikacılar şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yargılamak istediğini, bunu TC ile işbirliği temelinde geliştirerek tutukluları ağır baskı koşullarında tuttuğunu belirtti. Ve özellikle de Ali Haydar Kaytan'ın üzerindeki baskıların daha yoğun olduğunu, havalandırmaya çıkarıldığında ve sabahları elbiseleri çıkarılarak üzerinin arandığını, lambaların sürekli açık tutulmasından ötürü —günlük— ancak 5 saat uyuyabildiğini, kendisine mektup, kitap ve dergilerin yasaklandığını da açıkladı.

Toplantıya katılanlar adına, Federal Başsavcı K. Rebmann'a protesto ve Kürt politikacıların davalarının durdurulması ve serbest bırakılmasını isteyen bir dayanışma mesajı gönderildi. Yine toplantıyı engelleme girişimlerinden ötürü Stuttgart Belediye Başkanı Rommel'in tutumu protesto edilerek, bu yönlü bir basın açıklaması hazırlanıp basın kuruluşlarına gönderildi.

DAYANIŞMA TOPLANTISI

1.2.89 günü Schweinfurt'ta Kürdistan Komite ile Alman demokratları ortaklaşa bir toplantı gerçekleştirdiler. Toplantının başlıca konuları cezaevlerindeki durum ve Türk devleti ile B. Almanya'nın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı içine girdikleri ortaklaşa yönelimdi.

B. Almanya'da tutuklu 14 Kürt politikacının durumu üzerine de özel olarak duruldu.

Ayrıca toplantıda alınan bir karar da bazı şahsiyetlerin Kürdistan'a gidip PKK savaş esirleriyle konuşması ve incelemeler yapması oldu.

Dayanışma toplantısına BFG, IG, DKP, DGB, Kreiszinghauer'den temsilciler ve 1 Yunanlı yazar katıldı.

KÜRT HALKIYLA DAYANIŞMA GECESİ

3.2.89 günü Danimarka'nın Kopenhag şehrinde semtsel düzeyde yapılan geceye 200 kişi katıldı.

Brondbystrand Kütüphanesi'nde saat 17.30'da başlayan dayanışma gecesinin programını Danimarka-Kürdistan Kültür Merkezi hazırladı.

Gecede yapılan siyasi konuşmada Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı boyut ve yurtseverleri bekleyen görevler üzerinde duruldu. Folklor ekipleri oyunlarıyla, ozanlar ise direnişçi türkülleriyle programa katılarak beğeni kazandılar. Çocuk korosunun devrimci marşlar sunduğu gecede bir de tiyatro sahnelendi.

Son olarak Koma Nujîn grubu, devrimci halk türkülleriyle kitleyi coğtururken, "APO Hate Hilvanê halayı ile gece sonuçlandı.

TANITIM TOPLANTISI

15.2.89 tarihinde Almanlara yönelik Volks-Hoch Schule'de bir toplantı yapıldı. Alman demokratları tarafından organize edilen bu toplantının konusu Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi üzerineydi. Toplantıya Duisburg'daki Kürdistan Halk Kültür Derneği de davet edildi.

AACHEN'DE GÜMRÜK İŞGALİ

21.1.89 tarihinde, 60 kişilik ERNK taraftarı bir grup, B. Alman devletinin tutuklu Kürt politikacılara yönelik anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla Aachen gümrüğünü işgal etti. Eylemciler taleplerini yazılı bir metin halinde sundular. B. Alman polisi olumsuz tavırla Belçika polisini yurtseverlere karşı kıskırtmak istedi. Ancak yurtseverler bu oyuna gelmediler. İşgal eylemi ile gümrükten geçen trafik yolu kapatıldı. Yolda 1,5 kilometrelik konvoy oluştu. Bunun sonucu olarak B. Alman polisi, "Kürtler dört bir yandan Almanya'yı işgal etmişler. Neler oluyor" şeklindeki ifadesiyle şaşkınlığını dile getirdi. Daha sonra yurtseverlerin istekleri üzerine, İçişleri Bakanlığında ve Belga Dundan çekilen teleklerin cevabı alınınca, iki saat süren işgal eylemi amacına ulaşarak sonuçlandı.

SCHWEINFURT (B. Almanya): İçinde çocukların da bulunduğu 30 kişilik yurtsever bir grup, Alman devletinin anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla 8.2.89 günü,

SPD il binasını işgal etti. Üç saat süren işgal eyleminde yurtsever Kürdistanlıların istekleri yerine getirildi. Ayrıca SPD yetkilisi, SPD Genel Başkanı'na bir mektup göndererek durumu aktardı.

Uluslararası kuruluşlardan işkenceye karşı tepkiler büyüyor

Bir yandan demokrasiye geçme sahtekarlığını elinden bırakmayan faşist Türk devleti, diğer yandan işkence uygulamalarına hız veriyor. Son günlerde birbiri ardına kamuoyuna yansıyan olaylar, işkence uygulamalarının verdiği boyutu göstermesi açısından birer örnek teşkil etmektedir. Özellikle de Kürdistan'da uygulanan vahşet akıllamaz boyutlara ulaştı.

Cizre-Yeşilyurt'ta köylülere insan dışkısının yedirilmesi, Siirt Belediye Çöplüğü'ne, işkence ve çatışmalarda katledilen savaşıların cesetlerinin atılması, Kürdistan'da uygulanan özel savaşın boyutunu göstermektedir. Faşist Türk sömürgecileri, işkence ve tutuklamalara ağırlık vererek, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesine sağladığı desteği kesmek istiyorlar. Bunun için de işkence uygulamalarını insan aklının almadığı bir vahşet boyutuna vardiıyorlar.

Faşist Türk sömürgecileri, Avrupa Topluluğu'na girme hazırlıklarına hız vermekle birlikte, uluslararası kuruluşlar tarafından daha fazla sorgulanmaya başladı. İşkenceye karşı uluslararası sözleşmeyi imzalamasına karşın, işkence ve insan hakları ihlalleri durmadı. Uluslararası sözleşmeyi gözetlemekle yükümlü olan kuruluşlar, faşist Türk sömürgecilerinin uygulamalarına daha fazla karşı çıkmaya başladılar.

Kürdistan'daki uygulamalar, özel savaş kurmaylığında planlanarak uygulanmaktadır. Türk sömürgecileri, gelişen Kürdistan bağımsızlık mücadelesini engellemek için, insanlık dışı bütün yöntemleri uygulayarak işkence yapmakta, baskı ve zulmü yoğunlaştırmaktadır. Bu uygulamaların artan bir şekilde kamuoyuna yansması ve eskisi gibi halkımızın bu uygulamalar karşısında sessiz kalmaması nedeniyle, uluslararası kuruluşlarda bu gelişmelerle daha yakından ilgilenmek zorunda kaldılar. İnsan hakları ihlallerinin artışı ile birlikte, başta UAÖ olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, parlamenteler, demokratik kuruluş ve basın, bu uygulamalar üzerine daha fazla gitmeye başladılar.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ KAMPANYA AÇTI

Uluslararası Af Örgütü, geçtiğimiz yıl yaptığı bir açıklama ile Türk devleti tarafından yapılan insan hakları ihlallerini protesto etmek için bu yılın ortalarına kadar sürecek olan bir kampanya açtığını belirtmişti. Kampanyanın hedefi konusunda açıklamalarda bulunan Af Örgütü, amacının Türk devleti tarafından Türkiye ve Kürdistan'da uygulanan işkenceleri engellemek olduğunu söyledi. Bunun için de uluslararası alanda Türk devletinin insan hakları ihlallerine ve işkence uygulamalarına karşı daha fazla tepki göstermek için bir kampanya başlatıldı.

Bu kampanya çerçevesinde Af Örgütü geçtiğimiz yılın sonunda, Türkiye ve Kürdistan'daki duruma ilişkin olarak 4 sayfalık bir rapor yayınladı. Af Örgütü'nün yayınladığı raporda, işkencede öldürülen 229 kişiden 144'ü hakkında herhangi bir a-

çıklama yapılmadığı gibi, bunların durumları hakkında yeterli bilgilerin de verilmediği ifade edildi. Af Örgütü aynı raporunda, Türk devletinin işkenceye karşı "Avrupa Sözleşmesi" ve "BM Sözleşmesi"ni imzalamasına rağmen, bu sözleşmelerin gerektirdiği şartları yerine getirmedigine de değindi.

Af Örgütü, açtığı kampanyayı 25 Şubat tarihinde yaptığı çeşitli gösterilerle yeni bir aşamaya vardi. Almanya'nın 8 ayrı kentinde bulunan Türk konsoloslukları önünde beklemene nöbeti eylemleri yapan Af Örgütü, Türk devletinin insan hakları ihlallerini bir kez daha protesto etti.

Af Örgütü mensupları yaptıkları bu gösterilerde, Türkiye'nin de imzaladığı uluslararası sözleşmelere uymasını istediler. Ayrıca tüm politik tutukluların da derhal serbest bırakılması için çağrı yaptılar.

Af Örgütü tarafından yapılan çağrılarda Türk devletinin işkence uygulamalarının devam ettiği ve buna karşı durulması istemi de yer aldı. Af Örgütü, Almanya'daki tüm Türk konsoloslukları önündeki bu gösterinin benzerlerini diğer Avrupa ülkelerinde de gerçekleştireceğini açıkladı. Kampanyanın yeni eylemlerle devam edeceği belirtilen açıklamalarda, yıl ortasına doğruysa kampanyanın doruğuna ulaşacağı ifade edildi.

Af Örgütü benzer bir çalışmayı ABD'de yürütüyor. ABD'de Af Örgütü'nün yaptığı bir afişlemede Türk devleti tarafından uygulanan işkencelere dikkat çekiliyor. Afişte, insan haklarının ciddi ihlallere uğradığı ve çocukların bile işkence görüldüğü yazıları da yer alıyor.

ABD DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI RAPORUNA AF ÖRGÜTÜ KARŞI ÇIKTI

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yayınladığı Türkiye'de İnsan Hakları Raporu'na karşı Af Örgütü, oldukça sert bir karşı rapor ile cevap verdi.

ABD Dışişleri Bakanlığı yayınladığı raporda Türk devletinin insan hakları ihlallerine değinmiş ve durumun 1980'e göre daha iyi olduğunu açıklamıştı. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın faşist Türk devletinin uygulamalarını meşrulaştırmak ve artan uluslararası tepkileri biraz olsun yumuşatmak için raporunda böyle bir ibare kullandığı anlaşıyor. Faşist Türk cuntasının bir numaralı destekçisi olan ABD emperyalizminin faşist Türk rejiminin üzerine sahte bir demokrasi çekme perdesi birçok bakımdan anlaşılır bir durumdur.

Son zamanlarda, uluslararası kamuoyunu daha fazla ayağa kaldıran ciddi insan hakları ihlalleri yaşanırken, ABD'nin böyle bir açıklamada bulunması kabul edilmez ve gerçekleri tersyüz etme girişimidir. İnsan cesetlerinin çöplüğe atılması, yurtsever köylülere insan dışkısının yedirilmesi gibi olaylar insanlık tarihinde eşine ender rastlanan vahşet örnekleridir. Tüm bu vahşeti, faşist Türk sömürgecilerinin özel savaş kurmaylığı planlıyor ve uyguluyor.

Her sıradan insanın duyduğunda tüylerini diken diken eden bu vahşet uygulamalarını Kürt

halkı bugün yaşıyor. Kaldı ki söz konusu uygulamalar vahşet buzdağının sadece görünen kısmıdır. Bugün halkımız üzerinde, bu uygulamaların katmerlisi gerçekleştiriliyor.

ABD Dışişleri Bakanlığının, bugünkü Türkiye ve Kürdistan gerçeğini tam yansıtmayan, vahşetin boyutunu gizleyen ve faşist TC'ye destek veren açıklamalarına, bu nedenlerle Af Örgütü şiddetli bir tepki gösterdi.

Af Örgütü'nün Türkiye Araştırma Bölümü Başkanlığı yaptığı açıklamada, ABD'nin raporunu gerçekleri yansıtmamakla eleştirdi. ABD'nin ılımlı insan hakları raporunun, bugünkü mevcut gerçekliğe uymadığı da Af Örgütü açıklamalarında yer aldı.

Af Örgütü, "Türkiye'de siyasi nedenlerle gözaltına alınan herkesin işkence görme riski ile karşı karşıya olduğunu" söylediği açıklamasında, ABD'nin 1980 yılını "bez" olarak ele almasını da eleştirdi. Bu konuda, Af Örgütü ABD'nin, "1980'i çok berbat olarak niteleyip, her şey ondan daha iyi olur" benzetmesini yapmasını eleştiriyor. Ayrıca, Af Örgütü işkencenin dozajı hakkında 80'in bir ölçü olarak alınamayacağını da açıklıyor.

Af Örgütü, ABD'nin raporunda bunun yanı sıra başka ciddi yanlışlıkların da olduğunu belirtti. ABD'nin raporunda "Türkiye'de şiddete başvuranlar ile başvurmayanların tefrik edildiği" izlenimi yaydığını da Af Örgütü eleştirilerinde söz konusu etti. Af Örgütü bu ayrımın tamamen yanlış olduğunu belirterek şöyle dedi: "Bu tamamen yanlış, her ne kadar Türk Ceza Yasası'nda şiddete başvuranlar la başvurmayanlar tefrik ediliyorsa da verilen ceza miktarı eşit. Örneğin Türkiye'de hala 36 yıla mahkum gazeteciler var."

Bunların yanı sıra Af Örgütü ABD'yi, savunma haklarının kısıtlanması, işkencede ölümlerin olması gibi konulara değinmemekle de suçluyor. ABD, tüm bu konularda raporunda herhangi bir açıklama yapmadığı gibi, yer de vermemişti. Ayrıca, ABD'nin şu anda Türkiye'de idam cezalarının uygulanmadığı, idamların kaldırıldığı belirlenmesini de Af Örgütü kınadı. Şu anda ölüm cezaları uygulanmasa da, tüm dosyaların mecliste bulunduğunu ve her an uygulamaya konulacağına da dikkat çekildi.

AF ÖRGÜTÜ BERLİN TOPLANTISINDA TÜRKİYE DOSYASINI AÇTI

Uluslararası Af Örgütü, kampanyanın bir parçası olarak B. Berlin'de de bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında Türkiye dosyasını açan Uluslararası Af Örgütü temsilcileri, Türkiye'de insan haklarının sistemli ve vahşi bir şekilde ayaklar altına alındığını açıkladılar.

Basın toplantısına katılan SPD temsilcisi Dagmar Luuk ve FDP üyesi Wolfgang Fabian, Af Örgütü'nün yaptığı açıklamalara katıldıklarını açıkladılar. Buna karşı CDU temsilcisi Jochen Feileke, konu hakkında fazla bilgisi olmadığını açıkladı.

Uluslararası Af Örgütü adına basın toplantısını yöneten Wolfgang Heinz, Berlin temsilcileri

Thomas Schmidt'e örgütün araştırmalarını açıklaması için söz hakkını verdiğinde, işkence uygulamalarının boyutu daha da açığa çıktı.

Thomas Schmidt, konuşmasında şunları belirtti: "Türkiye'de 1980'den bu yana çeyrek milyon üzerinde insan politik nedenlerle gözaltına alındı ve hemen hepsi işkence gördü. Şu anda binlerce kişi cezaevinde. Bazıları görüşlerini açığa vurma ötesine gitmeyen nedenlerle mahkum edilirken, birçokları da işkencenin verdiği acılardan kaçınmak için hiçbir ilgileri olmayan suçları itiraf etmeleri nedeniyle hüküm giydiler. Bu tutukluların birçoğu adil bir yargılanmadan geçirilmediler. Bazıları idama mahkum edildi. Bugün ikiyüz kişi darağacına gidip gitmeyeceklerini beklemektedir. Türkiye Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi'nin işkenceye karşı deklarasyonlarını imzaladığı halde bu ülkede işkence sürüyor."

Thomas Schmidt, bu açıklamalarına ek olarak, Türkiye'deki ceza kanununun 140, 141, 142, 158, 159, 163, 311 ve 312. maddelerinin kaldırılmasını istedi.

İSKANDINAVYALI 6 PARLAMENTER KÜRDİSTAN'DA

1'i Danimarkalı, 5'i İsveçli olan ve aralarında gazetecilerle

İskandinavyalı parlamenterler heyeti peşmergelerle görüşürken

rin de bulunduğu bir parlamenterler heyeti, Şubat ayı ortalarında Kürdistan'a giderek çeşitli incelemelerde bulundu. Heyet, Güney Kürdistan'dan gelen mültecilerin kampları ile Kürdistan'da yoğun olarak insan hakları ihlallerinin yaşandığı bölgede incelemelerde bulundu. Batman, Diyarbakır ve Mardin yörelerinde incelemelerde bulunan heyet, "Türkiye işkence konusunda cezalandırılmalıdır" biçiminde açıklamalarda bulundu.

Parlamenterler heyeti Batman, Diyarbakır'daki incelemeleri sırasında halkla da görüşerek, yapılan insan hakları ihlalleri konusunda bilgi aldı. Parlamenterler heyeti sıkı bir şekilde polis takibine alınarak, adım adım izlendi. Heyet üyeleri, bu izlemeden rahatsız

olduklarını açık bir şekilde dile getirdiler.

Diyarbakır'daki mülteci kampında incelemelerde bulunan heyet üyeleri, bu kampı açık bir cezaevine benzettiler. İsveç Yeşiller Partisi Milletvekili Rognhild Pohanka kampı gezerken yaptığı açıklamada, kampın durumuna bir kez daha dikkat çekti. Pohanka, "Bundan sonra buraya yapılacak yardımlar yiyecek, giyecek, ilaç ve maddi yardım olacak. Ancak bu yardımlar uluslararası kuruluşlar aracılığıyla gönderilmeli. Çünkü daha önceden buraya gönderilen yardımın ne yapıldığı belirsiz" şeklinde bir açıklamada da bulundu.

İsveç Komünist Partisi Milletvekili Berit Eriksson, Türkiye'de işkencenin geniş çaplı uygulandığını ve insan haklarının ihlal edildiğini açıkladıktan sonra, Türk devletini uluslararası kuruluşlara şikayet ederek cezalandırılmasını isteyeceklerini açıkladı.

Erikson, Cizre'nin Yeşilyurt köyünde insan dışkısının yedirilmesi üzerine yaptığı açıklamada şöyle dedi: "Bu büyük bir suçtur. Bir insanın başka bir insanı dışkı yemek için zorlayabileceğine inanamıyorum. Bu daha çok hayvanların yapabileceği bir şey. Hatta hayvanların bile birbirlerine böyle davranacağına inanamıyorum."

İsveç Sosyal Demokrat Parti

Milletvekili Hans Göran Frank da yaptığı açıklamada, işkence ve insan hakları konusuna değindi. "Türkiye'de işkence vardır" diyen Frank, sözlerini şöyle sürdürdü: "Yaptığımız gözlemler bunu gösteriyor. Ayrıca işkence olmaması için yeterli önlemlerin alındığına inanmıyoruz. Avukatlar, milletvekilleri ile istedikleri gibi görüşemiyorlar. Karakollarda nelerin yapıldığı bilinmiyor."

İskandinav heyeti yaptığı incelemelerden sonra, ülkesine döndü. İskandinav heyeti incelemeleri sonucunda, özellikle Kürdistan'da uygulanan işkence ve insan hakları ihlallerinin katlanılmaz boyutta olduğunu gözleriyle gördü. Heyet, bu incelemelerden sonra, Türkiye'ye karşı uluslararası alanda çeşitli girişimlerde bulunacağını da açıkladı.

İleri atılana baksana
Geçen tarihi haklara
Ezilen mazlum ulusuna
İşte konuş kendini
Ezilen Kürdistan için

Ben ağladım yandım
Her yenilgide kendimi sandım
Uçup düşeni rüzgarda
İşte konuş kendini
Ezilen ülken için

Bir şey için yaşamaksa
Geldin yaşıyorsun dünyada
Çoğunluğu kötü bazen iyi olsa da
İşte konuş kendini
Ezilen Kürdistan için

Anlıyorsun bu bir bağımsızlık
Koymalısın kendini savaşa
Gelebildiğin kadar ağırlığınca
İşte konuş kendini
Ezilen ülken için

Artık korkma ölümünden
Sen bitip yok olsan da
Sonu bunun kurtuluşa
İşte konuş kendini
Ezilen Kürdistan için

Berxwedan okuyucusu Ülken

Sıcak bir yaz gününde
Uzanmıştın uğruna
Savaşığın topraklarda
Kelebekler, menekşeler, kuşlar
Dolaşıyordu bedeninin üstünde.

Kesti güneş sıcaklığını
Bulutların arkasında gizleniyordu
Okşuyordu rüzgar saçlarını
Bir çocuk gibi senin için ağlıyordu.

Okşuyordu yemyeşil otlar bıyığını
Bedenini çiçekler süslüyordu
Anlatıyordu bütün şarkılar seni
Ve eşsiz bir kahraman olduğunu.

Meckenheim'den K. U.
4.11.1988

15 Ağustos ağacı büyüyor

Önce Berxwedan aracılığıyla Kürt halkının umudu ve gerçek önderi PKK ve Kürt halkının kurtarıcıları ARGK savaşçılarına devrimci selamlarımı iletir, mücadelelerinde başarılar dilerim.

Ben TC'nin işgal ettiği Kürdistan parçasının Nusaybin şehrinde yaşıyorum. Kürdistan'da olup biteni, Kürt halkının PKK'ye olan güvenini sizlere aktarmaya çalışacağım.

Kürt halkı Med İmparatorluğunun yıkılışından sonra hep direnmiş bugüne kadar. Çok defa isyan etmiş, ama bunlar hep bastırılmış. Kimi zaman feodal önderlikli olmuş, kimi zaman da milliyetçi-işbirlikçilik önderlik yapmaya kalkışmış.

Ama nihayet gün geldi, onların açıkları meydana çıktı. Bu 15 Ağustos 1984 yılına kadar sürdü. Artık Kürt halkı kendi gerçek

Suçlular timsah gözyaşlarıyla suçlarını gizleyemezler

Denilebilir ki, tarihte hiçbir halk Kürdistan halkı kadar direnmedi. Fakat buna rağmen bağımsızlık ve özgürlüğünü kazanamadı. Bunda, halkımızın üzerinde yaşadığı coğrafyanın stratejik konumu önemli rol oynadı.

Kürdistan'ın dört parçaya bölünme planında Avrupalı emperyalistler de rol oynadı. Kürdistan'ı sömürgeleştiren 4 egemen güce desteği onlar verdi, şimdi de destekleri devam etmektedir. Avrupalı emperyalistlerin desteği olmaksızın sömürgeciler, bırakalım egemenliklerini sürdürmeleri, tek bir katliam yapma cesaretini bile göstermezler. Bunu görmeyecek kadar kör değiliz. Esas olarak belirtmek istediğim şudur: Geçmişten günümüze kadar halkımız üzerinde uygulanan jenositlerden, Türk, Arap ve Fars sömürgecileri suçlu oldukları kadar Avrupalı emperyalistler de suçludurlar. Kürdistan'daki son gelişmeler bizi bu konuda aydınlatmaktadır.

Örneğin 18 Mart 1988 Güney Kürdistan katliamı var. Bu katliamda, hem de normal silahlar değil, kimyasal gaz kullanıldı. Bu jenosid, dünya TV, radyo, basın vd. iletişim araçlarında

manşet haber olarak verildi. Fakat tek suçlu Saddam rejimi gösterilmeye çalışıldı. Gerçekten faşist Saddam rejimi katliamın tek suçlusu mudur? Ya da dünyanın tüm tepkilerine göğüs gerebilecek ve gelebilecek baskıları karşılayabilecek kadar güçlü müdür? Hayır, o faşist bir katliamı gerçekleştirebilme cesaretini kendinde bulamaz.

Her şeyden önce, halkımızın katledilmesinde kullanılan silahları kimler sömürgecilere veriyor veya üretiyorlar? Güney Kürdistan'ın suç ortakları başta ABD olmak üzere, B. Almanya, Fransa, Hollanda ve İsveç'tir. Fakat bu emperyalist güçler, son katliamı sık sık TV'lerinde gösterip timsah göz yaşlarını döküyorlar, böylelikle suçsuz ve masum görünmeye çalışıyorlar. En azından faşist Saddam rejimine bir ceza verme yetki ve güçleri vardır. Bu emperyalist güçler, son günlerde TV ekranlarını sık sık Kürdistan'daki katliamlarla meşgul ederken, öte yandan sömürgeci Türk, Irak rejimlerine milyonlarca ekonomik ve askeri yardımda bulunuyorlar. Şimdi bu yardımların, halkımızın ulusal bağımsızlık mücadelesinin durdurulması için verildiğini

kim anlamayacak kadar saf olabilir? Bu da yetmezmiş gibi, halkımız kendi meşru savunmasını yaptığında Avrupalı emperyalistler adını teröristliğe çıkarırlar. Hatta bununla da yetinmezler; sömürgeci uygulamaları geride bırakan polis baskınları, saldırılar, kompolar gündemleştirirler. Bunun da ötesinde onlarca yurtsever tutuklayarak, insanlık dışı baskılar altında tutup mahkemeye bile çıkarmıyorlar. Bir de timsah gözyaşları döküp halkımızın dostlarını olduklarını söylüyorlar. Buna deliller bile güler.

Sonuç olarak bu güçlerle şunu söylemek istiyorum: PKK-ERNK-ARGK gibi örgütlerimiz var oldukları sürece, dost ve düşmanımızı iyi tanıyacağız. Ve tüm yurtseverlere, Avrupalı emperyalistlerin sinsiyollarının sahipleri olduklarını; en azından Türk, Irak rejimleri kadar suçluluk durumlarını ve dökükleri timsah göz yaşlarında samimi olmadıklarını ifade etmek istiyorum.

PKK-ERNK-ARGK önderlikli halkımız, suçluları sanık sandalyesine oturtmasını bilecektir.

Hollanda'dan K. Silvan

Tüm Kürdistan anne ve babalarına

savaşçıları selamlarım.

Bir yıla yakın oldu oğlumun şehit düşmesi. Keşke oğlum 15 sene önce şehit düşseydi. Nedeni de şudur: Nereye gitsem insanlar bana büyük bir coşkuyla saygı gösteriyorlar. Bu yaşma kadar böyle bir yaşamı görmedim. Kendime bakıyorum, eskiden böyle değerli bir kişi değildim. Demek ki insanın kendi vatani ve halkı için kahramanca direnmesi ve ölmesi en büyük yaşamdır.

Benim oğlum Cemal, 1988'in baharında ebedi uykusuna yattı.

1988'in kışında ise oğlumun yoldaşları olan ARGK savaşçıları Cudi Dağı'nda düşmana iyi bir ders verdiler. Yine 1989'un başlarında Ramazan isimli ihanetçi, alçak ve satılmış kişinin cezalandırılmasına çok sevindim.

Benim okuma-yazmam yoktur. Onun için mektup yazmadığım için bu konuşmamı telefonla Berxwedan'a ulaştırıyorum.

Ben, PKK ve APO'nun Kürdistan'ın bağımsızlığını getireceğine kesinlikle inanıyorum.

KÜRDİSTAN KİMİNDİR?

Kürdistan, Cudi dağlarının karabagında kahramanca yatanlarındır. Bir ömür boyu sır vermeden zindanlarda direniş verenlerindir. Saf ve temiz kanlarıyla Kürdistan'ın dört bir yanını sulayanlarındır. Özgürlük uğruna kalplerde yatan Kemal Pir ve Mazlum Doğan'larındır.

Kürdistan, uğruna kendilerini yakarak protesto yapan analarındır. Kadın, kız demeden gece gündüz uğraş veren bacılarındır. Kürdistan için gece gündüz demeden çalışan liderlerimizdir. Kesko-soro-zer'i ömür boyu Kürdistan üzerinde dalgalandıranlarındır.

Bremen'den Azad

tuluşunun müjdecisi olmuş. İki yıl öncesine kadar her sokakta onlarca işbirlikçi ajan ve çeteye insan rastlardı. Artık bunlar yok denecek kadar... Artık halk bunları cezalandırıyor.

Ben burada kısa bir anımdan bahsetmek istiyorum: Bir akrabamı ziyaret ettim. İlkokul üçüncü sınıfa giden bir çocuğu vardı. Anası-babasının olmadığı bir sırada, ona 1500 Türk lirası verdim. Sevinerek alıp kumbarasına attı. "Yeğen" dedim, "harcasaydın."

"Şimdi harcamam, ihtiyacım yok. Onları değerlendirip zamanı gelince harcarım" dedi.

Ben de zannettim ki, pazar günü sinema vb. eğlence yerlerine gidip harcayacak. "Peki" dedim, "ne ihtiyacın olur?"

"O benim işim amca" dedi. "İnsan amcasına derdini anlatmaz mı" dedim.

"Bir şartla" dedi.

"Peki" dedim.

"İnancın üzerine yemin et" dedi. "Benim ettiğim yardım gibi, elinden geldiği kadar sen de yardım etsen söylerim" dedi.

"Kabul" dedim.

"Amca" dedi, "ben paraları biriktirip Kürt halkının kurtarıcısı ARGK kampanyalarına katılıyorum."

Alnından öptüm. Ve "Peki" dedim, "zaten kampanyaya baban katılmıyor mu?"

"Amca" dedi, "babam kendi görevini yapıyor, ben de kendi görevimi."

Bundan da anlaşılıyor ki, 15 Ağustos ağacından artık 10 yaşındaki çocuklar da yiyip, gerçek kimliğini öğreniyorlar.

Zindan direnişçilerine, ARGK savaşçılarına ve partimiz PKK'ye başarılar.

Kürdistan'dan
Zaxurani

Bir ömür vardı tükenmez
İçinde yaşayan sevgisi bitmez
Haksızlığa düştü çaresiz dertlenmez
Yeridir cehennem seslenmez.

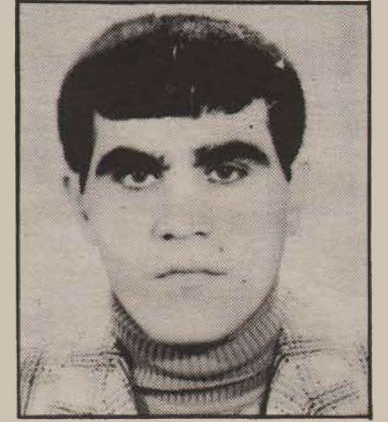
Düştü dört duvar kalesine
Yıkılmıyor cunta işkencesine
Vurmuş kara yiğit pençesine
Ben devrimciyim bahanesine

Mazlum, Kemal, Hayri
Onlardır bize diyen ileri
Bitecektir halkımızın kederi
APO'dur Kürdistan önderi

Dünyaya ismini duyurdu PKK
Emperyalizmi dize getirdi ERNK
Düşmanı derinden korkuttu ARGK
Selam olsun SEROK'a

Rüyanızda görüyorsunuz Agitleri
Kimseye dökemiyorsunuz dertleri
Halkımızdır topraklarımızın değeri
Yücedir Kürdistan şehitleri

Danimarka-Ikast'tan bir yurtsever

Cemal KARATAŞ

Çünkü silahlı mücadele 5. seneye giriyor. Artık halk hedefini görmüştür.

Benim oğlum Cemal KARATAŞ'ın fotoğrafını da gönderiyorum. 1963 doğumludur. 1 Nisan Bagok direnişçisidir. Ben buna üzülüyorum, gurur duyuyorum. Tek bir isteğim vardır: Dostun dostu, düşmanın düşmanı, Kürdistan halkının intikamcısı büyük oğlum önder APO'yu görmek. Bu yeterdi.

Yaşasın bütün Kürdistan şehitleri!

Yaşasın büyük aslan APO!
Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
Kahrolsun teslimiyet ve ihanet!

Şehit annesi Besne

YURTSEVER İŞÇİLERE

Kürdistan'da gelişen mücadele her gün yeni boyutlar kazanıyor. Biz Kürdistanlı işçilerin de üzerine düşen görevler vardır. Yıllardır el kapılarında çalışıyoruz. Buralarda çalışıp 3-5 kuruş kazanmak bizim kurtuluşumuz değildir. Bizim kurtuluşumuz İşçiler Birliği'nde birleşip örgütlenmekle mümkündür.

Ulusal kurtuluş mücadelemize maddi ve manevi her türlü desteği sunmamız gerekir. Birlik ve beraberliğimizi sağlamalıyız. Her türlü saldırı ve komploya karşı göğsümüzü siper etmeliyiz.

Ben 39 yaşındayım. Üzerime düşen her görevi yapmaya hazırım. Çocuklarımı da bu temelde hazırlıyorum. Ülkemin ve halkımın kurtuluşu için kendimi, ailemi ve 4 çocuğumu ulusal kurtuluş mücadelesine feda etmeye hazırım.

Köln'den Beşir

“GELECEĞE UMUTLA, VOLKAN GİBİ BİR YÜREKLE BAKIYORUM”

Merhaba...

(...)

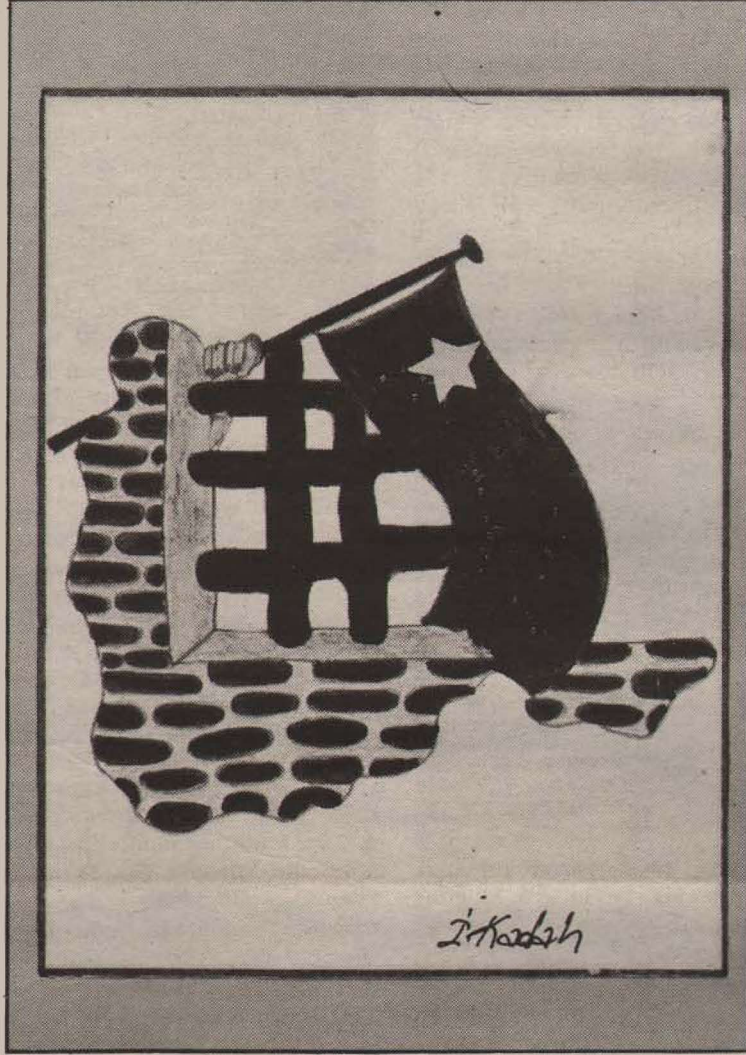
Sizlere çok geç cevap yazdığım için başışlamanızı istiyorum. Bildiğiniz gibi bu benden kaynaklanan bir durum olmasa gerek; çünkü her tarafı kuşatılmış, yolsuzluklarla dolu bir ada'da yaşıyorum ve doğa koşulları acımasız bastırıyor. İşte bundan dolayı bizim postacı ya hiç uğramıyor veya çok gecikmeli geliyor. Bakın size bir örnek vereyim. Bizim memlekette insanlar bir felakete falan uğradılar mı veya başlarına olumsuz bir olay geldi mi, nedenlerini araştırmazlar. Eğer araştırırlarsa bir yerde umutları kalmaz. Bunu istemedikleri için işleri yukarıya havale edip, her şeyi kadere bağlayarak es geçerbler. İyisi mi gelin biz buna kader demeyelim. Çünkü ulaşım zorluğu filan neden değil, bizim postacının kafasında tilkiler dolaşıyor. Bizi yapayalnız bir adada ilişkisiz bırakıp, tuzlu deniz sularına atılmamızı ve balıklara yem olmamızı bekliyor... istiyor.

Kürtçe'de bir deyim var: “Aç tavuk rüyasında kendini darı ambarında görür.” Anlaşılan bizim kaz kafalı yanlış teşhis koymuş, sapla samanı karıştırmış; bunu da doğal karşılamak gerekir. Çünkü tarih bu tür olaylara çokça tanıklık etmiştir. Ama şu da bir gerçektir ki o da er veya geç çatlamayan birer sabırtaşı olduğumuzu yaşayarak anlayacak ve kendini deniz sularına atmak zorunda kalacaktır. Ki, durum böyle olunca, karaya çıkmak için başka yol da yoktur hani. Zira bizleri balıklara yem etmeye çalışırken, tüm yolları kendisi kapatmıştı. Anlaşılabacağı gibi bizim postacı dönüşü olmayan bir yolda 180 derece bir hızla

ilerliyor. Bizim söylenecek tek ve son sözümüz kalıyor: Tanrı korusun...

Dostlar, gönül isterdi ki, daha çok şey yazayım. Ama ne yazık ki bizim memleket haberleri bunlarla sınırlı. Sakın ters anlamayın, gelişmeleri tahmin etmediğimi sanmayın. Doğrusu benim bütün sermayem bir kedi yükü kadar olduğu için hepsini bir seferde harcamak istemiyorum. Hani çölde susuz kalmak biraz riskli bir iş. Demirel'in meşhur bir sözü var: “Bugünün dün olduğu gibi yarın da var.”

Sizlere dost olmak, ancak mutlu eder insanı. Tabii ki bu durum gerçek dostluğun değerini bilenler için böyledir. Yoksa dostluğu kötü anlayıp, fırsatları kişisel egoları için kullananların, midede bir taş olmaktan

ötete gidemeyecekleri gibi, böylelerinin dostlukları da nisan yağmuru gibi gelip geçicidir. Çok candan sevdiğim bir dost vardı; onun kullandığı bir deyimini anlatmadan edemeyeceğim: “Kendine sevdalanmış bazı tipler var ki, ‘gözün üzerinde kaşın var’ desen kıyamet koparır; ‘bana nasıl bunu söylersin’ deyip, olmadık pozisyonlara girer. Evet, dostluklarda dil ayrı, kimlik ayrıdır. Dil her zaman doğruyu söylemez. Bir kişinin elbisesinin çok iyi olması

o kişinin çok iyi olduğunu göstermez” derdi.

Benim durumumu sorarsanız sağlığım yerinde ve her şeye rağmen iyiyim. Geleceğe umut dolu, volkan gibi bir yürekle bakıyorum.

Hepinizi dostça kucaklar, çalışmalarınızda üstün başarılar dilerim.

İbrahim Kadah
Ossendorf/Köln

B. Almanya'da tutuklu 14 Kürt politikacısından biri olan Hüseyin Çelebi, gazetemize gönderdiği notunda, yılbaşı vesilesiyle Avrupa'nın birçok alanındaki yurtseverlerden kart aldığını, ancak çeşitli nedenlerden dolayı her birine ayrı ayrı cevap veremediğini belirtiyor. Ve bu nedenle gazetemiz aracılığıyla tüm yurtseverlere teşekkür mesajını iletmek istiyor.

Gazetemiz çalışanlarının da yeni yılını kutlayan Hüseyin Çelebi arkadaşına mücadelesinde başarılar diliyor ve isteğini yerine getirmeyi görev biliyoruz.

BERXWEDAN

Değerli yurtseverler!

Yeni bir mücadele yılına girdiğimiz şu günlerde Avrupa'nın dört bir yanında bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin yeni yıl dileklerini içeren çok sayıda kart almaktayım. Bundan yaşadığım mutluluğu ve sevinci dile getirememenin kahrıyla, başta kart gönderen tüm yurtseverler olmak üzere, tüm halkıma bütün içtenliğimle teşekkür edip saygılarımı sunarak; özlemimiz, umudumuz ve biricik kurtuluşumuz olan özgür vatan uğruna verilen mücadele dolu başarılı bir yeni yıl dilegimi duyurmak istiyorum.

Her biri bir diğerinden güzel; sevgi, saygı dolu kartlarınızın bende yarattığı duyguları yazıya dökmek çok güç. Hepsini elimde tutuyor ve kokluyorum ve de her biri gerçekten mis gibi Kürdistan kokuyor. İşte bu kokuya hasret kalmıştım. Hücremi Kürdistan'la dolduran bu sevgi ve dayanışmanın güzel örneği gücümüne muazzam güç katıyor. Beni dünyanın en mutlu insanı yapıyor. Bu mutluluk içinde böylesine bir güce dayanarak kesinlikle her şeye dayanmak, her zorluğun üstesinden gelmek çok kolaydır.

Bu temelde kartlarınızda belirttiğiniz dileklerinizi, beklentilerinizi, kesinlikle bir emir olarak kabul edip yerine getireceğime söz veriyorum. Ayrıca yeni yılda, gücümüzün ancak her birimizin katkısıyla başarıya gideceğinin bilinciyle, tüm halkımızı mücadeleminiz saflarında daha sıkı kenetlenmeye çağırıyorum!

Devrimci saygı ve sevgilerimle...

Hüseyin Çelebi / 2.1.89
Simonehofchen 26
5600 Wuppertal 11

Yeni yılınızı kutlar, başarılar dilerim. Unutmadım sizinle geçen sıcak günleri. Çünkü unutulmaz, unutmayacağız. Tüm dostlar da bizi ve bizleri unutmasın. Bu sene yılbaşını cezaevinde kutlamaya hazırlanıyoruz. Üzgün değilim, sizler de üzülmeyin.

Şemsettin Kara
Malatya E Tipi Kapalı Cezaevi
21. Koğuşt

Arkadaşım;

Halkımızdan, ülkemizden ayrı; halkımızla, ülkemizle her saniyeyi yaşamının verdiği mutlulukla yeni bir yıla hem ayrı hem birlikte daha bir umutla girerken sizlere ulaşmanın sözcüklerle sıcaklığımızı, sevgimizi yollamanın sevinci içinde yeni yılın insanlığa, halkımıza ve sizlere daha güzel günler getirmesini diliyor, tümünüzü en coşkun selam ve sevgilerimle kucaklıyorum...

Mustafa Karasu

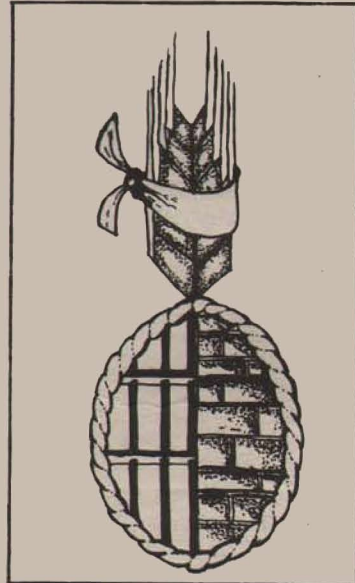
gururumuz, kazandığımız mevzilerimiz ve özgürleştirdiğimiz toprak parçamız içindir. Umudumuz, alınterimiz, akan kanlarımız kazanımlarımızın korunması ve özlemimizin yayılarak gerçeklik bulması içindir.

Halkımıza dayatılan bu adalet suratlı komployu da aşacağımıza inançım tamdır. Başta Palme komposu olmak üzere, halkımıza dayatılan birçok kural dışı saldırının okulundan geçtik ve tümünü aştık. Şu anda kesin duruşma tarihi belli değil, fakat iddianame çıktı ve yasal olarak Mart 1989'da başlaması gerekiyor.

Hepinize mutlu ve kazanım dolu yeni bir yıl diler, değerli çalışmalarınızla başarılar temenni ederim.

Ali Sapan/22.12.89
Straubing

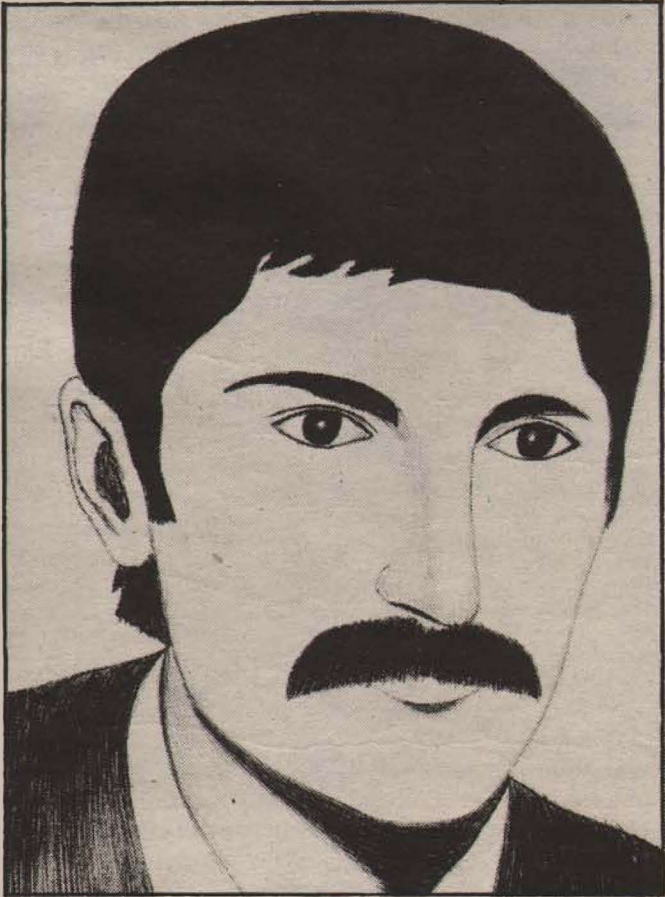
“Birçok kural dışı saldırının okulundan geçtik”

Değerli dostlar...

Sizleri uzun süredir görememenin, sizlerle olamamanın özlemiyle hepinize kucak dolusu saygı ve selamlarımı iletirim. Belki fiziki olarak aranızda değilim. Lakin tüm düşünce ve kararlılığım aranızdayım ve sizinleyim. Dünyamızın, güneşin nuru aydın kuvvetinden uzaklaşıp karanlığa gömülmesi düşünülebilir mi?

Evet dostlar, yeni bir yıla giriyoruz. Geçmişin gurur ve onur dolu bir sayfasını kapatıyor, geleceğin umut ve zafer dolu bir sayfasını açıyoruz. Evet

“Kürdistan Viyetnamlaşıyor... Bu insan çılgınlıklarını unutmayın!...” (M. Hayri DURMUŞ)

İnsan çılgınlıklarına yabancı olmayan bizler, ülkemiz insanların yaşamında yeni yılın; çılgınsız bir dünyaya giden yürüyüşte, önemli bir kilometre taşı olacağı inancıyla, sizleri ve tüm ailemizi sımsıcak sevgimizle kucaklarız...

Bedrettin Kavak

İmparatorlukların zaptedemediği bir beldemiz

B Ê D L Î S

(Bitlis)

— II —

DOĞAL YAPISI

Bitlis beldemiz, Asya ile Avrupa'yı birbirlerine bağlayan transit yolunun üzerinde kurulmuştur. Güneydoğu Toroslar'ın tek geçit verdiği vadinin 1452 metre yüksekliğindeki bir platoda yer almaktadır. Kuzey-Batı Kürdistan'ın en dağlık ve engebeli alanlarından biridir. Bu konumuyla, tarihte birçok imparatorluğa askeri üs rolünü oynamıştır. Dolayısıyla imparatorlukların öyle kolay kolay zaptedemediği bir beldemizdir Bitlis.

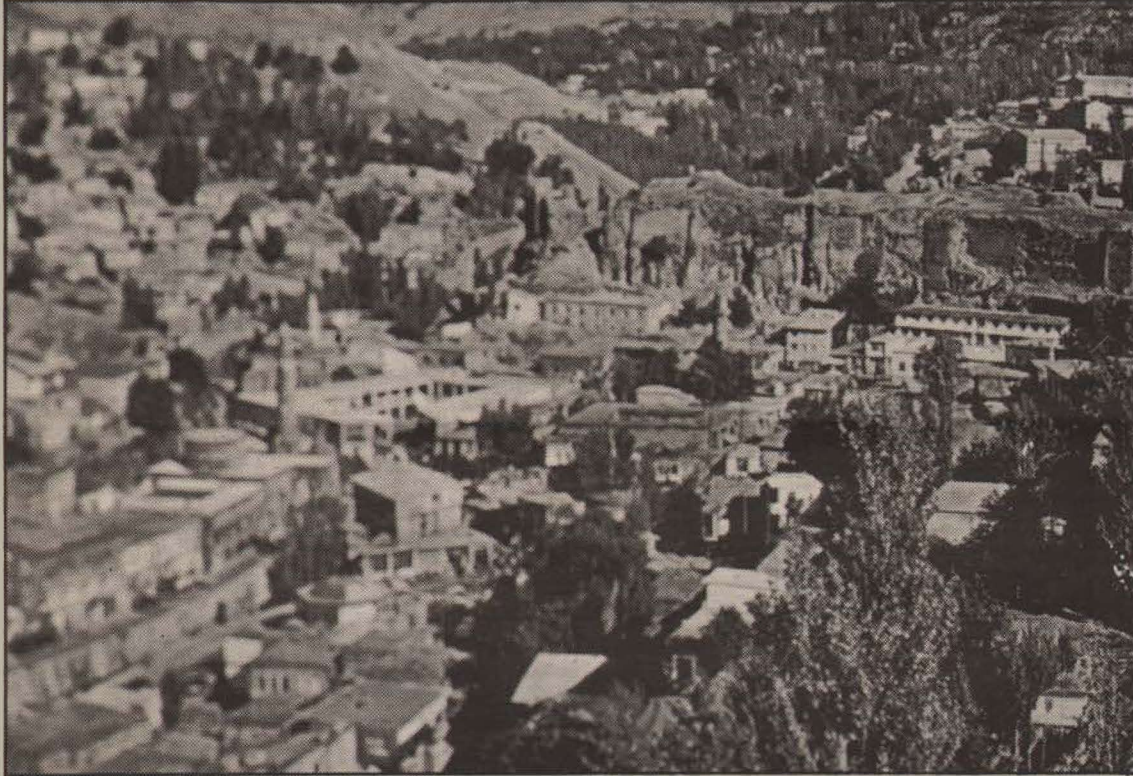
dağın üzerinde, 3400 metreye kadar inen buzul tabakası vardır. Doruğunda 400 metrelik bir alanı kapsayan krater gölü vardır.

Nemrut Dağı, Bitlis beldemizdeki dağların içinde Süphan'dan sonra gelen ikinci büyük dağdır. Nemrut önemli ölçüde turist de çeken bir konuma sahiptir. Bitlis'in kuzeyinde yükselen Nemrut da volkanik bir dağdır. Volkanik etkisi durmuş durumdadır. Yayvan biçimli olan Nemrut'un en yüksek noktası 2935 metrelik bir yükseltidedir. Daha önceleri Süphan'a yakın bir yükseklikteyken, vol-

eteklerinde ve Van Gölü yüzeyinden 200-300 metre yükseklikte bulunmaktadır.

Bitlis'te önemli büyüklükte akarsu yoktur. Van Gölü yakınlığında kaynağı olan ve dağlarda vadiler açarak yörenin sınırlarını aşarak akıp giden Garzan ve Bitlis çayları dışında; Güzel-dere, Ağkız, Oranz ile kuzeyden akan Karasu Bitlis'in başlıca akarsularıdır.

Bitlis beldemizde en önemli göl, Van ile aralarında paylaştığı Van Gölü'dür. Her yıl onbinlerce turisti kendine çeken Van Gölü'nün batı kesimi Bitlis sınır-

Bitlis şehir merkezi

Bitlis yöremizin kurulduğu vadi ismini şehirden almıştır. Vadiden akan su Botan Çayının bir koludur. Bitlis Kalesi de vadiye hakim olan tepenin üzerinde inşa edilmiştir.

Doğuda Van Gölü, güneyde Siirt, batıda Muş ve kuzeyde Ağrı ile sınır olan Bitlis beldemizin yüzölçümüne Van Gölü'nün bir kesimi de dahildir. Yöre topraklarının % 71'i dağlık, % 16'sı plato, % 10'u ovalık ve % 3'ü yaylalıktır. Bitkisel üretim ise yöre topraklarının % 17'sinde yapılmaktadır.

Yöre topraklarının %71'ini oluşturan dağların yükseklikleri genellikle 2000 metrenin üstündedir. Bu dağların en yüksek olanı Süphan Dağı'dır. Süphan aynı zamanda Kuzey Kürdistan ve Türkiye sınırları içindeki dağların Ağrı'dan sonra gelen en yüksek dağıdır. 4055 metre yüksekliğinde ve volkanik bir dağ olan Süphan; sıvı lavlar, süngertaşlar ve küllerden oluşmuştur. Güney kesimi açık boz renkte küller ve süngertaşlarıyla örtünürken, kuzey kesimi oldukça kayalıktır. Yamaçları ise dik eğimlidir. Süphan'ın eteklerinde derin uçurumlar ve mağaralar bulunur. Dağın 3600'den daha yüksek olan kesimleri sürekli karlarla kaplıdır. Ayrıca

kan patlamaları ve daha değişik oluşumlar sonucu günümüzdeki yüksekliğine inmiştir. Dağın tepesinde yaklaşık 40 kilometrekarelik genişlikte bir çukur bulunmaktadır. Bu çukuru Nemrut gölü oluşturmaktadır.

Bitlis'in Nemrut'tan sonra gelen diğer bir yüksek dağı da Ziyaret Dağı'dır. Bitlis'in kuzeyinde, Süphan Dağı'nın ise batısında düzenli sıradağlar halinde uzanmaktadır. En yüksek noktası 2542 metre yüksekliğindedir.

Bitlis'te bu dağlar dışında iki dağ dizisi daha vardır. Bunlardan ilki Güney Toroslar'ın uzantısını oluşturan ve yükseklikleri 2000 metreyi aşan dağlardır. Yükseltileri batıdan doğuya eğimli olan bu dağlar, Kırmızıtaştepe (2603 metre), Karataştepe (2609 metre) ve Handağıtepesi'dir. İkinci dağ dizisi ise Kavuşşahap Dağları olarak anılırlar. En yüksek noktası 2730 metre ile Sini Dağı'dır.

Yörede dağların yoğunlukta olması nedeniyle ovalar fazla gelişme olanağını bulamamıştır. Ovaların en önemlileri Rahva Düzlüğü ve Ahlat ovasıdır. Bunlar dışında Arin ve Adilcevaz ovaları da küçük düzlüklerden oluşurlar.

Yayla ve platolar dağların

larına dahildir. Ancak bu büyük göl daha çok Van iliyle anılmaktadır. Van Gölü dışında yörenin kuzeybatısında 30 kilometrekare genişliğinde Nazik Gölü vardır. Bu gölün denizden yüksekliği 1870 metredir. Nazik'in güney ve güneydoğusu dışındaki kıyıları dik ve kayalıktır. Kar suyu veya çevredeki kaynak suları ile doluşan Nazik Gölü'nün derinliği yaklaşık 50 metredir. Gölde sazan balığı avcılığı yapılmaktadır. Bitlis'in kuzeyinde ve Van Gölü'ne oldukça yakın yerde bulunan Arin Gölü'nün yüzölçümü ise 13,5 kilometrekaredir. Arin Gölü'nün su düzeyi Van Gölü'nden 5 metre yükseklikte olup, suları sodalıdır. Yöre toprakları içinde bulunan ve Süphan Dağı'nın güneyine düşen Aygır Gölü'nün genişliği de 3,5 kilometrekaredir. Suları dipten kaynar halde ve tatlıdır. Kıyıları sazlık ve kamışlık olan gölde balık da avlanmaktadır. Belde topraklarında bulunan diğer bir göl ise, Nemrut Gölü'dür. Nemrut Gölü, Kuzey Kürdistan ve Türkiye sınırlarındaki en büyük krater gölüdür de. Yüzölçümü 10 kilometrekaredir, deniz yüzeyinden yüksekliği ise 2400 metredir. Göl, Nemrut Dağı'nın üzerinde bulunan 40 kilometre genişliğindeki

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Nemrut Dağı'nın üstündeki Nemrut Gölü

krater çukurunun bir bölümünde yarımaya şeklindedir. Kar ve kaynak suları ile beslenir ve suları da tatlıdır.

Bitlis, yeraltı kaynakları bakımından fazla zengin olmayan bir beldemizdir. Önemli ölçüde rezervi olan maden yatağı Adilcevaz-Tatvan yöresindeki perlitir. Hizan ilçesinde küçük bir kil yatağı bulunmaktadır. Bitlis merkez sınırlarında ise demir, krom, fosfat, kükürt, kaplıca suyu; Ahlat'ta süngertaşı; Hizan ve Mutki'de demir bulunmaktadır. Yörede volkanik kütlelerin yoğunluğundan ötürü hemen tüm ilçe topraklarında madensuyu kaynakları bulunmaktadır.

Yöredeki çeşitli maden suyu, içme ve kaplıcalardan her gün ortalama olarak 500'ün üstünde insan yararlanmaktadır. Bunlar Göroymak Kaplıcası, Germav Kaplıcası, Alemdar Kaplıcası, Kömüraltı Kaplıcası, Değirmen Kaplıcası, Küçür Kaplı-

merkezinden yıllık ortalama sıcaklık 10 derece dolayındadır. Kış ve ilkbahar ayları genellikle yağışlı, yaz ayları da sıcak ve kurak geçer. Yıllık 975,7 olan Bitlis merkezindeki yağış miktarı çevre il merkezlerinden daha yüksektir. Beldenin merkezinde egemen olan rüzgar yönü; kuzeybatıya doğru yıldız ve poyraz rüzgarı eser. Kuzey ve kuzeybatıya doğru yıldız ile karayel; güney ve güneybatı yönüne de kible ve lodos rüzgarları eserler.

Bitlis'teki bitki örtüsü, iklimin özelliklerine göre farklı şekiller almaktadır. Beldemizin bazı alanlarında ormanlıklar seyrek durumdur. Bu ormanlıkların başlıca ağaç türü meşedir. Bunun dışında ardıçlar ve yabani meyve ağaçları da bulunur. Alandaki sulak ve derin vadi kıyılarında ise türlerin sayısı daha fazladır. Bunların başlıcaları söğüt, çınar, kavak ve ceviz ağaçlarıdır.

Kuzey Kürdistan'da Ağrı Dağı'ndan sonra ikinci büyük dağ olan Süphan Dağı

cası, Yam Acısu, Nemrut Dağı Kaplıcası ve Yılan Diriltir Madensuyu'dur. Bu belli başlı tesisler dışında da çeşitli sıcaklık derecelerinde içme ve kaplıcalar bulunmaktadır.

Yörede iklim karasalıdır. Kürdistan'ın birçok yöresinde olduğu gibi kışlar soğuk, yazlar ise sıcak ve kurak geçer. Bitlis

Avcılık için Bitlis beldesi elverişli bir konuma sahip. Yörede avlanan hayvan ve kuş türleri tavşan, kurt, ayı ve domuz; keklik bıldırcın, ördek ve toydur. Sarıkonak ve Reşadiye yörelerinde yer yer yaban keçisi de görülür. Bazı göllerde ise tatlı su balığı avlanır.

SÜRECEK

Botan'da savaşmış bir ARGK komutanı yoldaşla, Berxwedan muhabirinin yaptığı söyleşi.

“Kürdistan’ın doğası insana güç veriyor”

■ Botan'da sık ormanlıklar var mı?

■ Var. Çok güzel ormanlar var. Özellikle Kato'nun kendisi çok güzeldir. Alt tarafı Masuro suyu, üstü hep girintili-çukuntulu, çukur ve taşlık. İçinde hep tek tek ağaçlar var. Yani orası üslenmek, kalmak için gerçekten bulunmaz bir yer.

İnsan, oraya gidip gördü mü, dünyanın ordusu gelse bile beni yenemez diyorsun; o arazi, o dağallık insana bu kadar güç veriyor.

■ Kürdistan'da bilinen hayvan türünün dışında orada hiç rastladığınız başka hayvan türü oldu mu?

■ İlk kez orada yaban keçisi gördüm. Özellikle Cudi'de ve Uludere'nin Ercan mıntıkasında sürüler halinde var. Yalnız bunun dışında bir dağ kedisi gördüm; çok değerliymiş. Kaplanlara benziyor; onların öyle çizgi-çizgi kürkleri var ya, işte aynısı.

■ Nasıl; iri bir şey mi yoksa?

■ Aynen bildiğimiz kedi kadar

■ Ne güzel...

■ Mesela Herekol'un hemen eteğinde bir su var. Öyle bakıyorsun bembeyaz. Gidiyorsun, bir yudum içemiyorsun, o kadar ki soğuk.

■ Peki, en çok Kürdistan'ın hangi mıntıkasından etkilendiniz?

■ Hepsi de etkiledi. Her mıntıkanın kendine has özellikleri var.

■ İçinizden hiç, “ah, keşke Kürdistan'ın falan mıntıkasında olsaydım” diye bir istem geçti mi?

■ Hayır geçmedi. Nereye gittiysem, oranın doğası beni çekti. Yani öyle tercih yapamadım. Kürdistan'da her yerin kendi-

sine has doğal güzellikleri var. Dağ olsun, orman olsun, insanları olsun, o yapıları olsun... Yani her yerin kendine has çekiciliği var.

■ Mesela şu an, Kürdistan'ın nesini özleyorsunuz?

■ Kürdistan'ın her şeyini özleyorum; özlemediğim bir şey yok ki? O dağlarda her şeyi bulmak mümkündür. En güzel manzaralar, en güzel otlar, en güzel sular.. Her şeyini özleyor insan.

■ Tarihi yerlere inme, gezip görme imkanlarınız oldu mu?

■ Mesela bir Cudi'nin üstü... Dünyanın her yerinden gelip görüyorlar. Eskiden orası turistlerin sürekli gelip kaldığı bir yerdi. Mücadelemizin başlamasından sonra devlet, güvenlik sağlayamadığı için yasakladı. Şimdi kimse gelip gitmiyor. Tam Cudi'nin tepesinde, oraya çıktın mı, Kürdistan'ın Irak'taki kesimi, Suriye'deki kesimi ve Türkiye'deki kesimin ta Mardin yöresine kadar her tarafı görürsün. Çok güzel bir yer. Yani tam üçgen ve de yüksek. Üstüne çıktığında her tarafı görmek mümkün. Hele gece olunca Suriye'deki Kürdistan parçasının Derik kesimi, ta Kamışlı'ya kadar, diğer taraftan Zaxo görünüyor. Öbür yandan Nusaybin, Eruh, ta Çatak sınırına kadar gözüküyor.

■ Örneğin gerilla grubunda, dağda gezerken içinizden herhangi bir arkadaşın —diyelim sabah giderken— durup işte, “güneşin doğuşunu seyredelim” veya akşamsa, “batışını seyredelim” gibi istemleri oluyor muydu?

■ Tabii. Mesela bir gün Hêzil suyundan geçerken, tam öyle bir görünümle karşılaştık. Şafak vaktiydi, sabahın kızıl güneşinin suya vuran şavkı yansıyor. Tüm arkadaşlar birlikte

durup seyretiler. Hatta, “Geçin, gecikiyoruz, bir an önce ulaşmamız gereken yer var” dediysek de, bir arkadaş, “Tamam doğrudur, ama buna da doyum olmuyor, biraz seyre-delim, öyle gidelim” dedi ve durup seyretiler.

■ Peki, hiç öyle ilginç doğa manzaralarına rastladınız mı?

■ Bu, çok rastladığımız bir durum. Mesela Govend dağının eteğinde çıkan sular var; hem bembeyaz, hem de dağın tam eteğinden çıkıyor. Bir de bir ses veriyor, akarken çıkardığı ses, gerçekten insanı çekiyor. Hatta ben arkadaşlara, “Bu sudan içmeden geçmeyeceğim” dedim. Ve gidip gerçekten içtim. İçtikçe, insan daha çok içmek istiyordu. Öyle soğuk ki, buna rağmen insanı hiç rahatsız etmiyor. İstedğin kadar iç. Yani içince insanın içesi geliyor. Bir de mataramı doldurdum. Arkadaşlar, “Vazgeç yolda ısırın” dedilerse de, ben, “Olsun, gene de dolduracağım” diyerek doldurdum.

■ Peki, dağlarda gezerken hiç hayvan avlıyor muydunuz?

■ Yok. Çok ender rastlanır; bizde genellikle avlamak yasaktır. Eğer herhangi bir durum olursa başka; ama boşuna avlamak yasaktır. Diyelim gerilla birliğinin erzağı yoksa veya azsa, koşullara göre ancak av yapılır.

■ Sizi en çok gece yürüyüşleri mi sarardı, yoksa gündüz yürüyüşleri mi?

■ Gece yürüyüşleri.

■ Bunun nedeni nedir?

■ İlk gerilla açısından güzeldir. Ayrıca gecenin de kendine has bir güzelliği vardır. Gerçi gündüz insan, daha çok yer görür, arazi tanır, her şeyini bilebilir. Gece bunun olanağı yoktur, ama yine de gecenin

ayrı bir konumu var. O ay ışığı altında yürümek bambaşka bir duygu...

■ Yıldızların altında da yürüdüğünüz oldu değil mi? Yani bir bakıyorsun ki, gökyüzü masmavi, her taraf parlayan yıldız dolu.

■ O zaten sürekli yaşayıp gördüğümüz manzara.

■ Peki, tüm bu anlatımlarınıza baktığımızda, Kürdistan'ın en azından bir Avrupa, bir Afrika, bir diğer ülkelerden geri kalır yanı yok. Hatta tarih ve doğa açısından onları aşan güzellikleri var. Tüm bunları göz önüne getirdiğimizde, niye Kürdistan insanı kendi yurdundan kaçıyor? Bu yurt dışına kaçışın nedeni nedir?

■ Hiç şüphesiz bunun nedenleri vardır. Eğer insanlar kendi topraklarını terkedip ülkesinden kaçıyorlarsa; birinci neden, düşmanın her türlü ulusal-yurtsever değerleri, ülke bilincini, halk gerçekliğini katletmesidir; ikinci bir neden ise maddi sorundur.

■ Peki, Kürdistan insanı niye şunu düşünüyor: “Ben bulunduğum yeri güzelleştireyim.” Yani gidip yabancı ülkeleri güzelleştireceğine, kendine orada yaşam kuracağına niye Kürdistan insanında kendi ülkesini geliştirme bilinci gelişmiyor?

■ Şimdi bu yeni yeni gelişiyor. Eskiden Kürdistan insanı kendisine yabancılaştırılmış, tamamen kendinden uzaklaştırılmıştı. Her türlü değer yargıları ellerinden alınmış, hatta kendinden nefret eder hale getirilmişti. Düşman her yönden Kürdistan'da Kürtlük adına ne varsa saldırmış, bunun yerine o insana yabancı, onu insanlıktan çıkaran —bırakalım yurtseverliği— ne varsa onu yerleştirmişti. Şimdi böyle bir insan, elbette ki kendisini düşünmez, bırakır. Fakat biz, mücadeleyle giderek

şuna ulaşıyoruz; Topraksız, vatanı olmayan yaşamaz. Eğer bütün acıları yaşıyorsak, nedeninin düşman olduğu, bu köle yaşamın onun tarafından hazırlandığı ve bundan kurtulmanın da tek çaresinin mücadeleden geçtiği artık görülebiliyor. Bunun için mesela eskiden iki jandarma, rahatlıkla gidip bir köyü boşaltabilirken, şimdi defalarca geliyor, ama buna rağmen başaramıyor, geri dönüyor. Örneğin köylülere soruyoruz: “Eskiden iki jandarma geldiğinde diz çöküyor, kaçtıydınız veya ‘terkedin’ dediklerinde terkediyordunuz. Peki şimdi nasıl bu kadar direnebiliyorsunuz?” Şunu söylüyorlar: “Biz eskiden kendimizde direnecek gücü bulamıyorduk. Direndiğimizde bашımıza daha çok eziyet geliyordu. Ve ölümümüzün de hiçbir şeye yaramayacağını bildiğimizden, ‘terket’ dediklerinde terkediyorduk. Fakat bugün, eski durum ortadan kalkmıştır. Ne düşman eskisi gibidir, ne de biz. Gelse, vursa bile, ölümümüz mücadeleye hizmet eder. Artık bize, ülkemize sahiplik edebilecek bir güç var. Bu açıdan direniyoruz.”

■ Peki, Kürdistan insanı hakkında ne düşünüyorsunuz. Bildiğiniz gibi Partimizin Genel Sekreterinin söylediği bir söz var: “Şu an en çok özlediğim şey, bir Kürdistan köylüsüyle karşı karşıya oturup konuşmaktır.” Siz, bu olanağı çok yaşadınız. Ne söylemek istersiniz?

■ Tabii. Parti Önderliği Kürdistan insanını; köylüsünü tanıyor ve biliyor. Kürdistan köylüsüyle daha rahat konuşabilirsin. Onunla aynı duyguyu, aynı amacı paylaşıyor, yabancılık çekmezsin. Yani davranışı olsun, saygı gösterme, saygı görme olsun, her yönüyle yabancılık çekmezsin. Dolayısıyla onun karşısında rahat oturuyor, konuşuyor, kaynaşıyorsun. Çünkü her şeyi doğal ve Kürdistan'a özgü...

“Açlık grevine bilinçli ve kararlı bir şekilde başladık”

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi karşısında TC'nin yetmezliğini gidermek, onu desteklemek için emperyalist güçler de halkımızın kurtuluş mücadelesinin öncüsü Partimize saldırılarını yoğunlaştırıyor ve çeşitlendiriyorlar. Bunların en başında geleni Batı Alman emperyalizmidir. 14 devrimci Kürt politikacısını anti-demokratik bir uygulama sonucu tutuklamış ve bir yıla yakın süre geçmesine rağmen, mahkemeye de çıkarmıştır. B. Alman devleti topraklarında yaşayan Kürdistanlı yurtseverlere karşı anti-demokratik uygulamalar içerisine girerken, faşist Türk devleti ise Kürdistan'da en çağdışı yöntemlerle katliam provalarını yapıyor. Cizre'de halkımıza “insan pisliği”ni yedirmekle ne kadar insanlık dışı bir terör uyguladığını gösterdi.

Tüm bunları protesto etmek, faşist Türk devleti ve B. Alman emperyalizminin Kürdistan halkına karşı düşmanlıklarını kamuoyuna duyurarak teşhir etmek için Kürdistanlı yurtseverler Avrupa'nın çeşitli alanlarında protesto eylemlerini gerçekleştirdi-

ler. B. Almanya'nın Frankfurt şehrinde ise bir grup Kürdistanlı yurtsever 30.1.1989 tarihinde açlık grevini başlatarak 9.2.89 gününde (11. günü) sonuçlandırdı.

Aşağıda açlık grevini düzenleme komitesi adına üç yurtseverle yapılan röportajı yayınlıyoruz.

■ Eylem amacınızı kısaca açıklayabilir misiniz?

■ C...: Kürdistan'da halkımız üzerindeki faşist uygulamaları; baskıyı, işkenceyi ve B. Alman emperyalizminin uzun bir süreden beri Kürdistanlı yurtseverlere yönelik baskılarını protesto etmek; kamuoyu nezdinde faşist TC ve emperyalist devletlerin mücadelemize yönelik saldırılarının teşhir ve tecriti için böyle bir eylemi başlattık. Ben bir YKWK (Kürdistan Yurtse-

ver İşçiler Birliği) üyesi olarak bu eyleme içtenlikle katıldım.

C...: TC, gerillaya karşı içine girdiği acizliğin sonucu olarak halka karşı her türlü insanlık dışı uygulamaları yapıyor. En son Cizre'de içine girdiği durum onun güçsüzlüğünün ifadesidir.

H...: Dünyada ulusal kurtuluş mücadelesi vererek bağımsızlığını kazanmış ülkelere Ortadoğu'da bir yenisini eklemek, Önderimiz APO'nun marksist-leninist ideoloji temelinde geliştirdiği Parti strateji ve taktiğiyle verdiğimiz mücadeleye zafere ulaşmak, emperyalizm ve TC'nin halkımıza yönelik saldırılarına karşı çıkarak ulusal kurtuluş mücadelemizle dayanışmak amacıyla açlık grevine başladık.

■ Eyleme katılım nasıl, kitlelerin de kamuoyunun ilgisi ne düzeyde?

■ C...: Bizler ERNK taraftarları olarak belirtilen amaç doğrultusunda 30.1.89 tarihinde açlık grevine bilinçli ve kararlı bir şekilde başladık. Eyleme 15

yurtsever katıldı.

H...: Kitleler eylemimize sempatiyle baktı. Yaptıkları sık ziyaretlerde bunu dile getirdiler. Eylemimizi desteklediler. Alman demokratlarından büyük ilgi gördük. Türk solundan örgütler de eylemimize destek sunarak dayanışma mesajlarını gönderdiler. Basın da eylemimize yakın ilgi gösterek onu kamuoyuna duyurdu.

■ Eylemi bir bütün olarak nasıl değerlendiriyorsunuz; ve iletmek istediğiniz bir mesaj var mıdır?

■ C...: Bu eylemin hangi amaçla yapıldığını yukarıda belirttik. Bu dava tarihin bize yüklediği bir görevdir.

Eylem, bazı eksiklikleri olsa da genel olarak olumlu geçti. Özellikle eylem süresince verilen seminerler ve eğitim çalışmaları yararlı oldu.

H...: Kendisine ben insanım, ben Kürdüm diyen her kişi ve grupların faşist sömürgecilğe karşı gerçekleştiren eylemleri daha aktif bir biçimde desteklemelerinin bir görev olduğunu bilmeleri gerektiğini bir kez daha belirtmek gerekiyor.

TARİHSEL BENZERLİKLER

Baştarafı 1. sayfada
mücadeleleri sürekli geliyordu. Siyasal ve askeri çöküş içinde olan imparatorluk, bu gelişmeler karşısında tam bir despotizm uyguluyor, emekçi sınıflar ve ezilen halklar üzerinde katliam ve soykırımlara varan bir baskı ve terör sürdürüyordu. İmparatorluğun ömrünü bu koşullarda uzatan şey, onun kendi gücü değil, daha çok kapitalist-emperyalist devletler arasındaki çelişki ve çatışmalar oluyordu.

Bugün de 20. yüzyılın son çeyreğinde yeni bir Türk egemen sınıfı olarak Türk burjuvazisinin devletine Avrupalı çok çeşitli çevre tarafından yine "boğazların hasta adamı" denmektedir. Türk burjuva egemenliği gerçekten de günümüzde Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerindeki durumuna çok benzemektedir. Değişik koşullar dikkate alınmak kaydıyla, iki dönem arasında hemen her açıdan ciddi benzerlikler vardır. Türk egemen sınıflarının iki devleti olarak, hem iki devletin oynadıkları tarihsel rol, hem de iki dönemdeki ekonomik, toplumsal, siyasal yaşam açısından önemli benzerlikler kurulabilir. Bugün de Türk burjuva devletin ömrünü uzatan, onun kendi gücünden ziyade mevcut dünya durumu ve kapitalist-emperyalist sistemin verdiği destektir.

Her iki devletin de kuruluş ve tarihsel rolleri bakımından ciddi benzerlik vardır. Hem Osmanlı İmparatorluğu hem de TC, kuruldukları dönem olarak yaşanan çağa ters doğmuşlar, bu nedenle hiçbir dönemlerinde ilercisi bir tarihsel rol oynamamışlardır. Tarihsel rolleri, içinde bulundukları çağa ters düşmek, bu nedenle ekonomik ve toplumsal gelişmeye karşı ayak diremek, hep geriliği ve gericiliği temsil etmek olmuştur. Başta Türk toplumu olmak üzere Ortadoğu toplumlarındaki geri kalmışlığın, çağın gerisine ve dışına düşmüşlüğü, ekonomik ve toplumsal zayıflıkların temel nedeni budur.

Osmanlı İmparatorluğu, merkezi olarak örgütlenmiş feodal-askeri bir devlet olarak, dünyada feodalizme karşı yeni bir çağ, kapitalizm çağı gelişirken doğdu ve gelişti. Beşyüz yıl boyunca egemenliği altındaki halkları, Ortadoğu toplumlarını kapitalist gelişmeye, sanayinin, bilimin ve teknolojinin gelişimine kapalı olarak katı feodal gerilik altında tuttu. Kölecilik ve feodal uygarlığın en çok geliştiği bir bölge olan Ortadoğu, bu nedenle kapitalist gelişmeyi yaşayamadı; Ortadoğu ülkeleri ancak gelişen kapitalist emperyalizmin sömürgeleri olabildiler ve bağımlı-sömürülen ülkeler konumuna düştüler. Bu durumda Osmanlı gericiliği, onun islami maske altındaki feodal tutuculuğu, her türlü bilimsel gelişmeye kapalı ve karşıt konumu belirleyici rol oynadı.

Türk burjuva egemenliği olan TC'nin tarihsel konumu da, kapitalist-emperyalizme karşı gelişen sosyalizm çağı karşısında benzer bir durum arzeder.

Dünyada yeni bir çağ, sosyalizm çağı gelişirken ortaya çıkan TC'nin, Türkiye'yi kapitalist yapma çabaları çağa ters ve geri bir durum olmuştur. Altmış yılı aşkın süre Türkiye, bu çağa ters ve ömrünü doldurmuş bir

egemenlik altında "gelişecek" diye avutulmuştur. Bu devletin tarihsel konumu, gelişen sosyalizm çağına karşı Türkiye ve Kürdistan'ı geri burjuva egemenliği altında ve en ağır baskı ve sömürü ortamında tutmak olmuştur. Hatta bundan da öteye, TC, tüm Ortadoğu'da sosyalizmin gelişmesini önleyen temel bir faktör durumundadır. Türkiye'de geri kalmışlığın nedeni araştırılırken, temel nedenin bu durum ve TC'nin tarihsel varlığı olarak belirlenmesi gerekir. Türk burjuva egemenliği olarak TC, Türkiye'nin ve kısmen Ortadoğu'nun 20. yüzyılda yine çağdışı kalmasının temel nedenidir. Çağa ulaşmak isteyenlerin, en başta bu temel nedenden kurtulmayı hedeflemeleri hem gerekli, hem de zorunludur.

Tarihsel rolleri böyle benzerlik arzeden bu iki devletin çöküş dönemlerinin birbirine benzemesi belliki doğal bir durumdur. II. Abdulhamit'in "istibdad" dönemi ile 12 Eylül rejimi ideolojik ve siyasal açılardan birbirine çok benzemektedir. Abdulhamit dönemi imparatorluğun yeniden şekillenmeye çalıştığı, 12 Eylül rejimi ise TC'nin yeniden kurulduğu birer dönem olmaktadır. Eğer deyim uygunsa, birincisi feodal devletin faşistleştiği, diğeri ise burjuva devletin faşistleştiği birer "yeniden kuruluş" dönemi olmaktadır.

19. yüzyılın ikinci yarısında ve özellikle son çeyreğinde Osmanlı İmparatorluğunun ekonomik yapısı çokmüştü; siyasal ve askeri durum tam bir çıkmaz halindeydi. İmparatorluk her geçen gün kapitalist dünyaya ekonomik ve siyasal bakımdan daha çok bağımlılaşıyor, giderek sömürgeleşiyordu. Ezilen halklar İmparatorluğa karşı ulusal kurtuluş mücadeleleri veriyor ve bağımsızlıklarını kazanıyorlardı. Avrupa'dan etkilenen burjuva aydınları "milliyetçi ve hürriyetçi" akımlar geliştirip İmparatorluğu kurtarma çareleri arıyorlardı. Özellikle gelişen ulusal akımlar ve ezilen halkların ayrılmalara karşısında "Pantürkizm" akımı da giderek geliyordu. Yine Hristiyan Avrupa toplumlarının imparatorluktan kopmaları karşısında "Panislamizm" akımı Müslüman halkları İmparatorluk egemenliğinde tutabilmek amacıyla canlılık kazanıyordu. Giderek tüm Müslümanların birleştirilmesi ve tüm Türklerin birleştirilmesi akımları belirgin oluyordu. Abdulhamit bunların ikisini de birleştirdi, Türk-İslam birliğini yaratmayı ideolojik akım olarak benimsedi. Ve Abdulhamit'ten sonra da bu Abdulhamitçilik devam etti. Kısaca "Türk-İslam sentezi" denen şey, bu dönemde oluştu ve ortaya çıktı. Eğer 12 Eylül rejimi ideolojik olarak "Türk-İslam sentezini" benimsiyorsa ve yeniden canlandırıyorsa bu tesadüf değildir. 12 Eylül rejiminin Abdulhamitçiliğin devamı, ya da benzeri olduğunu gösterir. Ve bu akımın gelişmesi de öyle tesadüflere bağlı olmamaktadır. Bunda, birinci olarak rejimin çöküş sürecini, ikinci olarak ise emperyalist emeller beslenmesini görmek gerekir. Osmanlı İmparatorluğu bu ideoloji ile birinci

emperyalist paylaşım savaşına girmiş ve bu savaşın komutanları kendilerini Orta Asya'ya kadar götürmüşlerdir. Bu 12 Eylül rejiminin Ortadoğu'ya yönelik emellerini ve Ortadoğu halkları karşısında yüklenmiş olduğu emperyalist sistemin jandarmalık rolünü açıklayan bir durum olmaktadır.

19. yüzyılın son çeyreğinde Osmanlı'nın ekonomik ve mali durumu çökmüş ve yarı-sömürge bağımlılığıyla Avrupa devletlerine bağlı hale gelmişti. (Bu durum yıkılana kadar da devam etti ve günümüze kadar da bağıllık sürüp geldi.) Osmanlı'nın ekonomik ve mali durumunu düzenlemek ve yürütmek üzere emperyalist devletlerce Düyun-u Umumi denen bir kurul kurulmuştu. Her şeye bu kurul karar veriyor ve uyguluyordu. Geri ekonomik düzen ve ağır vergiler altında halkın yaşamı çok kötüydü; açlık ve kıtlık kol geziyor, halkın bu duruma karşı isyanı her yerde ortaya çıkıyordu. Buna karşı yabancı devletler ve egemen sınıf daha çok kazanıyordu. Egemen sınıfın, başta saray olmak üzere, yaşamı, zevk ve sefası çok iyiydi. Ülke zenginliklerini sömürmek için yabancı sermaye akışı artmış, yerli sermayedarlar daha çok palazlanır olmuştur. Halkın ekonomik çöküşü yaşamı zorlaştırmış, toplumsal çelişkileri iyice büyüttü. 20. yüzyılın son çeyreğinde de Türkiye ekonomik ve toplumsal durumu aynıdır. Ülke ekonomisi, günümüzün Düyun-u Umumisi olan İMF, Dünya Bankası gibi uluslararası emperyalist sermaye kuruluşları tarafından yönetilmektedir. Türkiye, emperyalizmin yeni sömürgesi durumundadır ve yabancı sermaye ülkedeki her şey üzerinde etkili olmaktadır. Ekonomi tam bir çöküş içindedir. İşbirlikçi-tekeli burjuvazi ülke zenginliklerinin egemeni ve milli gelirin sahibidir; zenginlik, zevk ve sefa içinde yaşamaktadır. Buna karşılık halk gerçek bir yokluk ve yoksulluk içindedir. Nüfusun % 95'i milli gelirin % 10'unu paylaşırken % 5'i ise gelirin % 90'ının sahibi olmaktadır. 12 Eylül rejimi altında bu durum en uç noktaya kadar varmıştır. Gelişmeler eğer halkın haklarına sahip çıkması biçimini almazsa, çok ağır bir toplumsal çöküş yaşanabilir.

Yaşanan ekonomik çöküş ve artan toplumsal muhalefet, 19. yüzyılın son çeyreğinde Osmanlı devletini tarihin en baskıcı ve katliamcı bir siyasal organizasyonu haline getirmişti. Kemalist tarihin bile "istibdad dönemi" olarak tanımladığı bu dönemde devletin baskı ve terörü çağımızın faşist devletlerini aratmayacak cinstendi. İmparatorluk ömrünü ancak halk üzerindeki baskı ve katliamlarla uzatabileceğini hesaplıyordu. Zindanlar sürekli tıkabasa doluydu; kovuşturmalar, sürgünler birbirini izliyor, baskı ve işkence her gün artıyordu. Başta Abdulhamit olmak üzere tüm yöneticiler, yaptıkları baskı nedeniyle sürekli ölüm korkusu içinde yaşıyorlardı. Tam bir "yasaklar" rejimi kurulmuştu; basın üzerinde ağır bir sansür uygulanıyor; hatta çok sayıda kelimenin kullanılması bile yasaklanmış bulunuyordu. Padi-

şah ve üst yönetim kimseye güvenmiyordu, bu nedenle, devlet yönetiminin kadroları ilk defa "pişmanlardan" oluşturulmaya başlandı. O döneme kadar Osmanlı İmparatorluğunda, devlet karşısında suçlular cezalarını çeker, böylelerine güvenilmezdi. Bunu ilk defa Abdulhamit bozdu, "suçluları" kazanıp "pişman" ettirerek kendi hizmetinde kullanma politikasını geliştirdi. Bu konuda kendine suikast düzenleyenleri bile satın alarak muhaliflerine karşı terör eylemi ile görevlendirdi. Yine halkların artan isyan hareketleri karşısında yeni politikalar gündeme getirdi. İsyanı bastırdıktan sonra isyan eden ağalar veya çocuklarını İstanbul'da kendi himayesine aldı. Halk isyanlarını bastırmak için isyancı toplum içinden milis kuvvetleri, yeni askeri birlikler örgütlemeye yoluna gitti. Örneğin bazı Kürt ağalarını İstanbul'a alırken, bazılarını da geniş topraklar vererek onlar yönetiminde Kürt ve Ermeni ayaklanmalarına karşı ünlü "Hamidiye Aşır Alaylarını" kurdurttu. Bunlar, devlet için hep yeni politikalar ve adeta devletin yeniden biçimlenmesi oluyordu.

İnsan bunları tarihten öğrenirken sanki 12 Eylül rejiminin, Evren-Özal yönetiminin biçimlenişini okuyor gibi olmaktadır. Elbette bu politikaları M. Kemal de çeşitli dönemlerde ve değişik biçimlerde uygulamıştı, ama Abdulhamitçilik bütünsel kimliğini 12 Eylül rejiminde kazandı. Bazıları bu durumu Özal yönetimi için "padişahlık", "hanedan yönetimi", "papatya devri" diyerek dile getirmektedir. Gerçekten Türk egemen sınıfının devlet ve yönetim anlayışı, geleneği canlandırılmaktadır ve Osmanlılığın sürüp geldiği açıkça anlaşılmaktadır. 20. yüzyılın son çeyreğinde Türk burjuva devleti 12 Eylül faşist diktatörlüğü olarak Abdulhamitçiliğin günümüze uyarlanması olmaktadır. Burada "demokrasi" ya da "demokrasiye dönüş" aramanın son derece gülünç ve bir aldatmaca olduğu açıktır. 12 Eylül rejimi de, Kemalist devleti, komple ve terör olan özüne uygun olarak yeniden biçimlendirmiş, en baskıcı ve katliamcı bir faşist diktatörlük olarak şekillendirmiştir. Burjuva egemenliğinin ömrünün uzatılması bu sistemde görülmüştür. Günümüzde devlet kadrolarının, kendi geçmişlerine ihanet ettirilmiş tövbekarlardan oluşturulmasına karşı çıkanlar görülmektedir. Halbuki bu Abdulhamitçiliktir ve 12 Eylül Partisi olan ANAP'ın şekillenmesinde bu vardır. Abdulhamit politikalarına sarılarak Evren-Özal rejimi de, geçmişin muhaliflerini "pişman" ettirip kendine kadro yapmakta, korkudan ancak bu tüketilmiş tövbekarlara güvenebilmektedir. Bu, bir tercih değil, onlar için bir zorunluluktur; zira bir emir eri gibi ancak böyleleri çalışabilir ve yönetimin şefleri ancak böyle kendi güvenliklerini sağlayabilirler. Zira 12 Eylül yöneticileri, geceleri uyku uyuyamadıklarını, kendilerinin yanında bulunmanın tehlikeli olduğunu bizzat kendileri söyleyerek nasıl Abdulhamit'i aratmayacak bir korku içinde yaşadıklarını göstermektedirler. Bu

durumda, mevcut yönetimin, düşünce özgürlüğünü yasaklamak bir yana, burjuva basınına bile nasıl sansür uygulamakta olduğuna, kelimeleri bile yasakladığına, Kürt ağa çocuklarının en milliyetçi geçinenlerinin ANAP'ta toplanmasına ve "Hamidiye Alayları" sisteminin günümüzde "özel savaş ordusuna" dönüşmüş olmasına şaşmamak gerekir. Bunlar Abdulhamit politikalarının günümüzdeki uygulamaları olmaktadır.

Devletin ömrünü uzatmada dış ilişkilerden yararlanma açısından da iki dönem benzerlik taşımaktadır. Osmanlı İmparatorluğunun Avrupa'daki ilk ilişkileri Fransa ile vardı. Daha sonra İngiltere, Avusturya-Macaristan, Çarlık Rusyası geldi ve 19. yüzyılın son çeyreğinde buna Prusya İmparatorluğu eklendi. Bu devletler arasındaki çıkar ilişkileri Osmanlı İmparatorluğunun ömrünün uzamasının önemli bir etkeni oluyordu. Tıpkı 12 Eylül şeflerinin "jeopolitik ve stratejik konumumuz" dedikleri gibi, Abdulhamit de "çadırımızı yol üstünde kurmuşuz" diyerek stratejik konumu ön plana çıkartıyor ve sağladığı dengeyle İmparatorluğun ömrünü uzatmaya çalışıyordu. Bu ortamda, İngilizler ve Fransızlar, imparatorlukla ilişki sürdürdükleri gibi, imparatorluğun egemen olduğu uluslarla da ilişki kuruyor, onların sömürgecilik amaçları karşıt olarak milliyetçi akımların oluşmasına yol açıyordu. Buna karşılık Prusya İmparatorluğu, 19. yüzyılın sonunda kendisini "bütün İslam aleminin koruyucusu" ilan ederken, bunun Osmanlı egemenliği altında sağlanacağını varsayıyordu. Ardından "Pantürkist" olan akımların destekleyicisi oluyordu. Prusya İmparatorluğunun Osmanlılarla ilişkisi, feodal bir halklar hapishanesi olan imparatorluğun yıkılmasının engellenmesini ve ömrünün uzatılmasını sağlamaya yönelikti; yaşayan Osmanlı İmparatorluğunun kendisine bağımlı hale gelmesini öngörüyordu. Almanların ekonomik ilişkilere dayanan sömürgecilik sistemi (daha sonraki yeni sömürgeciliğin başlangıcıdır) buna uygundu. Osmanlılar bu ilişkiye daha çok dayandılar, Prusya İmparatorluğu ile ilişkileri hızla geliştirdiler ve birinci dünya savaşına da bu safta girdiler. Çünkü, bunu devletlerinin korunması olarak görüyorlardı.

Türk burjuva devletin günümüzdeki ilişkilerinde de benzer durum vardır. Türk burjuvazisi, geçmişe sarılarak "tarihi Türk-Alman dostluğu" tezini göklere çıkarmakta ve çökmekte olan devletini bu ilişkiye dayanarak yaşatmaya çalışmaktadır. Gerçekten de günümüzde Türk-Alman ilişkilerinin benzer bir özelliği vardır. İki dünya savaşında İngiltere'de, ikinci dünya savaşından sonra ise ABD'de bulunan kapitalist-emperyalizm sistemi Türkiye masası sorumluluğu, 1970'li yılların ortalarında Almanya'ya taşınmış; 20. yüzyılın son çeyreğinde yine Almanya 19. yüzyılın son çeyreğindeki rolünü üstlenmiştir. Türk-Alman ilişkileri ekonomik, siyasal, askeri her alanda en yüksek düzeye ulaşmış, Almanya sömürgeci Türk devletin ömrünü uzatması için her türlü desteği sunar hale gelmiştir. Bugün cumhur-

başkanları düzeyinde yapılan görüşmeler, bu ilişkilerin devamı ve geliştirilmesi olmaktadır. Başta Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi olmak üzere 12 Eylül rejimine muhalif tüm güçlere karşı uygulanan baskılar ve 12 Eylül rejiminin yaşatılması çabaları bu görüşmelerin esasını oluşturmaktadır, muhalefetin susturulup tasfiye edilmesinin ve böylece 12 Eylül rejiminin ömrünün uzatılmasının planları yapılmaktadır. 12 Eylül rejiminin başının her fırsatta PKK'ye karşı mücadeleyi öne sürmesi bunun en açık kanıtıdır. Sistemin sorumlusu ile 12 Eylül yöneticileri, başbaşa vererek faşist-sömürgeci devletin ömrünün nasıl uzatılabileceğini planlamaya ve kararlaştırmaya çalışmaktadır.

19. ve 20. yüzyılın son çeyrekleri, Türkiye'de sözde devrimci akımların gelişmesi açısından da önemli bir benzerlik oluşturmaktadır. 20. yüzyılın başında, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağında Türkiye'de yeni bir sınıf olan burjuvazi, dünya devrimler hazinesine yeni bir "devrim yöntemi" katmıştır; telgraf devrimi. İttihat ve Terakki hareketi, 1908'de iktidara böyle gelmiştir. "Halk ayaklandı" diyerek telgraflarla saray korkutulmuş ve meşrutiyetin ilanına yol açılmıştır. Aynı yöntem 1920'de kemalist hareket de saraya karşı kullanmıştır. Bu, burjuvazinin ne kadar zayıf ve feodal devlete ne denli bağlı olduğunu gösteren en somut kanıttır.

Benzer durumun şimdi de Türkiye'de işçi sınıfı adına sergilenmeye çalışıldığı gözlenmektedir. Türkiye, işçi sınıfı devrimlerine yeni bir "yöntem" ekleyeceğe benzemektedir: Faşist devlete teslim olma yöntemi. TBKP örneğinin ve peşinden geliştirilmeye çalışılan teslimiyet ortamının başka bir anlamı ve izahı yoktur. Bu, geçmişte feodal devlete bağlı olan Türk "aydınının", bugün de burjuva devlete ne denli bağlı olduğunu gösteren en somut örnektir. Açık ki, bunların işçi sınıfı ve halkla en küçük bir ilişkileri yoktur. Egemen sınıfın faşizme "demokrasi" maskesi geçirmeye çalışması gibi, bunlara da "sosyalist" veya "komünist" maskesi geçirilmektedir. Eğer yarın burjuvazinin faşist devletin yönetimi bunlarla süsenirse şaşmamak gerekir. Zaten programları buna uygundur, çökmekte olan burjuva devletlerinin "nasıl yaşatılacağı" sorunu üzerine kurulmuş bir programdır. Türk burjuva çevrelerinin bu durumu tartışması ve kendilerini en çok emperyalist çevrelerin desteklemesi bunların niteliğini gösteren en somut durumdur. Bu akım, Osmanlı İmparatorluğundan beri süren "devletin korunup yaşatılması" biçimindeki "aydın" hareketinin günümüzdeki devamından başka bir şey değildir.

Her türlü baskı ve katliam uygulamalarına karşın Osmanlı İmparatorluğunu yıkan, ezilen halkların ulusal kurtuluş hareketleri olmuştur. Halk isyanları

daha çok 19. yüzyılın son çeyreğinde ve 20. yüzyılın başında yoğunlaşmıştır. Ayaklanan Avrupalı halklar, imparatorluk ordularını yenerek bir bir ayrılmışlardır. Ortadoğu halkları da dinmeyen bir isyan hareketi geliştirmişler, birinci dünya savaşındaki emperyalist paylaşım ile imparatorluktan kopmuşlardır. Aynı dönemde sürekli isyan içinde olan Kürt ve Ermeni toplumları üzerinde ise tarihi bir katliam ve soykırım uygulanmıştır. İmparatorluğu çökerten ve yıkıma götüren halkların bu ulusal başkaldırıları ve kurtuluş hareketleri olmuştur.

20. yüzyılın son çeyreğinde yeni bir egemen sömürücü sınıf olan Türk burjuva iktidarını da çöküşe götüren, yine ezilen halkların ulusal kurtuluş hareketidir. 1970'li yılların ortalarından itibaren PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, Türk sömürgeciğini temellerinden sarsmış ve burjuva devletin çöküş ve yıkım sürecini hızlandırmıştır. Burjuva egemenliğinin ömrünü uzatmak için geliştirilen 12 Eylül faşist-askeri rejiminin baskı ve terörü de bu hareketin ulusal kurtuluş savaşı düzeyine yükselmesini önleyememiştir. PKK önderliğinde ulusal ve toplumsal çıkarlarını gören Kürdistan halkı, ülke içinde ve dışında bulunan kesimleriyle bu hareket etrafında toplanmış, Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Halk Kurtuluş Ordusunu yaratarak büyük bir ulusal başkaldırı ve direniş hareketi ortaya çıkarmış-

tır. Artık Kürdistan'ın geleceğini belirleyen bu harekettir. Türk burjuvazisinin her türlü özel savaş yöntemi, bütün komplo ve terörü bu hareketin gelişmesini engelleyememekte, tersine Kürt halkının birliğinin ve mücadelesinin daha da artmasıyla karşılaşmaktadır.

Bu gelişmenin temelinde ulusal kurtuluş gibi son derece haklı ve acil çözüm isteyen politika, PKK'nin ideolojik-politik çizgisi vardır. Yine bu gelişmeler, her türlü zorluk göğüslenerek Kürdistan'da yürütülen kahrmanca savaş ve akan yüzlerce şehit kanı temelinde olmaktadır. Bu gelişmeyi önlemeye gücü yetmeyen 12 Eylül rejimi, "olaylar dışardan kışkırtılıyor" gibi gülünç bir iddia ile kendilerini avutmaya ve başka devletleri suçlamaya çalışmaktadır. Bu, bütünüyle yalan ve sahtekarca bir tutumdur; kendi başarısızlıklarının nedenini başkalarında arayan bir saldırganlıktır. 12 Eylül sonrası en büyük güçle yurt dışına çıkıp çalışmalarına rağmen çeşitli Türk ve Kürt örgütleri ciddi bir gelişme sağlayamazken, Kürdistan'da mücadele ve devrimci direniş çizgisini izleyen PKK'nin sürekli büyüüp gelişmesi gerçeğin en somut bir göstergesidir.

Büyüme ve gelişme, gerçek mücadele zemininde, direniş çizgisinde ve 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşı durma temelinde olmuştur ve olmaktadır. Halk kitleleri 12 Eylül rejimine karşı gerçekten mücadele eden güçleri destekle-

mektedir; çünkü halk 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşıdır, çok sahte ve aldatıcı olan seçimler ve referandumlar bile halkın bu durumunu açıkça göstermektedir. Halkın istemleridir ve çıkarlarının savunucusu olan PKK, Kürdistan'da yürüttüğü tarihi direnişle halkın desteğini kazanmış ve faşist-sömürgeci rejimi yıkılma noktasına getirmiştir. Bu gerçek karşısında da bugün 12 Eylül şefleri dostlarına yalvarmakta, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı faşist-sömürgeci rejimin ömrünü uzatacak destek sağlamaya çalışmaktadır. Emperyalist sistem ve 12 Eylül rejimi, elele vererek PKK üzerine saldırmakta, her türlü oyunu tezgahlayarak ulusal kurtuluş hareketinin tasfiyesi için çaba harcamaktadır.

Ama tarihin akışını durdurmak mümkün değildir. PKK önderliğinde Kürt halkının yükselttiği ulusal direnişi de durdurmaya kimsenin gücü yetmeyecektir. Ne emperyalist çabalar, ne de 12 Eylül rejiminin komplo ve terörü Türk burjuvazisinin faşist-sömürgeci düzeyinin ömrünü uzatamayacak; Türk egemen sınıfının bu egemenliğinin de Kürdistan'dan yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi ile yıkılmasını hiçbir güç engelleyemeyecektir. Tarih, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin zaferini kaydedecektir.

S. ERDEM

18 Şubat 1989 tarihli Tercüman gazetesinde "Sabiha Gökçen, FAİ ödülüne aday gösterildi" şeklinde bir haber yayınlandı. Milletlerarası havacılık teşkilatı olan FAİ'nin altın ödülüne aday gösterilen bu katili, başta Federal Almanya olumlu karşılayıp, oyunu bu katilden yana kullanacağını —daha şimdiden— açıklıyordu.

Bu olayın kendisi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Federal Almanya'nın düşmanca yaklaşımını daha da iyi ortaya koymaktadır. Bir yandan sözümona PKK içerisinde "terörist bir grubun" arayışı içerisinde olduğunu söyleyen Federal Almanya, diğer yandan onbinlerce Kürdistanlının kanını akıtan, Dersim dağlarına tonlarca bomba yağdıran, M. Kemal'in manevi kızı ünvanıyla onurlandırılan uluslararası bir katile sahip çıkmaktan çekinmemektedir. Bu durumun kendisi, Federal Almanya'nın ne kadar büyük bir kinle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve halkına saldırdığının açık ifadesidir.

Uluslararası kamuoyuna "İlk Türk kadın pilotu" olarak lanse edilmeye, tarihte işlemiş olduğu suçundan arındırılmaya çalışılan Sabiha Gökçen, 1938'de Dersim üzerinden ilk uçuşlarını yaparak, bomba yağdırmanın nasıl olması gerektiği doğrultusundaki havacılık dersinde, Dersim'de katlettiği savunmasız insanlarımızın sayısal çokluğundan mezun olmuştur. Masum, saf, hiçbir olumsuzlukla ilgisi olmayan biri olarak kabul ettirilmeye çalışılan Sabiha Gökçen'i, özde halen bu katilin bombaları sonucu sakat yaşamını sürdüren Dersimliler, genelde de Kürdistan halkı unutmamış ve unutmayacaktır

Kürdistan halkının katili Sabiha Gökçen'in FAİ ödülüne adaylığı ve F. Almanya'nın tavrı

da. Gestapo şefleri ve Mussolini subaylarını aratmayacak şekilde acımasızca çocuk, kadın, yaşlı, genç denmeden bir halkın katliamında önemli derecede rol oynayan bir katilin, uluslararası havacılık ödülüne aday gösterilmesi ve desteklenmesi insanlık suçudur.

Sabiha Gökçen'in yeri ödülleri dağıtıldığı yerler değil, insanlığın yargılayacağı sanık sandalyeleridir. Günümüzde insanlık tarafından yargılanan Hitler faşizminin Gestapo şeflerini geride bırakacak düzeyde, faşist güdülerini Kürdistan halkını katletmekle tatmine ulaştıran Sabiha Gökçen, insanlık onurunu korumaya çalışanlar tarafından yargılanması gerekirken, emperyalizm tarafından ödüllendirilmek istenmektedir.

İnsanlık adına utandırılması gereken bu duruma Federal Almanya'nın olumlu yanıt vermesi, faşist terörü hangi güçlerin

devlet olarak desteklediğini göstermektedir. Sömürgeci-faşist Türk devleti ile girmiş olduğu tarihsel işbirliği sonucu, TC'nin halkımız üzerinde uyguladığı devlet terörünü görmezlikten gelen, bir ulusun yaşaması doğrultusundaki haklı ve kutsal olan mücadelesini "terörizm" olarak lanse etmeye çalışan, bu uğurda elinden gelen her şeyi seferber etmekten çekinmeyen Federal Almanya, yeni bir suç anlamına gelen uluslararası bir katile sahip çıkmaktan da çekinmemektedir. Sabiha Gökçen katilinin durumunu çok iyi bildiği halde, Uluslararası Havacılık Kurumunun altın ödülüne layık görmesi Federal Almanya'nın halkımız ve mücadelemiz üzerindeki oyunlarını açığa vuran belgelerden bir tanesi durumundadır. Savaştan henüz yeni çıktığı, kurumlaşmasını yaratmadığı bir dönemde sömürgeci TC, savaş araçlarını güçlendirmek için Federal Al-

manya'dan almış olduğu uçaklarını ve bombalarını ilk kez Sabiha Gökçen aracılığıyla Kürdistan topraklarında Dersim halkı üzerinde denemiştir. Bu deney onbinlerce Kürdün katliamına, bir o kadarının da sakat kalmasına neden olmuştur.

Bugün faşist Saddam rejiminin kimyasal silah kullanarak yarattığı Halepçe katliamının uygulayıcıları nefret ve şiddetle kınandığı gibi, aynı olayın benzerini 1938'de Dersim'de yaşatan Sabiha Gökçen de nefret ve şiddetle kınanmalıdır. Dersim katliamı daha dün kadar yenidir. İşlenen suç ortaktır ve bu ortaklaşa gerçekleştirilen suça, Kürdistan halkı ve toprakları üzerinde işlenmiştir.

Bir halkın en doğal hakkı olan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi karşısında emperyalizmin oyunları günümüze kadar tutmadı. Bugün bu haklı ve doğal mücadelesini sürdüren Kürdistan halkına yönelik Federal Almanya'nın oynadığı ve oynamak istediği oyunları da tutmayacaktır. Uluslararası alanda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı "kraldan daha fazla kralcı" geçinmeye çalışan, Kürdistan ve Türkiye'deki halklara karşı TC'nin işlediği insanlık suçlarını meşru gösterme çabası içerisinde olan Federal Almanya, hangi yöntemlere başvurursa vursun, tarihin çarklarının mazlum halklardan yana dönmelerini engelleyemeyecektir. Sabiha Gökçen gibi bir katile sahip çıkması ve onurlandırmak istemesi belki çok basit gelebilir, ama bunun altında yatan gerçekliğin Federal Alman-

ya'nın Kürdistan halkına ve haklı mücadelesine yaklaşımı, sömürgeci-faşist TC'nin dünya kamuoyuna şirin gösterilmesi çabası olduğu kesindir.

Uluslararası Havacılık Teşkilatı'nı, ödüllendirilmeye aday havacılarından biri durumunda olan katil Sabiha Gökçen hakkında bilgilendirmeyi bir insanlık görevi olarak görüyor, Federal Almanya ve İspanya'nın bu olumsuz tavrını şiddetle kınıyor. Hiçbir güç ve çaba Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin meşruluğunu yadsıyamaz ve bunu başka güçlere onaylatamaz. Sabiha Gökçen gibi katiller, Kürdistan halkı tarafından teşhir edilmeye devam edilecektir. Bir katilin onurlandırılmasına sessiz kalmak, insanlık onurunun çiğnenmesine sessiz kalmak anlamına da gelir. Federal Almanya'nın, halkımızın katillerini uluslararası ödüllere ödüllendirmesini, hiçbir hukuki gerekçe olmadan Kürt politikacıların tutuklaması ve onları "terörist" ilan etmeye çalışmasını kıyasladığımızda, emperyalizmin ve sömürgeciliğin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik politikalarını ve Kürdistan devriminin uluslararası alandaki canılcı özelliklerini daha da iyi kavırıyoruz. Her iki türden emperyalist oyunları günümüze kadar boşa çıkardığımız gibi, bundan sonra da boşa çıkaracağımızı tüm dünya kamuoyuna iletmek, bu konuda sonuna kadar kararlı olduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Bir kez daha belirtiyoruz ki, Sabiha Gökçen gibi katiller ödüllendirilemez. Ancak ve ancak sanık sandalyesinde yargılanmaya layıktırlar.

23 Şubat 1989
Alişer

Son aylar içerisinde Ortadoğu önemli gelişmeler yaşıyor. Bölgede yıllardır çözülmemiş olarak duran sorunların çözümü için adımlar atılıyor. Bu adımlardan hangisinin çözüm getireceği belli olmamakla birlikte, bu gelişmeler etrafında yoğun girişimlerde bulunuluyor. Ortadoğu'nun sorunlarının çözüme kavuşması için girişimlerde bulunan hemen her güç kendi yönünden dayatmalarla gelişmelerden lehine sonuç almak istiyor. Ortadoğu'nun bu yoğun gelişme ortamında gelişmelerin yönü konusunda kesin bir şey söylemek mümkün değil. Ancak, muhtemel gelişmelerin nasıl olacağı konusunda bazı belirlemelerde bulunulabilir.

SSCB'nin son atağı ile birlikte, zaten gelişmelerin yoğun olarak yaşandığı bölgede daha da hızlanan olaylar zinciri ile karşılaşıldı. SSCB'nin Ortadoğu'da başlattığı girişimlerin bölgedeki mevcut gelişmeler üzerinde çeşitli etkilerde bulunacağı açık olan bir durumdur. Esas olarak, SSCB'nin uzun bir aradan sonra bölgenin sorunlarına böyle etkili bir müdahalede bulunması başlı başına önemli bir gelişmedir. Bu, bölgedeki olaylar üzerinde önemli etkilere yol açabilecek bir girişimdir.

Bugün Ortadoğu'nun çözüm bekleyen birçok sorunu mevcut: İsrail-Filistin ve Arap çatışması, Lübnan sorunu, İran-İrak arasında süregelen gelişmeler, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi, bölgenin en önemli çözüm bekleyen sorunları olarak sıralanabilir.

SSCB Dışişleri Bakanı E. Şevardnadze'nin Ortadoğu'ya yönelik olarak yaptığı gezide esasında bu sorunlara çözüm girişimlerinin beklenen sonucu verip veremeyeceği de önümüzdeki günlerde belli olacak bir durumdur. Önümüzdeki günlerin bu sorunlara bir çözüm getirmesi beklenmektedir.

Bölgenin bu en önemli sorunlarının nasıl çözümleneceği ve çözümün ne olması gerektiği sorunları, taraflara göre değişen cevaplarla yanıtlanıyor. Burada temel alınması gereken halkların kendi öz çıkarları doğrultusunda bir çözüme kavuşmalarıdır. Buna hizmet eden, bunu geliştiren girişimler, desteklenmesi gerekenler, halkların iradelerine rağmen dayatılan girişimlerdir.

İran ile Irak'ın, barış masasına oturmayı kabul etmeleri ile birlikte bölgemizde yeni olaylar boy vermeye başladı. İran ile Irak arasında savaşın durması ile birlikte, Irak faşist Saddam rejimi Güney Kürdistan üzerine büyük bir saldırı başlattı ve binlerce insanımızı katletti. Yüzbin aşkın insanımız da toprağını terketmek zorunda bırakıldı. Bu gelişme ile birlikte, Kürdistan bölgenin gündemine daha bir yoğunlukla girdi.

SSCB'NİN ORTADOĞU ATAĞI

● Sovyet Dışişleri Bakanı Edvard Şevardnadze Ortadoğu ülkelerini kapsayan bir gezi düzenledi. Şevardnadze Suriye, Ürdün, Mısır, Irak ve İran'a düzenlediği gezide ikili görüşmeler yaptı. SSCB'nin Ortadoğu'ya yönelik olarak gerçekleştirdiği bu yeni atak, kamuoyunda geniş ilgi uyandırdı. SSCB, bu yeni girişimi ile Ortadoğu'da yoğunca yaşanan gelişmelere ilişkin tutumunu da ortaya koydu.

Esas olarak, Kuzey-Batı Kürdistan'da sorunun PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, Kürdistan sorununu bölgenin bir numaralı olayı haline getirdi. Güney Kürdistan'da yaşanan gelişmeler ise, bu sorunun daha da artan bir yoğunlukla gündemdeki yerini almasını birlikte getirdi.

Kürdistan sorunu, bugün bölgenin çözüm bekleyen ve çözüme her geçen gün biraz daha yaklaşan bir sorunu niteliğindedir. Kürdistan'da çözüm derken halkımızın lehine olan bir çözümden bahsediyoruz. Bunun dışındaki dayatmaların herhangi bir uygulanırlıklarının olmayacağı açık olan bir durumdur. En azından halkımız ve önderi PKK böylesi dayatmalara itibar etmeyecektir.

Kürdistan sorunu, bölgenin meseleleriyle alınırken, gözardı edilmemesi gereken bir boyuta ulaştı. Bu bakımdan bölgede kalıcı çözümlerin gerçekleşmesinin bir ayağının Kürdistan üzerinde yükseleceğini söylemek, bir abartma olmaz.

Bu konudaki değerlendirmelerin kapsamını bu şekilde çözüldükten sonra, SSCB'nin girişimleri ve çözülmek istenen sorunların Kürdistan'a etkisi üzerinde durmak istiyoruz.

Bugün bölgemizin canalcı sorunlarından biri kuşkusuz, Filistin-İsrail çatışmasıdır. Filistin meselesi, son aylarda önemli sayılabilecek gelişmelere tanık oldu: Bağımsız Filistin devletinin ilanı, Arafat'ın BM'de konuşması, ardından ABD ve FKÖ heyetlerinin görüşmesi... Yaşanan bu gelişmeler, Filistin sorununa çözüm bulma arayışlarını hızlandırdı.

ABD'nin ilk kez FKÖ ile direkt görüşmesi, Batı Avrupa ülkelerinin İsrail'e FKÖ ile direkt temaslara girme konusunda baskılarla bulunması, dayatılmak istenen çözümün rengini ele veriyor. Filistin Devleti'ni 100'e yakın ülkenin tanıması bu konuda belli bir umut yaratıyor. En azından uluslararası baskılarla İsrail'e geri adım atırılacağı beklentisi var. Bu konuda İsrail'in geri adım atmamada direttiğini hatırlatmakta yarar var.

SSCB'nin uzun bir aradan sonra başlattığı Ortadoğu atağının esas hedeflerinden biri Filistin sorununa çözüm bulma arayışlarına güç vermektir. Gerçi, SSCB Dışişleri Bakanı Şevardnadze Kahire'de yaptığı konuşmada "SSCB, Filistin ile Ortadoğu sorunlarını tek başına çözümleyecek güçte değildir" diyecektir. Bu SSCB'nin meseleye yaklaşırken tutumunun ne olacağını açıkça göstermektedir. SSCB çözüme diğer güçleri de kattığı ortak bir çaba ile gitmek istiyor.

Şevardnadze'nin ilk durağı Şam'dı. Şam'da Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad ve diğer yetkililerle görüşmelerde bulundu. Suriye, bugünkü mevcut konumu ile SSCB'nin bölgedeki en yakın müttefiği. Suriye ile Sovyetler Birliği arasında 20 yıllık bir savunma antlaşması mevcut. Bu nedenden dolayı

bölgedeki gelişmelerden her iki ülke de aynı cepheden etkileniyor.

Suriye ile SSCB birçok konuda mutabık olmakla birlikte, bazı konularda ayrılıklara düşüyorlar. SSCB'nin ivme kazandırmak istediği Filistin meselesinde Suriye ayrı düşünüyor. Şevardnadze'nin bu gezisinde birliğin ne oranda sağlandığı bilinmemekle birlikte, Suriye'nin mevcut yaklaşımını devam etme yanlısı olduğu bir kez daha açığa çıktı.

Bilindiği gibi, Suriye ve radikal bazı Filistinli gruplar, FKÖ'nün son olarak içerisine girdiği yönelime karşı cephe alıyorlar. FKÖ'nün İsrail'i tanıması, ABD ile görüşmelerde bulunması gibi girişimlerin karşısında şiddetli bir şekilde duruyorlar.

SSCB'nin Filistin konusunda FKÖ'nün attığı son adımları desteklediği bilinen bir durumdur. Gerek daha önce yapılan açıklamalarda, gerekse Şevardnadze'nin son gezisinde yaptığı konuşmalarda bu husustaki tavır açıklandı. Bu konuda, Suriye ile farklı bir yaklaşıma sahip olan SSCB'nin son girişimleriyle, bu konuda birliği sağlamak istediği görülmektedir.

Şam'dan sonra Ürdün'e, oradan da Mısır'ın başkenti Kahire'ye geçen Şevardnadze bu konuda birkaç adım daha attı. Kahire'de FKÖ lideri Arafat ve İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Arenz'le görüştü. Bu görüşmeler SSCB açısından önemi büyük olan adımlardır. Yine, bölgede rol üstlenmek isteyen ülkeler içinde bu görüşmelerin değeri küçümsenemez.

İsrail ile SSCB arasında uzun yıllardır diplomatik ilişkiler kesik durumdaydı. Şevardnadze'nin Moşe Arenz'le görüşmesi diplomatik ilişkileri yeniden canlandırma konusunda belli bir umut yarattı. Ama, SSCB, İsrail'le hemen diplomatik ilişkiler kurmaktan yana görünmüyor. Şevardnadze'nin Arenz'le görüşmesi, her iki ülkenin bölgenin sorunlarını çözmek konusunda ileri adımlar atmak istediği olarak değerlendirildi. Bu görüşme, SSCB ile İsrail arasında ilişkilerin normalleşmesini hemen getirmeyecek. Nitekim, SSCB yeniden diplomatik ilişkileri kurmak için bazı koşulları öne sürdü. Bu koşullar İsrail tarafından yerine getirilmedikçe, diplomatik ilişkilerin normalleşmesinin de beklenmemesini, Şevardnadze açıkladı.

SSCB, İsrail'in FKÖ ile doğrudan görüşmelere başlamasını ve Filistin sorununu çözümlemek için uluslararası bir konferansın toplanmasına evet demesini istiyor. İsrail uluslararası konferansın toplanmasını kabul etmedikçe, diplomatik ilişkilerin normalleşmeyeceğini SSCB kesin bir dille ortaya koydu. İsrail böyle bir şartın öne sürülmesini tepki ile karşılarken, SSCB ile ilişkilerinin normalleşmesinden yana olduğunu açık bir dille ortaya koydu.

Şevardnadze ile Arafat arasında gerçekleşen görüşme ise sıcak bir atmosferde ger-

çekleşti. Arafat, bağımsız Filistin devletinin ilanı ardından, sorunun siyasal görüşmelerle çözümü konusunda SSCB'den destek almış durumda. Bundan dolayı SSCB ile birlikte, uluslararası bir konferansın toplanması konusunda ortak çalışma yürütüyorlar. Arafat-Şevardnadze görüşmesi, bu konudaki yaklaşımların bir kez daha teyid edilmesini sağladı.

Arafat, Şevardnadze ile görüşmesinde, İsrail ile direkt görüşmelere hazır olduğunu açıkladı. Bu görüşmelerin Moskova'da yapılmasını da önerdi. Tabii bu açıklama pratik uygulanırlığı bakımından zayıf bir ihtimal de olsa, SSCB'yi barış görüşmelerinde daha fazla öne çıkarma eğilimini taşıyor. Şevardnadze buna mukabil yaptığı açıklamada, BM'i uluslararası bir konferansın toplanması için girişimlerde bulunacak özel bir temsilci atamaya çağırıyordu.

Bölgenin canalcı sorunu olan Filistin meselesini çözümleme konusunda genelde yoğunca dayatılan yaklaşım bu görüşmelerde bir kez daha açığa çıktı. Soruna barışçıl bir temelde ve uluslararası bir konferansla çözüm getirilmek isteniyor. Diğer yandan bu eğilime karşı değişik alternatiflere karşı çıkan güçler de vardır. İşte bu yaklaşımlardan hangisinin pratik geçerlilik kazanacağı önümüzdeki günlerde açığa çıkacaktır.

Şevardnadze'nin üçüncü durağı ise Irak'tı. Bağdat'ta Irak rejiminin yetkilileri ile görüşen Şevardnadze, İran ile barış görüşmesi üzerinde durdu. İran'la Irak arasında barış görüşmelerinin bir an önce sonuçlandırılmasını ve Irak'ın kendisine düşen taahhütleri yerine getirmesini, Şevardnadze istedi.

Son durak Tahrân'dı. Şevardnadze, Tahrân'da Humeyni ile görüştü. Humeyni ilk olarak ülkesini ziyaret eden bir yabancı devlet adamı ile biraraya geldi. Bu görüşme, İran'ın SSCB ile ilişkilere önem vermesi olarak yorumlandı. Humeyni'nin 10 yıldır sürdürdüğü bir geleceği Şevardnadze ile yaptığı görüşmede bozması, bu ilişkiye önem verildiğinin bir işareti olması açısından yeterlidir.

Şevardnadze'nin İran'ı ziyareti, dünya çapında İran'ın konduğu yoğun gelişmelerin yaşandığı bir döneme denk gelmesi açısından önem taşıyor. Seytan Ayetleri adlı kitabın yazarı Salman Rüşdi'ye Humeyni tarafından ölüm fetvası çıkarılması, birden İran ile Batı Avrupa ülkelerinin ilişkilerinin gerginleşmesine yol açtı. İngiltere, İsveç, Fransa, Almanya gibi batılı ülkeler İran'daki diplomatik temsilcilerini geri çağırdılar. İşte, böylesi yoğun gelişmelerin yaşandığı bir dönemde Şevardnadze'nin Tahrân'da İran'ın diğer yetkililerinin yanı sıra, Humeyni ile görüşmesi önemli bir gelişmeydi.

Şevardnadze, İran'da birçok sorunu gördü. Bunların en başında SSCB ile İran arasında geliştirilmek istenen ekonomik ilişkiler gelmektedir. SSCB, İ-

ran doğal gazını borularla Doğu Avrupa ülkelerine, kendi ülkesi üzerinden taşıma ve yine Sovyet sınırından İran'ın önemli petrol limanı Bender Abbas'a demiryolu hattının döşenmesi gibi sorunları İran yöneticileri ile görüştü. Bunun yanı sıra her iki ülke arasında ekonomik ve siyasi ilişkilerin canlandırılması üzerinde duruldu.

Bunların yanı sıra, İran ile SSCB arasında Afganistan meselesinden dolayı var olan sorunlar da görüşüldü. İran Devlet Başkanı Ali Hameney'le yaptığı görüşme ardından Şevardnadze "bağımsız, bağlantısız ve demokratik bir Afganistan'dan yana" olduklarını açıkladı. İran Cumhurbaşkanı yaptığı açıklamada "bağımsız, bağlantısız ve halkça yönetimin olduğu bir Afganistan'ı desteklediklerini" açıkladı.

Bilindiği gibi, SSCB'nin askerlerinin Afganistan'dan geri çekilmesi 15 Şubat'ta tamamlanmıştı. Afgan Hükümetine karşı savaşan Mücahitler ise kendi aralarında bir birlik oluşturamamışlardı. Özellikle İran'da üslenen şii mücahit grupları toplanan şurayı, kendilerine az katılım olanağı tanındığı için protesto etmişlerdi. Bu nedenle, İran'ın Afganistan konusundaki tutumu önem taşıyor. İran'ın tavır direkt olarak, şii mücahit grupları etkileyecektir. Açıklamalarda SSCB ile İran'ın bu konuda bir mütabahata vardıkları anlaşıyor. Ancak, bu konuda mutabakatın düzeyinin ne olduğu henüz bilinmiyor. Daha önceleri, İran yanlısı grupların, Afgan hükümeti ile direkt görüşmelerde bulunacakları söylentileri çıkmıştı. Bu yaklaşımlar, bu konuda bazı adımların atılmasını getirecek mi? İşte, bunu zaman gösterecektir.

SSCB'nin Ortadoğu'ya yeni atağı olarak değerlendirdiğimiz gelişmelerin çerçevesi kısaca böyle. Bu girişimlerin bazılarının yakın bir zamanda sonuç almak mümkün olacaktır. Ancak, bölgede kalıcı çözümler, ancak bölge halklarının çıkarlarını temsil eden çözümlerde vardır. Bütün girişimlerin bir sonuç vermesi bölgede etkinliği güçlenen Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin durumuna yakından bağlıdır. Yaratılmak istenen barış ortamı, halkların azgın düşmanı faşist TC, İsrail siyonizmi ve bölge gericiliği yıkılmadan gerçekleşemez.

SSCB'nin uzun yıllar ardından Ortadoğu'ya atak yapmasının, bu süreci hızlandırıp hızlandırmayacağı önümüzdeki günlerde açığa çıkacaktır. Ortadoğu'da halkların gerçek kardeşliği, bölge gericiliğini hedefleyen çabaların arttırılması ile mümkün olur. SSCB'den beklenen budur. Siyasal çözümler buna hizmet etmek zorundadır.

Metelokên Kurdî

Sûdê çavê çepê li yê rastê nabe!

DEVİRİMCİ MÜCADELEDE SANAT VE EDEBİYAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE — III —

Kapitalist toplumda sanat ve edebiyat

Kapitalizmin feodal toplumun bağrında ortaya çıkmasıyla birlikte, burjuvazi sanat ve edebiyat yoluyla eski topluma savaşaçmaya ve insanların önüne yeni bir yaşam tarzı sermeye başladı. Burjuva dünya görüşüyle olaylara ve insanlara bakış, kapitalist toplumun övgüsünü yapan sanatçılar tarafından sanat çalışmalarına yansıtıldı. Kaba materyalist ölçülerin olayları ve insanları ele almada hurafelerin ve diğer gök ölçülerinin yerlerini alması bu döneme tekabül etmektedir. Her şeyden önce, kapitalist toplumun ihtiyaç duyduğu insan tipinin ve yaşam tarzının yaratılması sorunu vardı. Kapitalist üretim ve bölüşümle uyum içinde, kapitalist üretim ve yeniden üretimi yaşatıp geliştirecek yaşam tarzı; felsefik inanç ve kültür, burjuva okullarından daha önce burjuva sanat ve edebiyatı yoluyla öğretilmeye başlandı. Kapitalizmle feodalizm arasında daha çok burjuvazinin açtığı bir savaş olarak sanat ve edebiyat alanında şiddetli bir mücadelenin sürdüğünü ve bunun iki sistem arasındaki en önemli savaş alanlarından biri olduğunu söylemek mümkündür.

Feodalizmle kapitalizmin din, felsefe ve politika alanından daha çok yaşam tarzında ve kültürde birbirinden farklı olduğunu görmekteyiz. Burjuvazi kendi ekonomik sisteminin sağlığı için toplumun bir üyesi olan insana ve sosyal yaşamın tümüne, üretim ve yeniden üretime uygun düşecek bir ahenk vermek zorundadır. Bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının kaydettiği gelişme, toplumsal üretimin sonucunda ortaya çıkan merkezileşmiş nüfus bunu hem gerekli ve hem de mümkün kılmaktadır. Feodalizmden kapitalizme geçiş döneminde sanat ve edebiyat yoluyla insan ve bir bütün olarak sosyal yapıyı yeni yaşam tarzına adapte etmede birçok ülkede politik çalışmanın kendisinden daha fazla ağırlık verildiğini görmekteyiz. Kuşkusuz bunun çeşitli sebepleri vardır. Doğrudan siyasal örgütlenme ve çalışmalar birçok rejim tarafından ya yasaklanmış ya da birçok yönüyle sınırlandırılmıştır. Burada sanat ve edebiyatın kendine has avantajlarından yararlanmak büyük önem taşımaktadır. Ağır siyasal baskı koşullarında politik çalışmaları engellenen sınıf ya da halkların bazen sanat ve edebiyatı tıpkı başlı başına siyasal çalışma gibi ele aldıklarını ve buna özellikle sınıf mücadelesinin kızıştığı ve büyük siyasal sorunların gündemde olduğu dönemlerde büyük roller attiklerini görmekteyiz. Tabii ki sanat ve siyaset aynı şeyler değildir. Mao Zedung'un belirttiği gibi, "Edebiyat ve sanatın rolünü abartmayalım, ama küçük de görmeyelim. Edebiyat ve sanat siyasete boyun eğmeler ama aynı zamanda da siyaseti büyük ölçüde etkilerler. Devrimci edebiyat ve sanat, devrimin genel

görünümünün ayrılmaz parçalarıdır..." Burada vurgulanması gereken, sanat ve edebiyatın diğer toplumsal faaliyetlerle ilişkilerinde çoğu şartlarda büyük öneme sahip olduğu ve işlevinin arttığı gerçeğidir.

Kapitalist toplumun gelişme seyri içinde sanat ve edebiyata farklı roller verildiğini görmekteyiz. Sanat yoluyla eski toplumu trajediden komediye kadar, yine sanatın her türüyle yerden yere vururken, diğer yandan toplumsal ve ekonomik sorunların büyümesiyle birlikte, mevcut sorunların kaynağını ve sorunların çözüm yollarını farklı göstermek için insanların duygu, düşünce ve ilgi alanları üzerinde oyunlar oynama, burjuvazinin dayattığı bir anlayıştır. Kapitalist toplum geliştikçe sanat türleri kendi aralarında çeşitli alt türlere ayrılarak ekoller yaratır. Bu durum sanatın kendi ölçüleri içinde bir gelişme gibi görünse bile aslında toplumsal ölçülerin yaratılması önünde bir engelden başka bir şey değildir. Sınıfsal ve toplumsal sorunların birleştirdiği insanlar, bu yolla farklı düşünce, duygu ve yönelimler içine girmiş olmaktadır. Bu durum, felsefi ve örgütsel alanda toplumun ve sınıfın parçalanmasını hedef alır. Her ne kadar niyette böyle bir şey yokmuş gibi görünse de, pratik sonuçları açısından durum tamamıyla budur.

Eğitim, bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle birlikte sanatçı ve sanat faaliyeti kapitalist toplumda nicel olarak artar. Feodalizmle karşılaştırıldığında, sanat ve sanatçı üzerinde tekel kurup feodal toplumda olduğu gibi onu dar bir çerçeveye hapsedip saraya bağlamak pek mümkün değildir. Feodal toplumda olduğu şekliyle halk sanat ve edebiyatının ya da burjuvazinin tamamen denetiminde olmayan sanatın silik ve etkisiz bir duruma getirilmesi fazlasıyla başarılabilir. Sanat üzerindeki sansür ve yasaklar bunu ancak kısmen başarır.

Feodal yaşam tarzı ve yine bu yaşam tarzının tutucu bir biçimde direndiği dönemlerde burjuva sanat ve edebiyatı toplumsal sorunları işler ve ilerici bir karaktere sahiptir. Burjuva düşüncesi çerçevesinde bilim ve tekniğin övgüsü yapılır. Olayların değerlendirilmesinde bu ölçülere karşılık düşecek kadar materyalist dünya görüşü benimsenir. Fakat bu, feodal düşüncenin dayandığı asılsız temelleri sarsmak içindir. Belli bir dönemden sonra yoğun biçimde bireyciliğin esas alınmaya başlandığını görmekteyiz. Bireyi toplumdan ayırmak için onun duygu düşünce ve ilgi alanına sanat ve edebiyat yoluyla hükmetmeye, onun dünyasını mümkün olduğu kadar daraltmaya çalışır. Halbuki kapitalizmle birlikte insanın dünyası daha da büyümüştür.

Kapitalist toplumun yarattığı sorunların gerçek kaynakları ve bunların çözüm yolları insanlar tarafından kavrandıkça, burjuva sanat ve edebiyatında tam

tersi bir çıkışla insanların düşünce ve hareket birliğinin parçalanması için bir çabanın harcandığını görmekteyiz. Toplumda ancak milyonda bir rastlanan olaylar ve insanlarla toplumsal ve tarihsel gerçekler açıklanmaya çalışılır. İnsanların kitle-sel gücü, yaratıcı çalışması yerine tesadüfler, bireysel kurtuluş umutları vb. anlayışlar insanlara benimsetilmeye çalışılır. Sanat ve edebiyatta gelişme adı altında, insanların gerçek büyümesi ve gelişmesinden çok, onun düşünce ve ilgisini boş ve tali sorunlarla yormak, esas konular üzerinde yoğunlaşmasını engellemek amacıyla sanat ve edebiyat türleri adı altında fanteziler geliştirilir. Bu tür sanat anlayışıyla, insan doğasında varolan gerici, tembel, bencil, teslimiyetçi ve vurdumduymaz yönler geliştirilir; insanların sahip oldukları erdemler ve üstün meziyetler köreltilir.

Proletaryanın düşünce ve eğilimiyle kendisi için bir güç olmadığı dönemlerde, kapitalist üretim ilişkilerinin insanların önüne koyduğu sorunlar sanat ve edebiyatın konusu olur. Fakat bu dönemde tıpkı politikada olduğu gibi, sanat ve edebiyatta da sorunun gerçek kaynağı ve çözüm biçimini görmek olanaksızdır. Sorunlar ve bu sorunların yarattığı sonuçlar kaba biçimde gözler önüne serilir. Sürekli bir şikayet vardır. Ama bundan kurtulmanın yolları görünmemektedir.

Feodal dönemde tamamen kilise ve saraya hapsedilmiş sanatın, kapitalizmin ilkel birikim ve ortaya çıkış dönemlerine tekabül eden Rönesans dönemiyle birlikte yeni toplumun yaşamına yöneldiğini görmekteyiz. Artık bir sanatın ille de toplumda yönetici durumda olan insanların konu alması gerekmemektedir. Feodal toplum hakim sınıflarının değer vermediği insanlar, kapitalist burjuvazinin üretim araçlarını kullanmakta ve bu bakımdan eğitimden tutalım da kültürel ve ruhsal durumlarına kadar her şeyiyle toplum için önem kazanmaktadırlar. Feodal soyluların aşkları, hanedan savaşları ve saray dedikoduları kapitalist yaşam koşullarına göre artık masal gibidir. Bilim ve teknik üretimde büyük rol sahibi olup insan yaşamına doğrudan girmesiyle birlikte sanat ve edebiyatın da konusu olur. Sanat ve edebiyat da yavaş yavaş gökyüzünden yere iner.

Burjuva sanatı, her şeyden önce, feodal yaşam tarzı ve değer yargılarıyla birlikte, bu dönemin çokça yücelttiği kahramanları ve bunların meziyetlerini gülünç duruma sokar. Örneğin bu dönemde yazılan Don Kişot romanı, ortaçağ şövalyeliğinin saçmalığını ortaya koyar. Feodal gurur ve kahramanlık ölçülerinin ayağı yere değmeyen boş ve günü geçmiş bir tutku olduğunu bu romanın kahramanı şahsında işler. Kuşkusuz böylesi bir tip, burjuvazinin ihtiyaç duyduğu bir tip değildir. Kapitalist burjuvazinin yücelt-

GOYA'nın bir resmi: 2.5.1808, Madrid'e Fransız ordusuna karşı ayaklanma...

mek istediği tip, bilim ve teknikle tanışmış, üretim araçlarının kullanımını bilen, düzenle uyum içinde olan tiptir. Halbuki feodalizm için buna hiç gerek yoktur. Senyör için gerekli olan, serfin tarlada çalışıp kendisine bağlı olmasıdır. Bunun için ise pozitif bilimlerle tanışması değil, karacahil olması daha yararlıdır.

Burjuva sanatı, konusunu yeni yaşamın ilişki ve çelişkileriyle birlikte bu sistemin kesitlerinden alır. Yeni yaşam ve kültürün meşruluğu insanların bilincine yerleşir. Bu yolla eski yaşam ve değer yargıları ortadan kalkarken, insanlar özellikle burjuva edebiyatının olayları ve insanları şahsında toplumdaki yerlerini almaya çalışırlar. Eskiden prens, prenses ve feodal soylulara özgü olan aşk, kahramanlık ve toplumun ilgi alanı olan olaylar ve kişiler artık toplumun diğer kesitlerinden insanları da konu alır. Burjuvazi topluma dayattığı yaşamın her yönüyle yeterli ve tam olduğunu, insanların bütün arzu ve özlendiklerini bu yaşam içinde aramalarını, sanat ve edebiyat yoluyla topluma enjekte eder. Yeni toplumun erdemleri ve kahramanları ile birlikte burjuva değer yargıları da sanat ve edebiyat yoluyla topluma benimsetilir.

Kapitalizmin gerici bir karakter kazanmasıyla birlikte, bu sistemin yarattığı kötülükler devrimci sanat ve edebiyatın konusu olmaya başlar. Burjuvazi buna karşılık olarak sanatın sınırlarını daraltmaya, sanatı herkesin uğraş alanı olmaktan çıkarmaya yönelir. Burjuva sanatçıların geliştirdikleri ince ölçüler, sanatçılığı ve sanatı ulaşılamaz bir meziyet gibi göstermek ve devrimci halk sanatının kalitesiz olduğunu göstermek içindir. "Sanat sanat içindir" şeklindeki boş laf, sanatın topluma bir şeyler vermesini engellemek içindir. Bu anlayışa göre biçim her şey, içerik hiç bir şeydir. Fakat devrimci sanat anlayışı bunun tersidir. Devrimci sanat, her şeyden önce sanatın bir zevk, eğlence ve kişisel tutku olmaktan çıkılarak zengin bir içerikle toplumu eğitmesidir. Sanat tamamıyla biçime indirildiğinde toplumun boşu boşuna uğraştığı bir uğraş olmaktan öteye gidemez. Örneğin bir şiirin ölçü, uyak ve diğer biçimsel özellikleri ne kadar yetkin olursa olsun, dönemin gerçek

sorunlarını çözmede yol gösterici bir konuya sahip değilse bir değeri olmaz. Bu durum bütün sanat türleri için geçerlidir. Sanat ve sanatçı, toplumun ve sınıfın içinden geçtiği siyasal ve tarihi sürece olumlu yönde katkıda bulundukları ölçüde değer taşırlar.

Günümüzde, kapitalizm kötülükten başka bir şey üretmediğinden bu özelliği sanata da yansımıştır. Proletaryanın sınıf mücadelesi yükseldikçe, burjuvazi insan düşüncesini kendisine yabancılaştırmak ve onu üretmez duruma getirmek için sanata çokça yüklenmek zorunda kalmıştır. Tabii ki bunun sadece ismi sanattır. Örneğin günümüzde binlerce türü olan batı müziğinin, insanın duygu ve düşüncesinden çok hayvani hisleri üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür. Burjuvazinin tek istediği, gün boyu makine başında çalışan insanın akşamları uyku saatine kadar tepinip tüm enerjisini boşa harcaması, sınıfın temel sorunlarını düşünmeye vakit bulamamasıdır. Binlerce insanlık sorununun var olduğu günümüzde proletaryanın boş zamanlarını eğlence yerlerinde geçirmesi korkunçtur, ama burjuvazi bunu başarmıştır. Rengarenk ışıklar altında, onlarca müzik aletinin çıkardığı gürültü insan beyni üzerine balyoz gibi iner. Bu durumda sağlıklı kafayla düşünmek ve yorum yapmak imkansızdır. Bu durum televizyon yoluyla evlere kadar sokulmuştur. İnsanlar her gün sayısız ses ve gürültüyle yüzyüzedirler. İnsan beyninin insiyatifi kaybetmesi ve tamamen edilgen bir duruma bürünmesi kaçınılmaz gibidir. Batılı çevrelerin çokça kullandığı "kim hiçbir şey görmek istemiyorsa televizyona baksın" sözü anlamlıdır.

Sinema ve televizyonla birlikte yazılı edebiyat önemini kaybederken, bu araçların kapitalist tekeller eline geçmesi sanat ve sanatçı üzerindeki hakimiyeti mümkün hale getirmektedir. İnsanların ilgi alanlarını özgürce seçmesi büyük ölçüde engellenmiştir. İnsanlığı doğrudan ilgilendiren sorunların yerini çok tali sorunlar almıştır. İnsan kendi sorunlarıyla ilgilenmek yerine fantezilerle karşı karşıya bırakılmıştır.

DEVAM EDECEK

Metelokên Kurdî

Sûdê çavê çepê li yê rastê nabe!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

DEVİRİMCİ MÜCADELEDE SANAT VE EDEBİYAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE — III —

Kapitalist toplumda sanat ve edebiyat

Kapitalizmin feodal toplumun bağrında ortaya çıkmasıyla birlikte, burjuvazi sanat ve edebiyat yoluyla eski topluma savaş açmaya ve insanların önüne yeni bir yaşam tarzı sermeye başladı. Burjuva dünya görüşüyle olaylara ve insanlara bakış, kapitalist toplumun övgüsünü yapan sanatçılar tarafından sanat çalışmalarına yansıtıldı. Kaba materyalist ölçülerin olayları ve insanları ele almada hurafelerin ve diğer gök ölçülerinin yerlerini alması bu döneme tekabül etmektedir. Her şeyden önce, kapitalist toplumun ihtiyaç duyduğu insan tipinin ve yaşam tarzının yaratılması sorunu vardı. Kapitalist üretim ve bölüşümle uyum içinde, kapitalist üretim ve yeniden üretimi yaşatıp geliştirecek yaşam tarzı; felsefik inanç ve kültür, burjuva okullarından daha önce burjuva sanat ve edebiyatı yoluyla öğretilmeye başlandı. Kapitalizmle feodalizm arasında daha çok burjuvazinin açtığı bir savaş olarak sanat ve edebiyat alanında şiddetli bir mücadelenin sürdüğünü ve bunun iki sistem arasındaki en önemli savaş alanlarından biri olduğunu söylemek mümkündür.

Feodalizmle kapitalizmin din, felsefe ve politika alanından daha çok yaşam tarzında ve kültürde birbirinden farklı olduğunu görmekteyiz. Burjuvazi kendi ekonomik sisteminin sağlığı için toplumun bir üyesi olan insana ve sosyal yaşamın tümüne, üretim ve yeniden üretime uygun düşecek bir ahenk vermek zorundadır. Bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının kaydettiği gelişme, toplumsal üretimin sonucunda ortaya çıkan merkezleşmiş nüfus bunu hem gerekli ve hem de mümkün kılmaktadır. Feodalizmden kapitalizme geçiş döneminde sanat ve edebiyat yoluyla insan ve bir bütün olarak sosyal yapıyı yeni yaşam tarzına adapte etmede birçok ülkede politik çalışmanın kendisinden daha fazla ağırlık verildiğini görmekteyiz. Kuşkusuz bunun çeşitli sebepleri vardır. Doğrudan siyasal örgütlenme ve çalışmalar birçok rejim tarafından ya yasaklanmış ya da birçok yönüyle sınırlandırılmıştır. Burada sanat ve edebiyatın kendine has avantajlarından yararlanmak büyük önem taşımaktadır. Ağır siyasal baskı koşullarında politik çalışmaları engellenen sınıf ya da halkların bazen sanat ve edebiyatı tıpkı başlı başına siyasal çalışma gibi ele aldıklarını ve buna özellikle sınıf mücadelesinin kızıştığı ve büyük siyasal sorunların gündemde olduğu dönemlerde büyük roller attiklerini görmekteyiz. Tabii ki sanat ve siyaset aynı şeyler değildir. Mao Zedung'un belirttiği gibi, "Edebiyat ve sanatın rolünü abartmayalım, ama küçük de görmeyelim. Edebiyat ve sanat siyasete boyun eğmeler ama aynı zamanda da siyaseti büyük ölçüde etkilerler. Devrimci edebiyat ve sanat, devrimin genel

görünümünün ayrılmaz parçalarıdır..." Burada vurgulanması gereken, sanat ve edebiyatın diğer toplumsal faaliyetlerle ilişkilerinde çoğu şartlarda büyük öneme sahip olduğu ve işlevinin arttığı gerçeğidir.

Kapitalist toplumun gelişme seyri içinde sanat ve edebiyata farklı roller verildiğini görmekteyiz. Sanat yoluyla eski toplumu trajediden komediye kadar, yine sanatın her türüyle yerden yere vururken, diğer yandan toplumsal ve ekonomik sorunların büyümesiyle birlikte, mevcut sorunların kaynağını ve sorunların çözüm yollarını farklı göstermek için insanların duygu, düşünce ve ilgi alanları üzerinde oyunlar oynama, burjuvazinin dayattığı bir anlayıştır. Kapitalist toplum geliştikçe sanat türleri kendi aralarında çeşitli alt türlere ayrılarak ekoller yaratır. Bu durum sanatın kendi ölçüleri içinde bir gelişme gibi görünse bile aslında toplumsal ölçülerin yaratılması önünde bir engelden başka bir şey değildir. Sınıfsal ve toplumsal sorunların birleştirdiği insanlar, bu yolla farklı düşünce, duygu ve yönelimler içine girmiş olmaktadır. Bu durum, felsefi ve örgütsel alanda toplumun ve sınıfın parçalanmasını hedef alır. Her ne kadar niyetle böyle bir şey yokmuş gibi görünse de, pratik sonuçları açısından durum tamamıyla budur.

Eğitim, bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle birlikte sanatçı ve sanat faaliyeti kapitalist toplumda nicel olarak artar. Feodalizmle karşılaştırıldığında, sanat ve sanatçı üzerinde tekel kurup feodal toplumda olduğu gibi onu dar bir çerçeveye hapsedip saraya bağlamak pek mümkün değildir. Feodal toplumda olduğu şekliyle halk sanat ve edebiyatının ya da burjuvazinin tamamen denetiminde olmayan sanatın silik ve etkisiz bir duruma getirilmesi fazlasıyla başarılabilir. Sanat üzerindeki sansür ve yasaklar bunu ancak kısmen başarır.

Feodal yaşam tarzı ve yine bu yaşam tarzının tutucu bir biçimde direndiği dönemlerde burjuva sanat ve edebiyatı toplumsal sorunları işler ve ilerici bir karaktere sahiptir. Burjuva düşüncesi çerçevesinde bilim ve teknolojinin övgüsü yapılır. Olayların değerlendirilmesinde bu ölçülere karşılık düşecek kadar materyalist dünya görüşü benimsenir. Fakat bu, feodal düşüncenin dayandığı asılsız temelleri sarsmak içindir. Belli bir dönemden sonra yoğun biçimde bireyciliğin esas alınmaya başlandığını görmekteyiz. Bireyi toplumdan ayırmak için onun duygu düşünce ve ilgi alanına sanat ve edebiyat yoluyla hükmetmeye, onun dünyasını mümkün olduğu kadar daraltmaya çalışır. Halbuki kapitalizmle birlikte insanın dünyası daha da büyümüştür.

Kapitalist toplumun yarattığı sorunların gerçek kaynakları ve bunların çözüm yolları insanlar tarafından kavrandıkça, burjuva sanat ve edebiyatında tam

tersi bir çıkışla insanların düşünce ve hareket birliğinin parçalanması için bir çabanın harcanıldığını görmekteyiz. Toplumda ancak milyonda bir rastlanan olaylar ve insanlarla toplumsal ve tarihsel gerçekler açıklanmaya çalışılır. İnsanların kitleleşme gücü, yaratıcı çalışması yerine tesadüfler, bireysel kurtuluş umutları vb. anlayışlar insanlara benimsetilmeye çalışılır. Sanat ve edebiyatta gelişme adı altında, insanların gerçek büyümesi ve gelişmesinden çok, onun düşünce ve ilgisini boş ve tali sorunlarla yormak, esas konular üzerinde yoğunlaşmasını engellemek amacıyla sanat ve edebiyat türleri adı altında fanteziler geliştirilir. Bu tür sanat anlayışıyla, insan doğasında varolan gerici, tembel, bencil, teslimiyetçi ve vurdumduymaz yönler geliştirilir; insanların sahip oldukları erdemler ve üstün meziyetler köreltilir.

Proletaryanın düşünce ve eğilimiyle kendisi için bir güç olmadığı dönemlerde, kapitalist üretim ilişkilerinin insanların önüne koyduğu sorunlar sanat ve edebiyatın konusu olur. Fakat bu dönemde tıpkı politikada olduğu gibi, sanat ve edebiyatta da sorunun gerçek kaynağı ve çözüm biçimini görmek olanaksızdır. Sorunlar ve bu sorunların yarattığı sonuçlar kaba biçimde gözler önüne serilir. Sürekli bir şikayet vardır. Ama bundan kurtulmanın yolları görünmemektedir.

Feodal dönemde tamamen kilise ve saraya hapsedilmiş sanatın, kapitalizmin ilkel birikim ve ortaya çıkış dönemlerine tekabül eden Rönesans dönemiyle birlikte yeni toplumun yaşamına yöneldiğini görmekteyiz. Artık bir sanatın ille de toplumda yönetici durumda olan insanların konu alması gerekmemektedir. Feodal toplum hakim sınıflarının değer vermediği insanlar, kapitalist burjuvazinin üretim araçlarını kullanmakta ve bu bakımdan eğitimden tutalım da kültürel ve ruhsal durumlarına kadar her şeyiyle toplum için önem kazanmaktadırlar. Feodal soyluların aşkları, hanedan savaşları ve saray dedikoduları kapitalist yaşam koşullarına göre artık masal gibidir. Bilim ve teknik üretimde büyük rol sahibi olup insan yaşamına doğrudan girmesiyle birlikte sanat ve edebiyatın da konusu olur. Sanat ve edebiyat da yavaş yavaş gökyüzünden yere iner.

Burjuva sanatı, her şeyden önce, feodal yaşam tarzı ve değer yargılarıyla birlikte, bu dönemin çokça yücelttiği kahramanları ve bunların meziyetlerini gülünç duruma sokar. Örneğin bu dönemde yazılan Don Kişot romanı, ortaçağ şövalyeliğinin saçmalığını ortaya koyar. Feodal gurur ve kahramanlık ölçülerinin ayağı yere değmeyen boş ve günü geçmiş bir tutku olduğunu bu romanın kahramanı şahsında işler. Kuşkusuz böyle bir tip, burjuvazinin ihtiyaç duyduğu bir tip değildir. Kapitalist burjuvazinin yücelt-

GOYA'nın bir resmi: 2.5.1808, Madrid'e Fransız ordusuna karşı ayaklanma...

mek istediği tip, bilim ve teknikle tanışmış, üretim araçlarının kullanımını bilen, düzenle uyum içinde olan tiptir. Halbuki feodalizm için buna hiç gerek yoktur. Senyör için gerekli olan, serfin tarlada çalışıp kendisine bağlı olmasıdır. Bunun için ise pozitif bilimlerle tanışması değil, karamahil olması daha yararlıdır.

Burjuva sanatı, konusunu yeni yaşamın ilişki ve çelişkileriyle birlikte bu sistemin kesitlerinden alır. Yeni yaşam ve kültürün meşruluğu insanların bilincine yerleşir. Bu yolla eski yaşam ve değer yargıları ortadan kalkarken, insanlar özellikle burjuva edebiyatının olayları ve insanları şahsında toplumdaki yerlerini almaya çalışırlar. Eskiden prens, prenses ve feodal soylulara özgü olan aşk, kahramanlık ve toplumun ilgi alanı olan olaylar ve kişiler artık toplumun diğer kesitlerinden insanları da konu alır. Burjuvazi topluma dayattığı yaşamın her yönüyle yeterli ve tam olduğunu, insanların bütün arzu ve özemlerini bu yaşam içinde aramalarını, sanat ve edebiyat yoluyla topluma enjekte eder. Yeni toplumun erdemleri ve kahramanları ile birlikte burjuva değer yargıları da sanat ve edebiyat yoluyla topluma benimsetilir.

Kapitalizmin gerici bir karakter kazanmasıyla birlikte, bu sistemin yarattığı kötülükler devrimci sanat ve edebiyatın konusu olmaya başlar. Burjuvazi buna karşılık olarak sanatın sınırlarını daraltmaya, sanatı herkesin uğraş alanı olmaktan çıkarmaya yönelir. Burjuva sanatçıların geliştirdikleri ince ölçüler, sanatçılığı ve sanatı ulaşılamaz bir meziyet gibi göstermek ve devrimci halk sanatının kalitesiz olduğunu göstermek içindir. "Sanat sanat içindir" şeklindeki boş laf, sanatın topluma bir şeyler vermesini engellemek içindir. Bu anlayışa göre biçim her şey, içerik hiç bir şeydir. Fakat devrimci sanat anlayışı bunun tersidir. Devrimci sanat, her şeyden önce sanatın bir zevk, eğlence ve kişisel tutku olmaktan çıkarılıp zengin bir içerikle toplumu eğitmesidir. Sanat tamamıyla biçime indirgendiğinde toplumun boşu boşuna uğraştığı bir uğraş olmaktan öteye gidemez. Örneğin bir şiirin ölçü, uyak ve diğer biçimsel özellikleri ne kadar yetkin olursa olsun, dönemin gerçek

sorunlarını çözmede yol gösterici bir konuya sahip değilse bir değeri olmaz. Bu durum bütün sanat türleri için geçerlidir. Sanat ve sanatçı, toplumun ve sınıfın içinden geçtiği siyasal ve tarihi sürece olumlu yönde katkıda bulundukları ölçüde değer taşırlar.

Günümüzde, kapitalizm kötülükten başka bir şey üretmediğinden bu özelliği sanata da yansımıştır. Proletaryanın sınıf mücadelesi yükseldikçe, burjuvazi insan düşüncesini kendisine yabancılaştırmak ve onu üretmez duruma getirmek için sanata çokça yüklenmek zorunda kalmıştır. Tabii ki bunun sadece ismi sanattır. Örneğin günümüzde binlerce türü olan batı müziğinin, insanın duygu ve düşüncesinden çok hayvani hisleri üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür. Burjuvazinin tek istediği, gün boyu makine başında çalışan insanın akşamları uyku saatine kadar tepinip tüm enerjisini boşa harcaması, sınıfın temel sorunlarını düşünmeye vakit bulamamasıdır. Binlerce insanlık sorununun varolduğu günümüzde proletaryanın boş zamanlarını eğlence yerlerinde geçirmesi korkunçtur, ama burjuvazi bunu başarmıştır. Rengarenk ışıklar altında, onlarca müzik aletinin çıkardığı gürültü insan beyni üzerine balyoz gibi iner. Bu durumda sağlıklı kafayla düşünmek ve yorum yapmak imkansızdır. Bu durum televizyon yoluyla evlere kadar sokulmuştur. İnsanlar her gün sayısız ses ve gürültüyle yüzyüzedirler. İnsan beyninin insiyatifı kaybetmesi ve tamamen edilgen bir duruma bürünmesi kaçınılmaz gibidir. Batılı çevrelerin çokça kullandığı "kim hiçbir şey görmek istemiyorsa televizyona baksın" sözü anlamlıdır.

Sinema ve televizyonla birlikte yazılı edebiyat önemini kaybederken, bu araçların kapitalist tekeller eline geçmesi sanat ve sanatçı üzerindeki hakimiyeti mümkün hale getirmektedir. İnsanların ilgi alanlarını özgürce seçmesi büyük ölçüde engellenmiştir. İnsanlığı doğrudan ilgilendiren sorunların yerini çok tali sorunlar almıştır. İnsan kendi sorunlarıyla ilgilenmek yerine fantezilerle karşı karşıya bırakılmıştır.

DEVAM EDECEK

Destpêk di rîpela dawî de

van derdoran bi tevayî zivirandin û qul bi qul li pêşmergeyên ARGK geriyar. Armanca dagirkaran ev bû, ku li cihên parêzgehî û baregehî, hêzên me yên rizgariya neteweyî bizivirînin û wan bi tevayî tunebikin. Lê dagirkar bi van operasyonên xwe yên dawiyê ji, negihan armancên xwe. Binkeftineka seranser bû pişka hêzên mêtînger. Operasyonên, ku bi xerçkirina bi milyaran Lîrên Tirkî, hatibûn amade kirin pûç derketin û mêtînger disa dest vala man. Ji alî morala hêzên leşkerî yên dagirkaran xweş jêr ve çû, ji aliyê din jî hima wan a cengi, lêdanên mezin xwar. Di dawiyê de mêtînger, hêrsa xwe ji mirovên Kurdistanê yên beguneh girtin. Destpêkirin, ku mirovên ji sefên gel bigirin û wan bidin ber îşkenceyan. Li gundan pikolîyeka dijwar bikaranin û bayê terora xwe dagerandin.

Berî hilgavtina berxwedana netewî, ku bi destpêka biharê wê birêve bikeve, mêtînger dixwestin hêzên me melûl bikin û bi vî awahî encamêkê bi destê xwe ve binin. Lê weke me gotî, weke ku mêtînger negihan van armancên xwe, wusa ji rastî hundabûnên dargî û giyanî bûn. Otorîteya wan, disa lêdanên mezin girt, ku disa nekaribe bê bilind kirin. Nejêhatibûna artêşa Tirk a mêtînger li Kurdistanê, carekê din bi zelalî derkete pêşîya çavan.

Operasyonên dagîrkaran avê de çûn TEKOŞÎNA ME BILIND DIBE Û DIDOME

Ev binkeftina mêtîngeran li Kurdistanê, bû sedem ku disa hinde tedbirên nû ji xwe birêve bibin. Pêwîst, niha gava mêtînger ber bi hilbijartinan ve diçin, êdî tîrsa xwe ya mezin ji venaşêrin. Roj bi roj daxweyanî çêdikin, ku PKK wê êrişên herifandinê bikarbîne û wê hilbijartinan sabote bike; wê livbaziye mezin bi cih bîne. Tîrsa xwe ya di vî barê de jî, êşkera tinin zimên.

Weke tî zanin, mêtînger li gelek bajarên Kurdistanê û li Stanbolê hinde operasyon pêkanibûn. Di encama van operasyonên dorfireh de, bawer dîkiran, ku PKK li bajarên lêdanên mezin girtiye, an jî PKK hatiye rawestandî. Lê niha, hin çend meh derbas nebûne, disa bi devê xwe itiraf kirin, ku ev bawerî bê bingeş in. Niha disa dêhn û bal dikişînin ser rêxistinên PKK ên li bajarên û livbaziye, ku wê li bajarên pêkbêne. Ji bona ku li hemberê pêşveçûnan xwe amade bikin, mêtînger ketine nava keftûlaftoka mezin û xebatên tund datînin pêşîya xwe.

Di Meclîsa Tirkîyê ya Netewî de, di vî dawiyê de civînek çêbû û di vî civînê de mêtînger hemû tîrsên xwe anin ber zimanên xwe. Di encamê de biryar dan,

ku bikaranîna girêdana awerte, ku ji sala 1984'ê vir ve li Kurdistanê hatiye danzane kirin, çar meh din bê dirêj kirin. Ev jî tî wê maneyê, ku ew iddayên wan pûç bûne, ku digotin insiyatîf û serdestî, di destê me de ye.

Ji aliyê din ve, li hemberê pêşveçûna tekoşîna me, mêtînger ketine nava rewşekî, ku êdî nekaribin hevxeatkarên xwe û saziyên xwe yên aborî û politîkî biparêzin. Lewma dest pêkirine, ku hinde tedbirên parastîne yên nû ji xwe re peyda bikin. Di meha Sibatê de biryarek dan xweya kirin, ku keyên gundan û encûmanên gundan ên ku di xeterê de ne, ji aliyê parêzkarên gundan ve bî parastî. Ev jî dibe nimûneyek ji vî rastiyê re, ku mêtînger li her derê ketine nava tengezariyê. Mêtînger ketine nav tîrsa parastîna jiyana xwe. Em dev jê berdin, ku bikaribin êrişê bikin, êdî nikarin xwe bi xwe ji biparêzin.

Mêtîngerên, ku divibû saziyên xwe yên fermî biparêzin, niha vî kari hiştine bo xeatkarên van saziyan. Bi vî awahî dixwazin, ji aliyêkê ve jî, zagona "Yekîtiyên Parastîne yên Êrdîmî" di karvaniyê de bikar binin. Lê hin di destpêka bikaranîna vî zagonê de, hinde pevçûn,

dubendî û tevlihevî di nav hêzên dijmin de derketin holê. Ev jî dibe nimûneyek ji bo tengezariya mêtîngeran. Dewleta Tirk, ku divibû ew bibê hêza parastîne, xeatkarên saziyan dike hedefên pêşveçûnan. Ev jî wê bibê sedemek, ku dubendiye di nava dewletê û civakê de kûrtir bibin. Bi vî awahî jî, pişangî û

rabirina dagirkaran wê bêhtir xwe bilezîne.

Pêşveçûnên vî dawiyê, danin holê, ku mêtînger, li Kurdistanê roj bi roj bêhtir dikevin nava şehtineka seranser. Her xebata jî bo xwerizgarkirina jî vî şehtîne, mêtîngeran zêdetir serjêr dibe. Gav bi gav mêtînger, ber bi mirina xwe ve diçin. Tekoşîna me ya rizgariya netewî ku pêşve diçe û livbaziye me yên ku zêdetir dibin, vî şehtîna mêtîngeran zelaltir dîkin, kûrtir dîkin û wan dîkujin.

Vekirina "Geliya Kasaban" tî xwestin

Piştî ku êşkera bû pêve, cesedên serleşker û tekoşerên ARGK ên ku di pozberîyan de û îşkencan de hatine kuştin, jî hêla mêtîngeran di sêrgoya belediya Sêrtê ya bi navê „Geliya Kasaban“ (Nevala Kasaban) de hatine binaxkirin û avêtin, hinde tevlihevî û berhevavîtinên tunde li ser buyaran destpêkirin. Saziye mafên mirovan û hinde mebusên Tirkîyê, daxweyanîyên cure-cure çêkirin û vekirina „Geliya Kasaban“ xwestin. Herweha gelek dengên prostoyê, jî welatên Ewropî ji bilind bûn.

Di vî dawiyê de, komisyoneka bin serokatiya Sekreterê Gelemperîya Partîya Sosyalîst Yalçîn Büyükdaglı, li dîv şopa buyaran çû. Yalçîn Büyükdaglı, daxweyan kir, ku Komara Tirk dixwaze, berpirsiyari û sucên vî buyerê tîxe stuyê karkarên belediye. Herweha Büyükdaglı got, ku gelê navçê û merivên kuştîyan, jî tîrsan nikarin xwe nêzîkî pîrsê bikin û tîn tehdîd kirin; jî ber ku jî hatîna xwe ditîrsin, xwe dîr digirin û nawêrin serî bidin berpirsiyarekê dewletê, bo teslim girtina cesedan, an vekirina „Geliya Kasaban“

Guman hene, ku miriyên 46 kesên di „Geliya Kasaban“ de hene. Li ser encama van kesên, çî agahî di destan de ninin, û tu kes nizane çî bi serê wan bi rastî hatiye. Hinek jî wan hatibûn girtin û hinek jî di şer û pozberîyan de hatibûn kuştin û heya hiha tu agahî li ser wan di destan de nebûn.

Ji alîkî pîrsyari berdewam dîkin û jî aliyê din jî hinde salox û agahiyên nû ji êşkera dibin. Niha em jî daxweyan dîkin, ku 6 cesedên serleşker û tekoşerên ARGK di vî de ne, jî yên ku em bi

esehî dizanin. Ji ber ku miriyên 6 endamên ARGK, mêtîngeran dabû belediye. Di nav van de, cesedê serleşkerê ARGK ê Êrdîma Garzanê, Hamîd DAGTEKÎN jî heye. Ji bilî vî, şervanên ARGK ên ku hatine kuştin û cesedên wan avêtine „Geliya Kasaban“ û navê wan jî hêla me tî zanin ev in: Ahmet TAYÇUR, Cemal TEPE, İbrahim TÜRCAK, İsmail û Ekrem. Bîlî van navan, herwusa hat êşkera kirin, ku dadgeha mêtîngeran jî navê 4 tekoşerên ARGK dizane, lî heya niha êşkera nekiriye. Cesedên van 4 kesên jî, di „Geliya Kasaban“ de ne.

Piştî ku gelî bî vekirin û pîrsyari bî kûrkirin, tewan û genehên mêtîngeran jî, wê yeko yeko derkevin holê. Rûçikê mêtîngerên Tirk ên faşîst, wê çêtir derkeve ronahiyê. Nêzîkî 50 tekoşer bi hovîtiyekê hatine kuştin, ku di dirokê de kêm hatiye ditin. Paşê jî avêtine sêrgoya (zîbîlxana) belediye. Ev tîşt gunehkariyeka mezintirîne, ku li dijî mirovayetiye bikar hatiye. Mêtîngerên Tirk, ku bikaranînen erzantîrin li dijî şervanên me bikar tinin, ku jî bo serxwebûn û azadiya welatê xwe şer dîkin, wê bersivên van sucên xwe bidin. Rêheval û berdewamkarên doza wan, wê tolê bi destê xwe hilînin. Çî suc û tewana li dijî mirovayetiye, bî bersiv namîne. Ew karê ku bo heywanan jî ne layîqe, mêtîngerên Tirk bi serê lawên gele me yên hogirtîrin tinin, lewma jî çî tîşt û çî kes nikare sucên mêtîngeran veşêrin û wan jî bersivên xwe biparêzin. Luleyên çekên gelê me, wê mejiyê van gunehkaran belav bike û gelê me wê disa nehêlibe, ku ev sucên xwe li dijî mirovayetiye berdewam bikin.

„Amnesty International“ bang li rejîma Iraqê kir, bo rawestandina îşkenceyên li ser zarokên Kurdan

Navenda „Amnesty International“ a li bajarê Londra welatê Îngiltere, daxweyanîyek çêkir û da bihistin, ku rejîma Iraqê, bo girtina muxalîfên xwe yên politîkî, zarokên wan digire û her babê hingavîne bi serê van zarokan de bikartîne. „Amnesty International“ jî rejîma Iraqê xwest, ku bikaranîna van hingavînan ên li ser zarokên Kurdan, birawestîne.

„Amnesty International“ da zanin, ku heya niha agahî li ser 61 zarokên Kurdan, ku hatine bidarvekirin, gihaye destan. Herweha da zanin, ku di van salên dawiyê de, bikaranînen li ser zarokan, bi taybetî zêde bûne.

„Amnesty International“ daxweyan kir, ku ev îşkence bi zarokên pêşmergeyan û kesên opozîsyon ên politîkî, bi destê rejîma Iraqê tînin kirin. Herweha „Amnesty International“ da zanin, ku zarokên tîn girtin, bi diwarî tîn îşkence kirin, leşkerên Iraqê wan didin ber gulle û fişekan û tecavûza wan jî dîkin. Gelek jî zarokan, piştî ku hatibûn girtin, neyrukên wan hatine kişandin û paşê hatine kuştin. Hinek zarok jî li ser kuç û zîkakan, bi rêşandina berikan, hatine kuştin. Gelek jî zarokên hatine kuştin, hin zarokên biçûk in û nû dest bi dibistanê kiribûn. Ev jî tîşteki bi sixlet a mezine, ku bala cihanê kişande ser xwe.

„Amnesty International“ dibêje, ku bikaranînen li ser zarokên Kurdan, xwe gihandine merhelekê, ku êdî nekaribin

bî debar kirin û mirovayetiye dibihîtin. Roja 6'ê Adarê sala 1988'ê jî, gava ku bombeyên kimyevî û jehrî, leşkerên Iraqê yên hov, avêtibûn bajarê Helepçe, disa bi pirani zarokên Kurdan hatibûn qirkirin. Rejîma Iraqê jî alîkî zarokên Kurdan di îşkencan de dîkujê, jî aliyê din jî, dixwaze bi girtina zarokan, bavên wan ên pêşmerge bi destê xwe ve bîne.

„Amnesty International“ hinde nimûne, li ser girtin û hingavtina zarokên Kurdan jî da naskirin. Daxweyan kir, ku sucên mezin li dijî mafên mirovan tîn birêve birin. Kurê pêşmergeyê Kurd, zarokê 6 salî, jî bo bîdestveanîna pêşmergeyî, hatiye girtin û rejîma Iraqê vî zarokê 6 salî daye ber îşkence.

Berî niha „Amnesty International“ disa daxweyan kiribû, ku Tirkîyê jî zarokên Kurdan dide ber îşkence û wan digire, dixê girtigehan. Weke rejîma Tirk a faşîst, rejîma Iraqê jî, serî dide azînen hingavtî û kuştîna zarokên Kurdan. Ev nimûne şanî me dîkin, bî çuqas dijminên gelê Kurdistanê, xwe-diye taybetiyeka hov û dirinde ne.

„Amnesty International“ herweha berî çendekê daxweyan kiribû, ku mêtîngerên Tirk gelek tekoşerên Kurdistanê di îşkencan de kuştîne û îşkenceya sistematîk li Tirkîyê berdewam dike. Gelek rojname, radyo û televizyonên cihanê, li ser van buyaran bi firehî rawestî.

Hatina nav refên yekîtiyên ARGK berdewam dike

Xort û ciwanên Kurdistanê, her rojê kom bi kom xwe digihînin ARGK. Di van rojên dawiyê de, komek ji xortên Kurdistanê, li Şîrnexê xwe gihand ARGK. Komek ji xortên Kurd, ku di navbera navçeyên Şîrnex û Cizîra Botan de, li Çiyayê Kerê çûbûn dar û êzingan, li wir rastî pêşmergeyên ARGK bû. Pêşmergeyên ARGK, jî bo wan axafên bangeşî çêkirin. Di encamê de 8 xortên Kurd ên di komê de, biryara xwe dan, ku tevî hêzên ARGK bibin.

Pêşmergeyên ARGK, ku bi tekoşîna xwe, di nava gelê me de sempatî û baweriyeka xurt, jî bo xwe afirandine, roj bi roj xurttir dibin. Her rojê xortên nû xwe digihînin wan û tevî şerê şoreşa Kurdistanê dibin. Li gelek deran, bi sedan xort, li delîvekê digerin, ku bikaribin xwe bigihînin ARGK û gava delîv dikeve destê wan xwe tevî hêzên şoreşê dîkin. Buyera li Şîrnexê, li Çiyayê Kerê jî, nimûneyek jî bo vî rastiyê ye, ku gelê Kurdistanê û ciwanên Kurdistanê, dixwazin di vî şerê serxwebûn û azadiyê de, cihên xwe rind bigirin. Daxwaza gelê me, jî bo şerê li dijî dagirkaran, her keliyê mekintir û xurttir dibe.

Li Hezexê mêtînger lêdanek girtin

Şeva 23'ê Sibatê, li bajarê Mêrdînê navçeya Hezexê gundê Cerrahî (Yûvalî), yekîtiyeka leşkerî ya dagirkaran, kete kemîneke hêzên ARGK. Gerilayên ARGK, gelek serbazên dijmin kuştin û gelek jî birindar kirin. Dijmin, disa weke hercarê, hejmara kuştî û

birindarên xwe veşartî hişt. Di daxweyanîya xwe de, mêtînger êşkera kirin, ku tenê serbazek birindar ketiye.

Pêşmergeyên ARGK, di encama vî livbaziya xwe ya jêhati de, bî hundabûn, vegeriyan parêzgeha xwe û xwe jî cihê buyerê dîr kirin.

Li Bismilê şerekî mezin

Li bajarê Amedê navçeya Bismilê gundê Kazancıya Jor, di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagirkaran de, şerekî mezin derket. Şer şeva 26'ê Sibatê çêbû. Di şer de gelek polêsên taybetî, yên endamên bizava taybetî, hatin kuştin û hinek jî birindar ketin. Mêtînger di daxweyanîya xwe de, eş-

kere kirin ku tenê polêsêk hatiye kuştin. Herweha danezane kirin, ku 5 pêşmergeyên ARGK jî, di şer di jiyana xwe hunda kirine.

Lê saloxên dorfireh li ser vî şerî, hin negihane ber destê me. Lewma niha em nikarin, nûçeyên zelal, li ser encama vî şerî, bi xwendavanên xwe bidin nasîn.

Di daweya PKK a Sêrt û Mêrdînê de biryara bidarvekirinekê

Die daweya PKK a koma Mêrdîn û Sêrtê de, ku di Dadgeha Parastina Dewletê-DGM de dihat ditin, biryar di pirsyariya roja 20'ê Sibatê de daxweyan bû. Pirsyari ji 6 mehan vir ve berdeham dikirin û 31 şoreşger derdixistin pêşiya dadgehê dagirkaran.

Dadgeha mêtîngeran li dermafê kesî bi navê Nihat Çelik, biryara bidarvekirine da û li dermafê 30 kesan ji biryara berdanê da. Li dermafê hinde kesên wê bîn berdan ên bi navên Ramazan Borali, Hasan Çetîk, Mustafa Bayik, Ali Aykoç û Ahmet Ünal, dadgeha mêtîngeran pêşi bidarvekirin dixwest.

Weke ku di van nimûneyên vê dawiyê de eşkere tê ditin, mêtîngerên Tirk di dadgehên xwe de prensîbên dadvaniya xwe bi xwe naynin ber çavên xwe û bala xwe nadin zagonên xwe bi xwe. Li dermafê mirovên ji rêzê ji, bi hesani cezaya bidarvekirinê dixwazin an ji wan bi cezayên hepsê yê giran ceza dikin. Ev ji, şanî me dikin, ku dadgehên dagirkaran di daweyên PKK de, bi tewayî biryarên politîkî daxweyan dikin. Di xwestina cezayên ji hêla dadgehên mêtîngeran de, li gora rewşa kesan û sixletên wan, cezayên babêti û ji hev cuda xwe şanî dikin.

Di Dadgeha Parastina Dewletê de li bajarê Meletî daweya PKK a koma Çukurova destpêkir

Di sala bori mehên Cotmeh û Mijdarê de, hezên leşkerî yê mêtîngeran, li bajarên Edene, Mersin û Antakiya, operasyonên leşkerî birêvebiribûn. Di encama operasyonan de, hinde welatperwer hatibûn girtin. Niha daweya van dilyên şer ên koma Çukurova, di Dadgeha Parastina Dewletê-DGM de li bajarê Meletî, destpêkir.

Di vê daweyê de dilyê şer ê bi navê Şemsettin Kara, weke berpirsiyarê PKK ê êrdima Çukurova tê pirsyarkirin û dadgeha mêtîngeran 15 sal cezayên hepsê li dermafê wî dixwaze. Şemsettin

Kara bi xwe 53 salî ye û li kêleka wî, keça wî Gülhatun û zavayê wî Necmettin Karadag jî, ji cinyî dawê tîr pirsyarkirin. Li dermafê van herdu kesan jî, ji bî heryekî 5 sal hepsê tê xwestin.

Şemsettin Kara, li pêşiya dadgehê bi navê koma Çukurova ya PKK dipeyive. Şemsettin Kara, di pirsyariyê heya niha bûne de, gelek caran li pêşiya dadgeha mêtîngeran rabuye serxwe û destura axiftinê xwestiye û axiftiye. Piştî pirsyariyê yekemin, dadgeha dagirkaran berdewa pirsyariyan, hişt ji bo rojên pêş.

Biryara daweya PKK koma Ankara, bersiva xwe bi dirûşma "Bijî PKK, bijî APO!" girt

Di daweya PKK a koma Ankara de, ku ji demeka gelek dirêje didoma, biryar hatin eşkere kirin. 13 şoreşger dihatin pirsyarkirin. Dadgeha mêtîngeran, biryara berdana 8 kesan dan. Li dermafê şoreşgerê bi navê Mehmet Aslan jî, 15 sal cezaya hepsê ya giran hat dayin.

Pirsyari, di Dadgeha Parastina Dewletê de li bajarê Ankara dibûn. Biryar, roja 23'ê Sibatê eşkere bûn. Berî ku biryar bîn eşkere kirin, Mehmet Aslan destura axiftinê xwest û di pêşiya dadgeha dagirkaran de wusa got: "Ez endamê ERNK û hêsiirê cengê me." Paşê Mehmet Aslan, got ku dadgehê niha mina dadgehê berê ne yê bi navê "İstiklal Mahkemeleri", ku di dema serhildanê Kurdan ên berê de hatibûn damezirandin. Axiftina xwe wusa berdeham kir: "Ez endamê ERNK me. Ez hêsiirê cengê me. Lewma hun nikarin pirsyariya min bikin. Ji ber ku ez şervanekî serxwebûnê me, tenê dadgeha gelê me ya netewî, dikare pirsyariya min bike."

Piştî ku biryar hatin daxweyanikirin, Mehmet Aslan, dirûşmên nola, "Bijî PKK!", "Bijî ERNK!" û "Bijî serok APO!" bangî. Tevli dirûşmên xwe, meşî ser heyeta dadgeha mêtîngeran. Şoreşgerên ku biryara berdana wan hatibû dayin, di wê navberê de, ew jî ji yek dev û bi yek dengî, dest bi bangina dirûşman kirin. Hema di yek keliyê de, teviya eywana dadgehê ket bin posideyên dirûşman.

Şoreşgerên bi navê Hasan Hacıoglu, Mehmet Nuri Ozmen, Gürdal Aksoy, Timsal Saçkan, Bercan Batur, Nadire Gültaş, Nural Ariduru û İhsan Pekel, ku biryara berdana wan hatibû dayin, piştî bangina dirûşman, dişa ji hêla polêsên politîkî hatin girtin û wan birin îşkencexaneyên xwe.

Saziya sawciyê Ankara, daxweyan kir, ku yê wê bihatan berdan, ji ber dirûşmên piştigirîya PKK, wê dişa bîn pirsyarkirin. Sawciyê Ankara niha dest bi pirsyariyan ji kiriyê û biryara birina wan, ber destê îşkencevanan jî, ji devê sawciyê Ankara derketibû.

Piştî ku dadgeha mêtîngeran biryara xwe da daxweyanikirin û şoreşgeran ji bi dirûşmên weke "Bijî PKK, bijî APO!" bersiva wan dan, dadgeha mêtîngeran niha dixwaze cezayên giran ji ber vê buyerê bide şoreşgeran. Mêtîngerên Tirk, bi cezayên giran, dixwazin ku bi destê xwe ve binin, ku şoreşger ji daw û doza xwe dûr bikevin, dev ji bir û baweriyên xwe yê şoreşin berdin. Lê di vê daweyê de jî, carekî din hat ispat kirin, ku mêtînger tucaran nikarin bigihin armancên xwe. Wê şoreşger jî, bîli hemû zehmetiyan, di bin hemû hoy û şewan de, doza xwe herdemê biparêzin. Ev buyera li Ankara jî, ji bo vê rastiyê bû nimûneyeka berçavî. Şoreşgerên ku wê bihatan berdan, bêtirs û xof, girêdana xwe bi doza xwe re anin zimên. Ev jî îşareteke, ku PKK di dilê gelê me de ciheki mezin û xurt bo xwe çêkirîye.

Hevkari ji malbatên girtiyan

Roja 9'ê Sibatê di girtigeha bajarê Eskişehirê de, dilyên cengê, endamên PKK, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kiribûn. Ji bo hevkarîya vê berxwedanê, malbat û merivên girtiyan ji dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin.

Roja 22'ê Sibatê malbatên girtiyan çûn Komela Mafên Mirovan li bajarê Ankara û li wir daxweyaniyek ji bo rojnameyan çêkirin. Malbetên girtiyan di daxweyaniya xwe de, eşkere kirin, ku hevkarîya berxwedana li Eskişehirê dikin. Ji ber ku mafên girtiyan ji holê tîr rakirin, êrişên nuh diçin ser girtiyan, malbatên girtiyan ji dest bi livbaziyan kirin, û şanî kirin, ku lawên û keçên xwe di vî şerî de tenê nahêlin. Lewma malbat û merivên girtiyan, dest bi livbaziya xwe kiribûn. Malbatên girtiyan, di daxweyaniya xwe de, ditinên xwe yê li ser girtigehan wusa anibûn zimên:

"Roja 15.2.1989'ê, gava me xwest em herin mirovên xwe yê di girtigehan de bibinin, em agahdar bûn, ku girti ji roja 9'ê Sibatê pêve, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirine. Herweha em hatin agahdar kirin, ku lewma destura hevditînê ji ne pêwîst û bi derfete..."

Paşê malbatên girtiyan, di gel sawci Ugur İbrahim Hakkioğlu dipeyivin. Sawci wusa dibêje malbatan: "Zarokên we terorist in. Her kesek ji wan, 8-10 kes kuştine. Ez çawa bi qenci binêrime wan..." Malbatên girtiyan dûv re daxweyan kirin, ku sawci bi van gotinên xwe, hingavtina law û keçên me yê di girtigehan de, pikoliya li ser wan, mafdar dibîne û hovitiyê diparêze.

Piştî daxweyaniya malbatan, serokê Komela Mafên Mirovan liqê Ankara, Muzaffer Erdost jî, daxweyaniyek çêkir. Muzaffer Erdost got, li diji pikoliyên deri-mirovayeti yê ku di girtigehan de

tên bikaranin, di destê girtiyan de bîli xwebirçîhiştinê çî haceteka parastina rûmetiya mirovayetiye nemaye. Ji ber vê yekê Muzaffer Erdost vê hevkarîya xwe dani holê: "Ji bona ku em awira gelemperi agahdari pirsigirekan bikin, emê pirsigirikan bi dijiwari deynin holê û emê wan ronahi bikin. Divê rewşa girtiyan bê başkirin. Em daxwazên girtiyan gelek mafdar û mirovî dibinin..." Bi vî awahî lîva xwe, gelek eşkere dani holê.

Weke nuçeyên di vê dawiyê de gihane rojnameya me, daxweyan dibe, ku meriv û malbatên girtiyan dev ji berxwedana xwe ya xwebirçîhiştinê û livbaziye hevkarîyê, berdane. Dawî bi berxwedana xwe anîne, ji ber ku daxwazên armancên girtiyan hatine bi cih anin û girtiye di girtigeha bajarê Eskişehirê de jî, dawî bi berxwedana xwe ya xwebirçîhiştinê anîne.

Livbaziye hevkarîya berxwedana xwebirçîhiştinê ya di girtigeha bajarê Eskişehirê de

Duisburg/Almanya Rojava: Roja 21.2.1988'ê, komek ji dilxwazên ERNK, avahiya liqa „Türkiye Ziraat Bankası" vegirtin. Welatparêzên Kurdistanê, belavokekê li ser daxwazên livbaziya xwe amade kiribûn û belavokê, li cihê livbaziye belavkirin. Welatperwer, armanca livbaziya xwe bi berpirsiyarên bankê, wusa dan xweya kirin; hevkarîya bo berxwedana xwebirçîhiştinê ya di girtigeha bajarê Eskişehirê de û protestokirina xulam û hevxeatkarê Komara Tirk a faşist, welatfiroş Kamran İnan, ku hatibû Almanya Rojava. Polêsên Almanî hatin cihê buyerê û bi bikaranina zor û kotekê, xwestin welatperweran ji avahiye derxin. Gava vêca welatperweran li ber xwe dan, polêsan koteka xwe dijiwartir kirin û bi kişîşan-

dinê welatperweran ji avahiye derxistin. Piştî ku welatperwerên Kurd, ji avahiye hatin derxistin, dest bi xwepêşdanekê kirin û biqasî 500 metran meşîyan. Paşê dawî bi livbaziye xwe anin.

Bonn/Almanya Rojava: Jinên Kurdistanê, yê endamên Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê-YJWK, ji derdorên bajarên Bonn û Kolnê, roja 24.2.1989'ê, bi armanca hevkarîya berxwedana xwebirçîhiştinê ya dilyên cengê, avahiya partiya SPD vegirtin. Jinên Welatparêz, mebestên livbaziya xwe û daxwazên dilyên şer, bi berpirsiyarên SPD dan naskirin. Berpirsiyarên SPD, soz dan, ku rewşê bibin parlamentoya Almanya Rojava û bi hemû saziyên weşanan bidin zanin.

Rojnameya „Presse" û rojnamevanekî Bulgari ji ajansa BTA, hatin cihê buyerê. Welatparêzan, bersiva pirsên wan, dan. Rojnamevanan baş agahdar kirin. Herweha, jinên welatparêz, hevditinekê bi serekê gelemperiya SPD ê Kevin Willy Bradt re ji çêkirin û daxwaza xwe bi wî ji dan naskirin. Willy Bradt, daxweyan kir, ku ji vê hevditînê gelek dilxweş bû, dilgerm bû û wê daxwazan bi bal bine ber çavên xwe û li ser wan bifikire.

Polês ji hatin cihê buyerê. Berpirsiyarên SPD, ji alikî bi dizi şiyandin pey polêsan, ji aliyê din jî bi sixletên demokrasîyê, sextekariya xwe danin holê. Pêşi polêsan xwest, ku jinên welatparêz bitirsînin. Lê gava welatperweran bi biryari li ber xwe dan, polês neçar man ku xwe paş ve bikişînin.

Livbazi, ji destpêkê heya dawiyê, tevli dirûşmên dengbilind, bi moraleka mezin derbas bû. Nêzikî 80 jin û zaro, tevli livbaziya vegirtinê bibûn.

Bielefeld/Almanya Rojava: Roja 20.2.1989'ê, li bajarê Bielefeldê 20 welatparêzên Kurdistanê dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kirin, ji bo hevkarîya berxwedana dilyên şer, endamên PKK, ên di girtigeha Eskişehirê de.

Weke ku komiteya amadekirina livbaziye xwebirçîhiştinê bi rojnameya me daye nasin, li bajarên Berlina Rojava, Hamburg, Hannover, Koln-Bonn û hinde bajarên din jî, livbaziye xwebirçîhiştinê hatine durustkirin. Livbaziye xwebirçîhiştinê yê ku destpêkirine, hin ji berdeham dikin.

Li bajarê Bielefeldê, gelek dostên gelê Kurd ên Almanî, berpirsiyarên partiyên politîkî, berpirsiyarên hinde rêxistinên û kesên pêşveçuyî û demokrat ên Almanî, hatine cihê livbaziya xwebirçîhiştinê û hevkarîya xwe daxweyan kirine.

Partî û rêxistinên bi navê TKP-B, Volksfront, BWK, VSP û dilxwazên hinde rêxistinên hevkarîya xwe ji bo livbaziye pêşkêş kirin û di karvaniyê de arikariyên xwe danin holê.

Stuttgart/Almanya Rojava: Roja 23.2.1989'ê, komek ji jinên welatparêz, endamên YJWK, tevli zarokan, büroya „Amnesty International" ziyaret kirin. Armanca jinên welatparêz ev bû, ku bi cihanê bidin nasin, dilyên şer, endamên PKK dest bi berxwedanekê kirine. Endamên YJWK, daxweyaniya bo rojnameyan ya malbatên girtiyan û nameya daxwazan a ku ji hêla YJWK hatibû amadekirin, dan berpirsiyarên „Amnesty International". Li ser daxwaza welatperweran, berpirsiyarên „Amnesty International" soz dan, ku wê armancên welatparêzan bi nameyekê bişinin navenda xwe ya li İngiltere, bajarê Londra û Wezirê Karên Derveyi yê Almanya Rojava.

Şadîmaniyên Yekîtî, Serhildan û Berxwedanê destpêkirin NEWROZ, LI DU BAJARÊN NORVEÇÊ PÎROZ BÛ

Destpêk di rîpela dawi de şoreşgerî û berxwedanê pêşkêş kir. Şeva şadîmaniyê bi kilam û govenda "Apo hate Hilwanê" dawi bû.

Şeva pirozkirina Newrozê li bajarê Stavanger, bi xurtî biserket. Dostên Norveçî, arikari û nêzikahiyeka mezin şani kirin. Dostekî Norveçî, di dawîya şevê de, his û ramanên xwe wusa ani zimên: "Di serî de mêtîngerên Tirk, hêzên emperyalist xwestin pîrsa Kurdistanê bi gelên cihanê bidin ji bir kirin. Lê niha, berxwedana ku PKK bilind dike, hebûna gelê Kurdistanê û mafdariya têkoşîna vi gelî, disa bi gelên cihanê dide nasin. Ez bawerim, arikariya û

hevkarîya bo gelê Kurdistanê wê bidome û wê her hebe..."

Şeva pirozkirina Newrozê ya duwemin, roja 19'ê Sibatê li bajarê Trondheim çêbû. Bajarê Trondheim 1.200 kilometre ji bajarê Stavanger dûre. Gava koma çandê ji bajarê Stavanger derket û 300 kilometre bi rê ve çû, ku biçe bajarê Trondheim, buyereka trafikê çêbû. Ji 25 endamên koma çandî, 10 welatperwer birindar ketin. Niha ev deh welatperwer hin di nexweşxanê de ne, lê rewşa wan baştir buye.

Nêzîkî 300 kesên, beşdari vê şevê bûn. Ji van jî, nêzîkî 100 kesî dostên

biyani bûn.

Şadîmaniya pirozkirina Newrozê, bi silava bo şehîdên şoreşên cihanê û Kurdistanê destpêkir. Koma stranan xoşxaneyên şoreşgerî xwend û bername bi axiftina politîkî, berdewam kir. Koma govenda zilaman ji bajarê Trondheim, bername domand û paşê, hozaneke welatparêz ji wê êrdimê stranên xwe xwend. Di bernameya şano de, bikaranînen mêtîngerên Tirk ên terorîst, ên li gundê Cînbirê navçeya Cizira Botan, hatin şanikirin. 2 welatperwerên ku li Danimarka dimînin, bi stranên xwe yê şoreşgerî tevî bernamê bûn. Koma govenda zarokan ji Swedê û "Koma Nûjin" govend û stranên xwe pêşkêş kirin. Ev şev jî, bi govend û kilama serpêhatîne, "Apo hate Hilwanê" dawi bû.

Di şevê de, berpirsiyarekî Partîye Karkerên Norveçê û berpirsiyarekî biyaniyên li bajarê Trondheim, axiftînen xwe bo hevkarîya Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan, pêşkêş kirin.

Radio û televizyonên Norveçî hatin cihê şadîmaniyê û bernamê ji xwe re kişandin. Weşan û rojname, bi firehî hatin agahdar kirin.

Welatperwerên ku bi hezaran kilometre ji welatê xwe dûr in, di şevê Newrozê de carekî din jiyanê Kurdistanê xwe di dilê xwe de sehkîrîn û şehîdan, dîliyên şer û berxwedana li çîyan anîn bîra xwe.

Welatperwerên piştigirtîya rizgariya netewî dikin, daxweyan kirin, ku wê welatên Skandinavya ji bikin cihekî berxwedanê û ji destê revrevokan derxin...

Komcivîna HUNERKOMê ya Şeşemîn çêbû

Di rojên 11 û 12'ê Sibatê 1989'ê de, Komcivîna HUNERKOMê ya Şeşemîn çêbû. Komcivîna li bajarê Bonnê welatê Almanya Rojava çêbû. Bêhtirî 70 endam û gelek vexwendî beşdari komcivîne bûn.

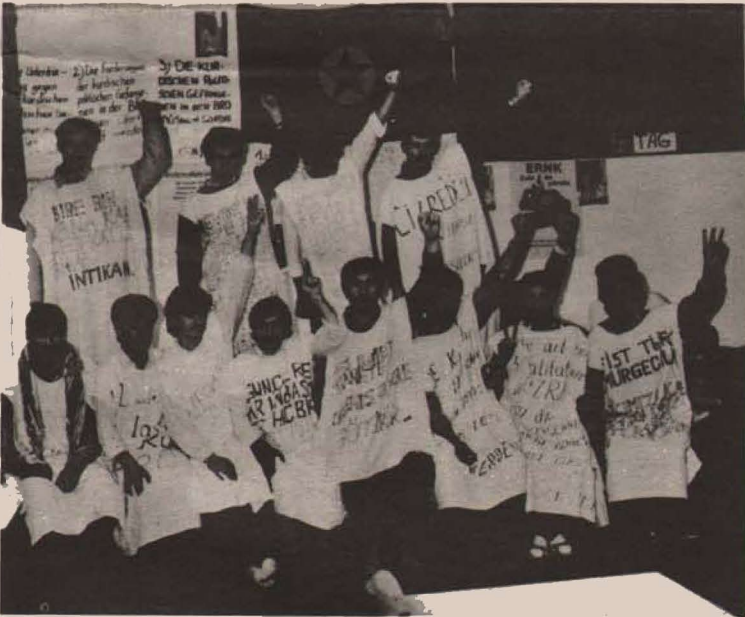
Komcivîna bi silava ji bo biranîna şehîdên Kurdistanê destpêkir. Paşê xebatên komelê yê salekê hatin nirxandin û ji ber çavan derbaskirin. Di rapora xebatê de, ya li ser xebatên dema bihuri, rexne hatin pêşkêş kirin. Paşê pêşniyar û dîtînen li ser xebatên pêşîn, daku xebat profesyonelîtir bîna birêvebirin û xebatên çandî bi her awahî bîna xurtkirin, herweha eniya çandî rîsta xwe di

têkoşîna rizgariya netewî de bikaribe çêtir bileyize, hatin diyarkirin.

Ji bo xebatên pêşîn, pîlaneka xebatê hate amadekirin. Herweha gelek biryar li ser şaxên xebatên çandî, pêşkêşî komcivîne bûn. Benda dawiyê ya Komcivîne, bi hîlbijartina komîteya kargêriyê (birêvebirinê) ya nuh, dawi bû.

Piştî, ku dawi bi komcivîne (kongrê) hat anîn, bernamêyeka çandî destpêkir. Bernamêya çandî ji bi dilxweşî birêveket, hemû endam û vexwendî, gelek bi bernamê dilxweş bûn. Endamên HUNERKOMê, ji niha ve dest bi karûbarên xwe kirin û xebatên xurt dimeşînin.

Protestoyên li dijî operasyon û terora faşîst

Destpêk di rîpela dawi de dijar li Ewropa birêveket. Xwepêşdan, vegirtin û livbaziyan xwebirçîhiştîne hatin pêkanîn. Livbaziyan ku gihabûn me, me berî niha di rojnameya xwe de weşandibûn.

Nûçegihandvanên Berxwedanê, ji bo vê hejmarê jî, hinde agahiyên livbaziyan gihandin ber destê me. Livbaziyan, ku hin nehatine weşandin ev in:

Rotterdam / Hollanda: Dora 50 welatperwerên Kurdistanê, roja 2'ê Sibatê, li bajarê Rotterdam, bûroya THY (Reya Asmanan a Tirkîyê) vegirtin. Livbazi bi biryari û serketî derbas bû. Rojname û weşan hatin cihê buyere. Piştî ku daxwaz hatin pejirandin, dawi bi livbaziya vegirtinê jî hat.

Brüksel / Belçika: 30 dilxwazên ERNK, bûroya Komela Mafên Mirovan vegirtin. Li ser daxwaza welatperwerên Kurdistanê, berpirsiyarên komelê, pîrsê bi "Amnesty International" dan nasin û bi teleksê, li bajarê London, wan agahdar kirin. Berpirsiyarên komelê, ji "Amnesty International" xwestin, ku li hemberê buyere li Cizira

Botan bédeng nemîne. Ji rojnameya "Cumhuriyet", rojnamevanek hate cihê livbaziye. Armançên livbaziye ji wî re jî hatin gotin.

Bielefeld / Almanya Rojava: Piştvanên rêkxistinên ERNK, TKP-B, Ekim û Av. Dev-Genc, roja 4'ê Sibatê xwepêşdaneka bê destur çekirin. Nêzîkî 40 kesên, beşdari livbaziye bûn. Livbazi di navenda bajarê de, di cihê bazarê de, di demekî xilbe de hat çekirin. Nêzîkî 2 seetan berdewam kir. Li cihê livbaziye axiftînen bi zimanên Almanî û Tirkî, li ser armançên livbaziye hatin xwendin. Bêhtirî 1.500 belavok, hatin belavkirin. Bêhtirî 2.000 kesên, temaşeya livbaziye dikiran.

Herweha, disa dilxwazên rêkxistinên li jor, roja 7'ê Sibatê jî, di Zanîngeha Bielefeld de, dirûşmeyek daleqandin. Dirûşme hefteyek daleqandi ma. Bi hezaran belavok hatin belavkirin û di zanîngehê de filmek, li ser Kurdistanê hate şani kirin.

Frankfurt / Almanya Rojava: Livbaziya xwebirçîhiştîne, ku bi tîkiliya 14 welatparêzên Kurdistanê û demokra-

teki Yewnani, roja 30'ê Çilê destpêkiribû, di roja yanzdehan de, roja 11'ê Sibatê, dawi bû. Livbaziya xwebirçîhiştîne, giha armançên xwe. Livbazi bi moraleka xurt û giyaneka yekîtî û hevkarîyê derbas bû.

Roja 3'ê Sibatê jî, civineka bo rojnameyan çêbû. Radyona "Hessische Rundfunk", rêkxistina "Medico International" û rojnameyên Frankfurter Neue Presse, TAZ, Pflasterstand û Hürriyet hatin civîne.

Roja 4'ê Sibatê, nêzîkî 100 welatparêzên Kurdistanê, tevî yê di xwebirçîhiştîne de, li pêşiya balyozxana Tirkîyê li bajarê Frankfurtê, xwepêşdan û mitîngeka protestoyê pêkanîn. Li vir axiftînek, li ser pikolîyên dewletên Tirk û Almanî li dijî gelê Kurdistanê, hat pêşkêş kirin. Dirûşmên nola, "Li şûna yekî hezar, li şûna xwînê xwîn, tolehildan tolehildan!", "Bijî berxwedana Cizira Botan!", "Bijî serok APO!" û "Bimirin dagirkari û emperyalîzm!" hatin bangin. Mirovên li derdorê, bi sempatî livbazi şopandin. Piştî ku ala Tirkîyê hat şewitandin pêve, rêveçûneka biqasî 100 metran ji çêbû û dawi bi livbaziye hat anîn.

Wien (Viyana) / Avusturya: Komek ji welatperwerên Kurdistanê, roja 9'ê Sibatê, li pêşiya balyozxana Tirkîyê xwepêşdanek çekir. Livbazi bi bangîna dirûşman û şewitandina aleka dewleta Tirk destpêkir. Welatperwerên ku hatibûn livbaziye, tev xwe bi zincîran girêdabûn û derfê nebû, ku polês wan ji hevdu qutbike. 2 welatparêz jî, bi benzîna tevî xwe anibûn, xwestin xwe bişewitînin, lê polêsan nehişt û vê livbaziye rawestandin. Livbazi biqasî seetake doma û hate dawi kirin.

Livbazi gelek bi koordine, serketî û bi biryari pêkhat. Posideyên mezin li ser awira giştî hişt. Televizyon û radyonên Avusturya di bernamêyên xwe yê nûçeyan de, livbazi dan bihistin û belavkirin. Rojnameyên meztîrîn ên Avusturya Kurier, Krone û rojnameyên din, livbazi tevî wêneyan 2 rojan li dûv hev, weşandin.

Li Berlîna Rojava liqê HUNERKOMê damezirî

Roja 5'ê Sibatê 1989'ê, bi durustkirina şeveka çandî, liqê HUNERKOMê li bajarê Berlîna Rojava welatê Almanya Rojava, hat damezirandin. Damezirandin di şeva çandî de danezana bû.

Nêzîkî 200 welatperwerên Kurdistanê beşdari şeva çandî bibûn. Şev bi silava biranîna şehîdên Kurdistanê destpêkir. Paşê armançên damezirandina liqê HUNERKOMê li bajarê Berlîna Rojava, bi axiftînen bi zimanên Kurdî, Tirkî û Almanî hatin danezana kirin. Koma govenda zarokan berna-

meya şeva çandî domand. Paşê bi rêzê, hozan û "Koma Botan" stranên gelêrî û şoreşgerî pêşkêş kirin. Koma govenda ciwanan jî, govendên Kurdistanê yê babetî leyist. Di şevê de şanoyek jî hate şanikirin. Gelek mesajên hevkarî û piştigiriyê gihan komîteya amadekirina şeva çandî. Şev, bi govend û kilama "Apo hate Hilwanê" dawi bû.

Şeva damezirandinê ya çandî, ji destpêkê heya dawiyê, bi dirûşmên xurt û awazî, hat xemilandin û bi dilxweşî biserket.

Kamran Înan hat protesto kirin

Roja 21'ê Sibatê 1989'ê Navenda Legerînan a Tirkîyê û Koma Parlamenterên Almanî û Tirk, bi hevkarîya "Business and Banking" a Rojhilata Navîn, seminerê li paytextê Almanya Rojava, bajarê Bonnê, çekirin. Wezîrê Dewletê yê Tirkîyê, Kamran Înanê, neviyê Şêx Îdrîsê Bitlîsî, nola axîfdarekî beşdar bû. Civîn û hatîna Kamran Înan, ji hêla welatparêzên Kurdistanê hatin protesto kirin.

Naveroka civîne, li ser "Projeya Başurê-Rojhilatê Anadolu - GAP"ê bû. Weku ku tê zanîn, Kamran Înan bo hikûmeta Turgut Ozal, wezîrîya GAPê jî dike. Lewma Kamran Înan, di gel hinde sazîyên navnetewan hevdiyan çêdike û ji bo GAPê li arikariyan digere.

Serokê Navenda Legerînan a Tirkîyê Faruk Şen û mebusê Almanya Rojava, Heinz Schwarz, civin amade kiribûn. Heinz Schwarz, herweha wezîrê dewlete ye ji fraksiyona CDU/CSU, pêşaxiftkarê Wezîrê Karên Dêrveyî ye û serokê Koma Parlamenterên Almanî û Tirk e. Ev herdu kes berpirsiyariya civîne dikiran û Kamran Înan vexwendî kiribûn.

Daku ev proje, li pêşiya Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan bibe çeper û diwarek, dewleta Tirk pêwîstiyeka

mezin dide vê projeyê. Kamran Înan jî, bîlî wezîrîya bo GAPê, bo likidasyona (hilweşandina) Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan, tê tevgerandin. Torîne Îdrîsê Bitlîsî, Kamran Înan, hevxebar û xulamêki dewleta Tirk ê herî meztîre li Kurdistanê. Lewma, li ser banga Feyka-Kurdistan, dora 200 welatparêzên Kurdistanê xwe dan hev û çûn, li pêşiya avahiya ku civîn li wir çêdibû, protestoya xwe rakirin. Di domana livbaziye de dirûşmên awazî hatin bang kirin û xoşxaneyên nola "Ey raqîp" hatin xwendin.

2 berpirsiyarên welatparêzên Kurdistanê, di gel Faruk Şen peyivîn û armanca protestoyê diyar kirin. Namemeyeka protestoyê jî dan destê wî, ji bona ku bide Kamran Înan û yê di civîne de li ser protestoyê agahdar bike.

Gelek daxweyanî, li ser armançên livbaziye, ji bo rojnameyan û şaxên weşanan hatin belavkirin. Herweha rojnameyên bi navên Anadolu, Generalanzeiger, Hürriyet, Bonner Anzeiger, hau û Tercüman hatin cihê protestoyê. Bi wan re hevpeyivînen kin hatin çekirin û hinde rojnameyan wêneyên bo xwe kişandin. Piştî ku armanç bi vî awahî gihan serî, dawi bi livbaziye hat û welatperwer vegeerî komela xwe.

ŞEV û CIVÎNÊN HEVKARIYÊ

Şeva hevkarîya şehîd û girtiyan

Roja 29'ê Çilê 1989'ê li kantona St. Gallin welatê Swis, şevê hevkariyê çêbû. Dora 600 welatperwer beşdar bûn.

Ji bona xurtkirina şerê serxwebûna Kurdistanê û şanikirina girêdana bi şehîd û girtiyan û ji bona layiqê wan buyin, şevê çandî hat durustkirin. Şev ji hêla liqê HUNERKOMê yê li Swisê hatibû amade kirin.

Şev bi keliyê biranina şehîdên Kurdistanê destpêkir. Koma stranan a ji 30 kesan, bername domand. Piştî xwendina xoşxaneyên berxwedanê, bi

rezê komên govendê ya ji bajarê Burk û HUNERKOMê leyistokên xwe pêşkêşkirin. Di birê bernamê yê mûzîkî de, komên mûzîkê yê welatperwerên ji bajarên Basel û Burk, koma mûzîkê ji bajarê Zürich û hozanên Xelil Xemgin û Zelal, stranên berxwedanê xwendin.

Di şevê de axafeka konevani ji çêbû. Dûre bernamê şano destpêkir. Şano, azinên şerê taybetî pişange dikir. Şev bi kilama "APO hate Hilwanê" dawî bû. Di domana şevê de beşdar, bi dirûşmên xwe yê awazî, girêdana xwe bi şehîdan û girtiyan anin zimên.

Civîna hevkarîya 14 welatperwerên politîkî ku li Almanyaya Rojava girtî ne

Roja 10'ê Sibata 1989'ê, li bajarê Stuttgartê, bi armanca hevkarîya 14

welatparêzên politîkî, ku li Almanyaya Rojava girtî ne, şevê hevkariyê, ji aliyê Dostên Gelê Kurdistanê çêbû.

Rêxistinên bi navên BWK, Volksfront, VVN û Feyka-Kurdistan piştigariya civinê kirin. Abukatê welatperwerê girtî Ali Haydar Kaytan ji beşdarî civinê bû. Dora 70 vexwendî, hatibûn civinê.

Berpirsiyarekî Dostên Gelê Kurdistanê, axiftina destpêkê çêkir û armancên civinê daxweyan kir. Paşê berpirsiyarekî Komîteya Kurdistanê axafek çêkir û li ser politikaya şoreşgerî ya li dijî emperyalîzma Almanî û dewleta Tirk a faşist rawesti. Abukatê mehvan Michael Hubert ji axafek çêkir. Di axafa xwe de got, ku dewleta Almanyaya Rojava dixwaze li dijî Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistanê şerbike û vê yekê ji tevli Komara Tirk birêve dibe; dewleta Almanyaya Rojava, lewma welatperwerên Kurd dixê bin pikolî û nîrên xwe. Abukat daxweyan kir, ku pêşemin êrişên li dijî Ali Haydar Kaytan gelek diwar in.

Ji aliyê sazî û kesên beşdarî civinê bibûn, nameyeka protesto, ji bo sawciyê federal Kurt Rebmann hate şiyandin. Herweha ji ber ku polêsên dixwest civinê birawestinin, nameyeka protest ji, ji bo serekê belediya Stuttgartê, Rommel, hat şiyandin. Li ser vê pîrsê daxweyanîyek, ji bo rojnameyan ji hate amadekirin.

Dostên gelê Kurdistanê divê civinê de herwaha daxweyanîkirin, ku di demên peşîya me de ji civinên vê nolê wê bîr berdeamkirin.

Civîneka hevkarîyê

Roja 1'ê Sibata 1989'ê, li bajarê Schweinfurtê, Komîteya Kurdistanê û demokratên Almanî bi hev re civinek çêkirin. Civin li ser rewşa di girtigehan de û lîva Almanyaya Rojava bû.

Li ser rewşa 14 welatperwerên politîkî ji, bi taybetî axaf çêbûn.

Di civinê de bîrêyê hat girtin, ku komîteyek here Kurdistanê û di gel dilîyên şer, endamên PKK, biaxife.

Rêxistinên bi navên BFG, IG, DKP, DGB, berpirsiyarekî bajarê Kreis Zingshausen û rojnamevanekî Yewnani beşdarî civinê bibûn.

Şeva hevkarîya gelê Kurdistanê

Roja 3'ê Sibata 1989'ê li bajarê Kopenhagen welatê Danimarka, şevê hevkariyê çêbû. 200 kes beşdar bûn.

Şeva hevkariyê di pirtûkxaneyê Brøndbystrand de çêbû. Navenda Çanda Kurdistanê li Danimarka, şev amade kiribû.

Di şevê de axafeka konevani ji çêbû. Li ser rewşa Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistanê û delametên welatperweran hat rawestandin. Komên govendê û mûzîkê, bernamêyên xwe pêşkêş kirin. Komeka stranan a zarokan ji tevli bernamê bû û herweha, şanoyek ji hate şani kirin.

Di dawiyê de "Koma Nûjin" şahî anî bernamêyê. Şev bi kilama "APO hate Hilwanê" dawî bû.

Civîna agahdariyê

Roja 15'ê Sibata 1989'ê li bajarê Duisburgê welatê Almanyaya Rojava, di fakulteyê zanîngehê de, civineka agahdariyê çêbû. Civin ji hêla demokratên Almanî hatibû durust kirin. Civin li ser Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistanê bû. Komela çandî ya gelê Kurdistanê li bajarê Duisburgê ji, vexwendîya civinê bibû.

Schweinfurt / Almanyaya Rojava: Komek ji welatperwerên Kurdistanê, tevli zorakan, bi armanca protestokirina bikaranîna dij-demokrati yê Almanyaya Rojava, roja 8'ê Sibata avahiya partiya SPD vegirtin. Piştî sê seetan, daxwazên welatperweran hatin bi cih anin. Berpirsiyarê SPD, nameyek ji bo serokê SPD şiyand û wi li derheqê livbaziye agahdar kir.

Dêriyekî tixûbî yê Almanyaya Rojava hat vegirtin

Roja 21'ê Çilê 1989'ê, 60 dilxwazên ERNK, bo armanca protestokirina bikaranîna derî-demokrati yê dewleta Almanyaya Rojava li dijî girtiyan politîkî yê Kurd, deriyekî tixûbî li bajarê Aachen vegirtin Welatperwerên Kurd, daxwazên xwe bi nameyeka nivîsî pêşkêşî berpirsiyarên Almanî kirin. Polêsên Almanyaya Rojava, bi lîva xwe ya nebaş, xwestin polêsên Belçîka li dijî welatperweran germ bikin û bihêlin ku êrişî welatperweran bikin. Lê welatperwer xwe hişyar ragirtin û leyistokên wan di avê de birin.

Di domana vegirtinê de, rîya ku ji deriyê tixûbê derbas dibe, ji bo hatin û çuyina tomoflan hat girtin. Karvanekî biqasî kilometreyek û nivê, çêbû. Di encama van buyeran de, berpirsiyarekî polêsên Almanî got: "Ji çar alîyan ve Kurd Almanyaya vedigirin. Ev çî dibe?" Bi vi awahî şaşbûna xwe anî zimên. Paşê li ser daxwaza welatperweran, bi telekse name ji bo Wezîrê Karên Hundurî yê Almanyaya Rojava re ji bajarê Belga Dundan hat şiyandin. Piştî ku bersiva nameyan vegeri pêve, livbaziya vegirtinê ji giha armancên xwe û dawî bû.

Li Belçîka "Komîteya Hevkariya Kurdistanê" damezirî

Bi armanca piştvanîya Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistanê, roja 25'ê Çilê 1989'ê, li welatê Belçîka "Komîteya Hevkariya Kurdistanê" damezirî. Gelek dostên gelê me beşdarî civina damezirandinê bûn û li ser têkoşîna me ya rizgariya netewî û pêşveçûnên politîkî en vê dawiyê, hatin ronahî û agahdar kirin.

Civîna damezirandinê biqasî sê seetan doma. "Komîteya Hevkariya Kurdistanê" danezane kir, ku welatê Kurdistanê welatekî bindest e û hatiyê dagirkirin, lewma disa têkoşîna rizgariya gelê Kurdistanê bi xurtî wê hevkarî û piştvanî bibîne. Arikariyên karvani, bo gelê Kurdistanê wê bîr pêşkêş kirin. Komîte herweha, mafdariya Şerê Riz-

gariya Netewê Kurdistanê anî zimên û xwest, ku hemû hêzên çep ên li Tirkîyê û Ewropa, li dijî êrişên Komara Tirk ên li dijî Kurdistanê birawestî; li dijî şerê taybetî yê mêtîngerên Tirk bi dijiwari bitêkoşin û arikariya gelê Kurdistanê bikin. Komîte bédengiya van hêz û derdoran rexne kir û bang li hemû hêzên demokrat û pêşveçuyî kir, ku dev ji lîva xwe û tevgera xwe ya nebaş berdî û bi lez arikarî û hevkarîya Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistanê bikin.

Komite, êşkere kir, ku lîva hinde hêzan ji bîrî nayê fahmkirin û bi çî awahî ne rast û mafdare. Lewma divê zû rastiyan bibinin û dest bi delametên xwe bikin.

I
Ji kêr dibin kemer bestan
Çav westîyan li ber destan
Rahêje tivingê zû bi destan
Tu pir sekvanî li zordestan
Xwîne bixe çem û bestan

Va ARGK nav şêrinê
Pêncê meha vê kanunê
Mizgînek hat ji Mêrdînê
Cudî kirin keleha xwîne
Neyar ji hev dipijilîne

Rabûn neviyên Rûstem û Xurmuzan
Pîroz dikin her roj li welat Newrozan
Geşkirin brûskên agirî xwedî sozan
Ji bo welat sazû meşa dozan
Çendî berfa baran û bahozan

Welat gevzeke pîling û şêran
Bombe û tiving bûn xemla wan
Çavên mîna ar bûn Bêrivan
Ew in ronahiya me Kurdan
Ji bo serxwebûna Kurdistan

II
Gazî dikim ax û welat
Şehîd ji bo te em in xelat
Soz û peyman pir li te hat
Şev û rojê dikin xebat
Serok ji me heval Egîd

Panzer danîn her çar milan
Ji xwîna te Gebar şilan
Tejî av da baxê gulan
Pir şêrînlî li ber dilan
Serleşkerê heval Egîd

Mesken Botan, ax Cizîrê
Keç û xortan kir tedbirê
Kedxwar reşîn wekî girê
Heyfa Egîd tînin bîrê
Şerê Kurdan heval Egîd

Soz rakirin kur û bavan
Dijmin fro li nav agiran
Li goristan bûne zavan
Ji bo Kurdistan navan
Ji bîr nabê hogir Egîd

Dilbîrîn

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 \$
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Îroj rewşa me ya aborî yê ku li Ewropa dijin, hebekî xweş e. Lê divê em rewşa xwe ya civakî û ramyarî jî çêtir zanibin û fêrbibin.

Heye ku hinek bêjin çawa? Gotineka bavpirên me heye dibêje: “Mirov di zikê dayika xwe de hoyî deynkirinê nabe!” Ev gotin bixwe gelek rast e. Heke mirov xwe tevî tevgerê neke an jî nekeve hundurê komeka ramyarî û bi heval û hogirên xwe re, bi yê dîrî xwe re nede û nestîne, mirov nikare fêrî gelek tiştên giranbûha bibe.

Di wê nîvîsa xwe de, ez dixwazim baweriya xwelî ser partiyekê an tevgerê bidim xuyakirin. Di nav hemû netewan de û bi taybetî jî di nav netewê Kurdistan de, gelek komik-tevger û partî hene. Bîr û baweriya her yekî jî van, nerîna wan ya zanistî, bişeweyekê ye. Ji ber vê yekê, tiştê gelek giranbûha li pêşîya mirovên Kurd heye û gelek tişt ji mirovên Kurd dihê xwestin. Barekî pir giran li ser milê her Kurdekî dilsoz heye. Mirov jî kîjan çînê be bila be, pêwiste berî her tiştî rewşa welatê xwe, rewşa gelê xwe û rewşa rewşenbîrên xwe rind zanibe. Paşê tevgerê heja ji xwe re bibîne û xebata xwe ya gelparêzî tede bike.

Di van salên dawiyê de, li ser çend şoran pir axaf hatin kirin. Ez bawerim, ku piraniya me guhên xwe dan şirovekirina van şoran. Di axaftinên civatan de û li ber ronahiya ronakbîrên cihanê xebatên lêgerîn û lêkolînê hatin birêvebirin. Ji aliyê gotinê ve, ev şor pir bi nirx in, lê mejiyê zanayên Ewropî van şoran tevlihev kirine, wusa ku mirov nezaniye çine ev şor: “Azadî-mafên mirovan, ji bo jiyaneke azad û serbixwe!”

Heke em çar-pênc salên buhurtine, rewşa ku li ser me derbas buye û hîn derbas dibe bi kûrî bixwînin an jî bi melûlî bi

ser xwe ve bifikirin, em wê karibin rûn (nivîşt) ji mastê xwe derînin. Lê hezar-car mixabim, em tu caran fêrî ketin û rabûna jiyana xwe nebûne. Tu caran em nebûne şêrê vê yekê, lê belê em tim bûne masî û radibin hevûdu.

Ez nizamim, kîjan mirovê Kurd xwediyê wê mafeyê, ku di vê demê de seriyê xwe bike ber xwe û gotinên bi ken bibêje û di şoreşa Kurdistanê zimanê xwe bilivîne. Heke jiyaneka bindest bi dilê çendekan be, ma pêwiste bi dilê her Kurdekî be? Ew mirovên ku wan gotinan ji devên xwe derdixin, bila baş bizanibin ku ew gotinên mêtîngeran in, ên dijminan in. Em gişt dibînin, komikên weke “Komkar” û xudanên rojnameya “Kurdistan Press”, herweha komikên ku bi navê “kûltûr” bang dikin, dixwazin jiyana xwe li Ewropa bi firotina xwîna mendal û şehîdan, xweş bikin. Lê bila ew rind zanibin û tim di bira wan de be, biyanîyên ku welatê me kirine bin koteka xwe, çi Faris-çi Erebi û çi Tirk, tim bi alîkariya me dewleta xwe ji hundakirinê parastine û dure jî, ji me re gotine; “Kurd ker in”. Bixwe wê tim ji me re vê bêjin, heya ku mirovên bê meji yê weke Beko û serkarên din di nava me de hebin.

Xuşk û birayên dilovan, erka her Kurdekî perwer ev ve, ku mirovên weke van tazî bike û di nav gelê me de wan rûreş bike.

Di vê sedsala bîstan de tu netewek nemaye, ku negihîştibe mafên xwe. Lê em Kurd mane ber top û lêdanê, em dihên belavkirin, şewitandin, dihên serpeze kirin. Dijmin ji xwe re dibistan û nexweşxanan ava dikin, ji me re zindan û girtîgehê han amade dikin. Van karên xwe ne tenê li Kurdistanê dikin, vaye karên xwe gihandine heya

Almanya Rojava!

Di nav rûpelên pir pirtûk û rojnameyan de, me xwendiyê ku serokên şoreşên Kurd, her gavê bi şeweyekê destên xwe avêtine zordarekî, xwe bi wan girtine û bi baweriyeka xurt daxwaza azadkirina Kurdistanê otonomiya Kurdistanê kirine. Di dema Atatürkê zalim de, êlperestên bê meji ji bo liştên xwe û daku gundên xwe biparêzin xwe avêtin hembêza faşîstan û Atatürk, dilreşîya xwe li gelê wan spî kir. Em pir dîr nerin, rewşa Kurdistanê Başur û Kurdistanê Rojhilat, rewşa komikên Kurdistanê Bakur li pêş çavan e. Şoreşa Barzanî û leyistokên di vê şoreşê de nasin. Di panzdeh salan de şoreş hebû, dawiyê hat şerpezekirin. Gelo di nav van hêzan de Kurdekî bi meji tune ye, ku gil bide xwe û bêje: “Ji bo çê? Çiye sedema van hilweşandinan? Çima bi hezaran şehîd û candayên keleş bê tirs xwîna xwe rijandin bo Kurd û Kurdistanê? Çawa Kurd heya niha seriyên xwe ji van êlperestan re xwar dikin, ên ku ji şoreşê revin û niha li Ewropa kêfa xwe dikin?”

Bixwe ez gihîştîme gelek tiştan. Ne tenê ji pirtûkan. Ji filmên video û ji wêneguhazan (televîzyon) jî min gelek tişt şopand. Ew şoreşa ku me serê xwe pê radikir, li pêşîya çavan e û sistiya wê eşkere ye. Saddamê El Tikrîtî, pirtûka Quranê bi navê birayetiya Misilmanan daniye pêşîya serok Barzanî. Paşê derkete holê, pêwendiyên “polît bûro” yê bi hêzên biyanî re... USA, Îsraîl, Îran û h.w...

Rêkxistinên nola “Amnesty International-Azadkirina Navnetewan” û “Gesellschaft für bedrohte Völker-Komela Gelên Ber Tehdîtê” çi kirin bo Kurdistan? Ez bawerim, ku hovên çiyayên Kurdistanê jî dizanin, ku

tevger û hêzên xwînmij di bin kirasê mafê mirovan de çi anîn ser gelê Kurd.

(...)

Weke ku em gişt dizanin, gelek Kurdên ji olê Zerdestî hene. Ji wan re dibêjin Êzîdî. Baweriya Êzîdîyan, di van salên dawiyê de, bi şoreşa APO xurtbuye. Bi taybetî, Êzîdîyên ku li derveyê welat in û li Almanya Rojava bûne penah, ku berî niha di bin zilma axan û began de bûn û sofi û miftiyan, nerind li van meyzedikaran, bûne dilxwazên PKK. Bi liva şêrên PKK, zor û sîtema şêxan û êlperestan ji ser Êzîdîyan hebekî rabuye. Têkoşer û leşkerên PKK, kirin ku Êzîdî jî ji bo mafê xwe, ola xwe, jiyana xwe rabin û seriyên xwe hildin. Lêhin de Êzîdîyên xwe-firoş jî hene. Li Ewropa xwe difiroşin, xwe diparêzin rêkxistinên nola “Gesellschaft für bedrohte Völker”. Daku kanibin li Almanya Rojava jiyana xwe bidominin, xwe diavêjin hembêza kesên nola Alexander Stenberg. Ev kes, xebata mafê iltîfa ji wan re dikin û wek Fillehan, Êzîdîyan jî nola “Êzîdîyên Tirk” şanî dikin.

Ev tengezariya xwefiroşan bû xalekî qelsiyê, ya bi nirx û sîd ji bo rêkxistinên nola “Gesellschaft,” pêşemîn jî ji bo kesên mîna Alexander Stenberg re. Niha gelek kêfa van derdorandî hê, ji ber ku delive ketiye destê wan, ku karibin jehra xwe bi ser Êzîdîyan bibarînin. Lê rastî ev rewş, ne cara yekemîn e. Berî Alexander Sterberg, Prof. Dr. Gernot Wissner di pirtûka “Die Kurdischen Yazidi” de gotiye, ku Êzîdî hiç ne Kurd in, ji nijada Ereban in.

Heval û birayên Welathêz! Êzîdîno! Zerdestîno! Hun bi Xudanê xwe kin û bê-jin, dengê xwe bilind bikin! Bê-

jin; “Hey Gesellschafta ku gelê Kurd hunda dike, hey Alexander û Wissner! Hun şagirtê dijminên gelên bindest in û we zanistîya xwe ji bo diravan firotiye!”

Alexander Sternberg, di nivîseka xwe ya meha gûlana 1988’ê de, nivîsiye, ku “Êzîdî di bin zoreka dijwar de ne, ev zor ji aliyê PKK dihê. PKK malê Êzîdîyan dişewitîne, zarokên Êzîdîyan ên biçûk direvîne. Lêxistinên PKK, ji bo gundên Êzîdîyan bûne kelem...” Ji serî heya dawiyê li dijî PKK nivîsiye. Tu dibêji qey, çuqas zalim û sextekar li Tirkîyê hebin, hatine cem PKK! Lê yê wek Alexander û xulamên wan, bila rind bizanibin, serxwebûna Kurdistanê wê ji wan re bibe agirê dogehê.

Ez hêvîdikim, ku Êzîdîyên me çav vekirîbin. Bi leyistokên bê şerefan û dijminê teres, hişyarbin, daku karibin xwe ji dafên wan biparêzin. Bila em nebin perçe û pergende. Mirin an jî birçibûn, bi rûmetiya xwe hezar carî ji stuxwarî û bergerî çêtire.

Êzîdîyo! Tu caran te stuyê xwe li ber kedxwaran xwar nekirîye. Dê rabe, dema te hatiye! Ev şoreş, şoreşa gelê Kurdistanê ye. Çi ol be bila be, mafê her kesî di şoreşê de hatiye parastin. Şehîdên me pir in. Mirovên me di hebs û zindanan de ne. Di zindanan Almanya Rojava jî mirovên me dihên girtin. Bibe gulle ji bo olê xwe, êla xwe û rûmetiya xwe. Şêxê te, Pirê te, Zerdestê te, Kawa- Gûhderz û Rûstemê te, rizgariya welatê te ye. Heke welat rizgar bibe, her tiştê te rizgardibe. Divê tu vê bizanibî!

Hêviya we yekbûna gelê Kurd e! Hêvî hun bixwe ne! Ne Alexander, Wissner an dewleta Rebmanne! Ez bang li we dikim, mil û piştê xwe bidin PKK, xwe li dora PKK kombikin! Ev erka we ya mezin e!

Êzîdiyekî
welatperwer

“Dîtinên min yê li Kurdistanê Bakur”

Piştî ku gelek caran leşkerên dewleta Tirk li nav tiştên min geriyar, em gihan bajarekî li ser tixup. Dawiyê leşkerêkî jî artêşa Komara Tirk dîsa li nav tiştên min geriya.

Tevgera mirovan ji alî dîtinê ve normal bû. Lê mirov tev di çayxanan de rûniştibûn, weke ku civînên gelfî çêbikin. Mirov dikarî li gelek deran, komên xortan bibîne. Bê tirs bi hev re bûn û di nava xwe de diaxiffin.

Lê tiştê ku bi taybetî çavên min çû ser, liva leşkerên artêşa Komara Tirk bû. Sisê an çar serbaz bi hev re li enîşkan sekinî bûn. Çekên wan di destên wan de ji bo reşandinê hazirbûn. Te digot hema wê bireşînin. Serbaz, ne li çepê û ne jî li rastê nedînê. Tiving di destên wan de bûn û hema li aliyê gel dinêrin.

Li her cihî jîpên leşkerî digerrîn. Di nav bajêr de û derveyî bajêr, diçûn û dihatin. Ev rengê çekdariyê, xuyadikê ku şerekî mezin li wan deran heye. Ango haziriya şerekî heye!..

Piştî ku min van giştan dîtin, em çûn bajarekî din. Bajarekî ne gelek mezin bû. Lê di çiyê de bû. Dîsa me dît, ku leşkerên artêşa mêtîngerên Tirk li her derdore belav bûne. Xuyadikê, ku gelê me hişyar buye. Eşkere dibû, ku gelê me weke volkan dikelê. Lewma jî dijmin wusa li welatê me dikir û şev û rojan leşkerên xwe dilivand.

Em ji bajêr derketin. Bi aliyê deştê ve çûn. Me li ser reya xwe gelek gund û cihên xweş dîtin. Dure me xwe gihand cihekî. Malên vê cihê, erdekî fireh girtibûn. Bajarek di nava wan gundan de bû. Li wê derê em bi gelek mirovan re rûniştin. Hinek bajarî bûn, hinek jî ji gundan hatibûn bajêr. Me dît, ku baweriya gel bi şoreşê pir bilind e. Girêdana wan bi partiyê re, bi welat re heye.

Li her derê dihê gotin, ku gerilla êrişan dihênin ser artêşa Tirk û parêzkarên gundan. Gel, bi van êrişan şoreşgerî pir dixweş dibe. Perdeya reş a tirsê, ji meji çiriyaye. Rihê berxwedanê pir bilind buye.

Li cihên em çûnê, girsên gel dilxwaz û alîkarvanên şoreşê bûn. Bi her awahî alîkarî dikin. Ji aliyê din jî, tirs ketiye dilê dewleta Tirk. Dewleta Tirk dixebite, ku xwe bi başî di nav gel de şanî bike. Ji ber ku dîtiye, bi zora li ser gel, daxwaz naçin serf. Ji salên 1980 heya 1984’ê bi hovîti tevî zar, jin û kalan pir mirovên me dikuştin. Lê niha dibînin, ku li Kurdistanê hêzeka şoreşgerî heye û ji bo gelê Kurdistanê şerdike. Li hemberê artêşa Tirkana a Faşîst, hêza berxwedana neteweyî Kurdistanê heye. Gel jî vê dizane, dijmin jî vê rind dizane.

Ji ber vê yekê, dijmin ditirse ku kotekê li gel bike. Ji rabûna gel, ji peqîna nola volkan biz-

daye.

Gelê me baş dizane, ku “mehmetçik” çuqas bê bingeh e. Tirsonêk û revok e. Ev tişt xuyakir, piştî ku şerê berxwedana neteweyî pêşveketiye.

Dure, em ji deştan ber bi çiyê ve çûn. Warên serbilindî û berxwedanê. Xortek bi me re bû, ku xwe gihandibû şoreşê. Ev xort tevî 16 kesan xwe gihandibû şerê şoreşgerî.

Piştî 2 seet meşa bi lingan, em gihan gelyekê. Li wê derê em bi wan xortan re rûniştin. Xortên me xurt û jêhatî bûn. Rihê hevaltiyê di nav wan de gelek bilind bû. Xortekî serkêşîya komê dikir. Baweriya wî bi wî û hevalên xwe xurt bû. Sero-katî, nola berpirsiyariyeka difirokî didît û dixebitî, ku wezîfeya xwe rast bicih bîne.

Me gelek pirs ji van şoreşgeran kir. Me ji wan pirsî, çawa xwarina xwe peyda dikin. Yekî li me vegerand: “Her tişt li çiyayên me hene, ku bikarbin şoreşgeran xwedî bikin. Derfeta berdewamkirina karê şoreşgerî, rizgariya gel û welat heye.” Dure got: “Hêza me ji gelê me ye, bê gel em nikarin çî gavan biavêjin. PKK her tiştên me bicih dihêne. Ji me dihê xwestin, ku em têkoşîna berxwedana neteweyî li hemberê dijmin xurt bikin... ji bo serxwebûn û azadiyê...”

Welatperwerek
ji Kurdistanê Başura-Rojava

Strana Tolehildanê

Çemê Diyarbakir’a şewitî pir dirêjo, pir dirêjo
De bistirê lo birao kul û kederê me birêjo
Ew kul û kelemên ku xayin Tirkî kirî vê kezebo
De bistirê lo birao ji hindiro

Erê dibêjin derd û kulê me Kurdan zaf girano, zaf girano
De bistirê lo birao lo birao bila derd û kul derkevin ji vê cano
Bila erd û ezman tev hev bibin şahidên me Kurdano
Heyfa mêr û mêrxasên me namîne li ba Tirkano

Dîsgotin

Erê bira Kurdistanê Kurdan îro şiyar bûye, şiyar bûye
Va ye pê re Partiya Karkerên Kurdistanê damezriye
Pêşberiya tolehildanê bû serbilindî daye ber xwe
Serfermandarê vê xebatê Tolehildanê Apo ye

Dîsgotin

Gelfî birano tev werin vî şerî û vê dîlanê, vê dîlanê
Berxwe bidin heta doze giran heta serxwebûnê
Azadî heye ma kî bitirse ji mirinê
Ji bo serkeftinê bidin ser hev gulleyên tolehildanê

Dîsgotin

Destpêk di rûpela dawî de

Roja 8'ê Adarê piroz be, ji bo hemû jinên cihanê!

Ev bû 84 sal in, ku jinên cihanê vê serpêhatina şoreşgerî piroz dîkin. Têkoşinên nuh pêş ve dibin û bi kûrkirina naveroka vê rojê, vê rojê piroz dîkin. Jinên cihanê vê rojê, ji xwe re kirine pêlikek di têkoşîna civakî de. Vê rojê, nola hima hişyarbûna şoreşgerî dibin û rûmetiya mirovbûnê di dilên xwe de dijin.

XEBATKAR Û PARÊZKARÊN NÎRXÊN ME YÊN NETEWÎ, JINÊN WELATPARÊZ Ò GUNDÎ, HEMÛ JINÊN CIVAKA ME!..

Hun, ên ku di jiyanişîna nîrxên gelê me de keda we heye, ne tenê di vê rojê de, di hemû domanên diroka gelê me de, di hemû kêliyên dirokê de, we cihê ji xwe re çêkiriye. Em rûmetiya we dibinin, em biranina we buha dizanin, em li we digerin... Em buhatiya we dizanin û em we nola nîrxên xwe yên resen dinasin... Em di we de kurdîyê û Kurdistanê dibinin. Em di we de, şopên tivancên zilma sê-sed hezar salan dibinin. Em di we de, serpêhatinên têkoşinê dibinin, ku li rex mêran li diji dagirkaran bi keleşî ji aliyê we, tê bilindkirin.

Diroka me, şervaniya we ji dinivise. Pelên dirokê, bi nimûnên girêdana bi nîrxan ve yên jinên Kurdan, bi nimûnên rind û baş, tîji ne. Ey jina Kurd!.. Te di rojên Newrozên de, govenda xwe kire remza agirê AZADIYÊ... Te li Dêrsimê bi hezaran Besê afirand... Di dirokê de, tu buyî ew jina bedew û leheng, ku mirov di oxira te de bi dilxweşî bimire. Gelek efsane hatine afirandin, li ser lehengiya te... Tu zîmanê me yî, tu çanda gelê me yî. Tu dayika me yî, ku şîrê pak û spî bi me didî mijandin. Te şîrê xwe ji bo hogir û egîdan helal kiriye, bi hezaran car ji bo tirsonek û bêbextan heram kiriye. Tu ew jina Kurd î, ku hişk bi serpêhatinên xwe, te xwe girê daye.

Tu jina Kurd, a ku di dagirkariyan de, di hingavtîn, qirkirin û koçberkirinan de: di wê nizama talan, zîlm û wêrankirinê de bi hezaran salan cefa, eş û keser ditiye... di her şabûn û mizginiyeka ku azadiyê nêzik dike de, di her serkeftinekê de, di vê bêhtirin, tu dilovan bibi... bêhtirin, tu dilxweş û serbilind dibi... Tu, di vê paradoksa xetertirîn de, mîna rojê, mîna tirêjên tavê radiwestî. Aliyekî te sor û ronî, aliyê din ji kul û derdan şewitî...

Lê mafdari, bilindahî û şahiya têkoşinê, derd û kulên te radiwestinin. Û niha di vê rojê de tu, li diji hemû hovitiyên zîlmê, bi dilêrî xwe diavêji nava şer... Çiyayên welatê me hene, her yek ji wan buye himbêza dayikan bo pêşmergeyên me... Yek ji wan jî, tu bi xwe yî. Çi operasyonên leşkerî, çi hingavtîn, çi pirsyari, çi heps û zindan; çi tişt, nekarin wê rihê te yê ji bo vê dozê tune bike... ev giyan nikare bê tunekirin. Ji ber ku te wê dermanê peyda kiriye, ku bikariye birinê te bipêçe, eş û tivancên te bivimirin... Derman eve: Cihgirtina di nav refên şerê rizgariya netewî de, ku bi destê PKK tê bilindkirin... Cihgirtina û têkoşîna di nav refên Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê de... Ev şerê te, li te piroz be!

Ev şer, şerê te bi xwe ye. Şîrê xwe yê spî helal bike! Vê strana ku bi wan gotinan destpêdike, ji ser zîmanê xwe hilne!

„Here lawê (keça) min here şoreşê Şîrê min ê spî li te helal bê!..”

Bi vê stranê keçên xwe, lawên xwe bişîne qadên cengê! Bişîne, daku her yekê bibe lûla çekan di kozên cengê de!.. Govendên te, ji bo têkoşinên nuh, bila bibin ferman û bangek!.. Ji bo pêşmergeyan parola, bo dijmin daf û kemin... Şerê me, bi şîrê singê te yê spî mezin dibe!

JINÊN KARKER ÊN KURDISTANÊ!

Tu vê rastiye bi xwe dibînî û diji: „Kurdistan buye depo ji bo hima kar a erzan.” Ev rasti baş tê ditin. Dagirkar û hemû dijminên kedê, te tevli keda te derdixinin qada kirin û firotinê. Te ji kirine nav tora bazarganiyeka koletiyê, ku bo serdema nuh buye rûçikê reş û bi tenî. Niha di metropolên emperyalist de, ji bo keda we jinên Kurdistanê jî, proveyên zîlmê yên nuh tî amadekirin û pêşve birin.

Tiştê ku tê dizin, ma gelo tenê kede? Bi yek gotinê... na! Vê carê ji dixwazin te di aşê çanda emperyalist de hûrbikin û bikin ard. Dixwazin, ku tu çanda gelê xwe, zîmanê xwe û diroka xwe ji bir biki. Hemû dijminên kedê, dixwazin te bi çandeka biyan bihêrin. Ew bawer dîkin, ku di van hêlinên „bajarvaniyê” de, wê te ji kesaniya te ya resen, ji şerê te yê netewî dûrbikin û bikaribin vebibin seri. Lê keftûlafta wan bêhodaye!..

Îroj Kurdistan, bi agirê têkoşîna rizgariya netewî dişewite. Ev agirê şoreşê, bala hemû gelên cihanê dikişîne ser xwe. Sempatî û arikariyeka mezin birêve dikeve.

Li Kurdistanê ked, buye bingeha têkoşinê. Ked, meydan dixwîne ji bo dijminên kedê. Xudanên zilma dagirkariyê, li hemberê rûmetiya têkoşinê, her rojê, her kêliyê yeko-yeko piçûk dibin, nîzm û serjêr dakevin.

Ev şer, şerê jinên Kurdistanê yên karker, şerê jinên xebatkare jî. Piroz be şerê we yê çini!

Ji bo debariya jiyana malbata xwe, tu li bajarên Ewropî hima xwe ya kar difiroşî, lê herweha tu baş dibînî, ku dixwazin şerê jiyana gelê me bi xwinê bifetisînin. Tu vê rastiye baş dizanî û dibihîsi. Ev şer bi kîjan kedê hatiye bilind kirin û bi kîjan eş û keseran hatiye xwedî kirin, êdî tu baş dizanî. Bi vê zanabûnê, li her deran xwedî li hebûna xwe derkeve! Hebûna xwe bigihîne hima têkoşinê!..

Di vê tu bizanibî, her arikariya bo şervanên azadiyê, wê şerê gelê me xurttir bike. Wê rûmetiya kedê biparêze. Wê hatina te ya azad, nêziktir bike. Rizgariya we jinên karker, di vî şerî de ye. Hun ji bibin endamekî çîna karkeran, ku pêşeng û şoreşvanê vê têkoşinê ye! Hun jinên karger, xwe bi zanyari û zanabûna çîni bitevgirin! Tevli birayên xwe yên çîni, bibin bingeha vê têkoşinê û têkoşinê berfireh bikin!

Ev têkoşin, ji we dixwaze, ku hun xwedî li hebûnên xwe yên zikmakî û resen derkevin. Têkoşin li benda arikarî û hevkarîya we ye. Têkoşin ji we dixwaze, ku hun xwe di bin ala têkoşîna Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê de rêz bikin û him bidine têkoşîna rizgariya netewî. Têkoşin, ji we dixwaze, ku hun bi rihê têkoşinê vegevin Kurdistanê. Têkoşin, ji we dixwaze, ku hun şervanên azadiyê yên ku li çiyayên Kurdistanê ditêkoşin, xurttir bikin. Hun xwe bigihînin wan û hun pêşmergeyên nuh bigihînin wan.

Tevli birayên xwe yên çîni, bibezin qadên cengê... Haydê rabin!..

DAYIKÊN ME YÊN DILPAK Û FEDAKAR!

Reya girtigehan, ji bo te buye reya lehengiyê...Reya girtigehan, ji bo te buye reya hêviyê.

Te lehengiyê kire navnanê hêviyê û buyî jina berxwedanê bo parastina rûmetiya têkoşinê, dayikê! Te aliyekî dilê xwe ji bo zarokên xwe vekir, ku di zindanan de, dilê xwe, vîyana xwe û zanina xwe diajon xetên şer û têkoşinê.

8'ê Adarê: Roja Yekîtî, Hevkarî û Têkoşîna Jinên Cîhanê

Çi dileki mezin, çi dileki bilind te heye dayikê! Ew dilê te yê ku wusa dişewate, ew dilê te ku buye bizotên agirî, di xwe de çi keç û lawên qehreman veşartîye! Law û keçên agirî, di wan dilên ji agirî de, textên xwe damezirandine. Me dilê te dani nav dilê xwe!..

Li pêşiya girtigehan, li ber dergehên zîlmê, te xwe birçî hişt, te xwe berda destê mirinê. Qadên bajarên, bûn şahid û delîlên agirê pêl bi pêl bilind dibû. Ji ber berxwedana te, zîlm û sitem ne yek zîleh, hezar zîleh li ser rûçikê xwe dit. Aleka têkoşinê jî, te çikand li ser birçên zindanan. Zordari, her kêlî hebek din dihele ji ber awazên te. Gava tu bi kirasê xwe yê agir pêketî, rêve diçî, wê azadî bikene ji bo te û zarokên te...

Me carek bo te, û carek ji bo Kurdistanê got DAYIKÊ! Dayikbûna te, li te piroz be!..

HEMÛ ENDAMÊN YEKÎTIYA JINÊN WELATPARÊZÊN KURDISTANÊ, RÊHEVALÊN JIN!

Şoreşgeriya li welatekî mîna Kurdistanê, hildana doza şoreşê li ser milan, ne hesanî û rihet bû. Berî her tiştî jî têkoşîna jinan û rabûna jinan hiç ne hesanî bû.

Ji ber vê yekê, bilî hemû hoyên nebaş ku çar-dorên te girtine, gava tu ji dil biryara xwe bidî, wê tu kesbûna xwe peyda biki û ev biryar, ji bo liveki giring e. Divê tu bizanibi, zanatiya şoreşgerî, biryardayin, girêdana bi şoreşê re, bawerî, fedakarî û dilsozî, ji bo vê kesbûna nuh, ji bo kesbûna azad bingeheş pêşmin in. Vaye, di peydakirina vê kesbûnê de PKK, mifleyeka pêwîst daye destê te. Daku tu him û karinên xwe bigihîni hemû qadên cengê, PKK te gihandiye kesaniya te, kesaniya ji bo te zor giring e. Reya van giştan, ji bo te ronahî kiriye. Tiştê ku dibe karguzariya te, vekirina vê reyê ye. Ji ber ku şeweya jina şoreşger li Kurdistanê, di kesbûna te de tê afirandin û bilind kirin. Bi vê zanabûnê te xwe avêt nav agirê têkoşinê, û bi vê zanabûnê tu dibezi qadên cengê. Wusa tu şerê xwe bilind diki.

Niha em xebatên te, yên ji bo afirandina jina şoreşger li Kurdistanê baş dibinin, em keda te yê di têkoşîna rizgariya netewî de ji nêzik ve dibinin û em bi van gelek dilxweş û şa dibin. Ev xebat û keda te, wan baweriyên paşverû, ji rê derketî û kevneperest ku ji hezar salan vir ve bûne serpêhatinek, heya konaxeka pêwîst rûxandin û di civaka me de, nêrina şoreşgerî di pîrsa jinan de, pêşve ketiye. Ev xebata te, rêhevalên Partiyê, gelê me û hemû hêzên şoreşê xurttir dike û baweriya wan mekin dike. Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê, ku pratîka vê xebatê ye, ji bo gelê me û hemû jinên Kurdistanê piroz be!

Diho li welatên mîna Frense, Îspanya, Rusya, Bulgaristan, Vietnam, Kuba, Nikaragua û gelek welatên din, jinan di barîkatan de, di kozên cengê de, di hemû qadên şer de, bi şerê xwe di şoreşê de ristek leyistin. Îroj ji hun, wê ristê di şoreşa Kurdistanê de dileyizin. Bê guman, ev aliyê têkoşinê yê serketî û bi nîrx e. Seriyên me bi vê bilinde e. Lê divê kesbûna me, tu caran şaşî, xeletî û kêmasiyên me neniximinin an ji em wan ne pêwîst nebinin.

Em gişt dizanin, gelek aliyên nebaş li ba me hene, ku me ji civakê girtine û me ji ser xwe neavêtine an ji me nekariye wan ji ser xwe biavejin. Ev, di xebatên me de, bo serkeftina me dibin girek, dibin çeper li pêşiya me. Heya ku ev hebin, mîna di pîrsên din de, di nêrina me ya ji bo pîrsa jinan de jî, wê kêmasî û

şaşî hebin. Ev, di karvaniya hemû şoreşan de hebûn û wê her hebin jî. Tiştê pêwîst eve, ku em van bi zanabûn û nêrina Partiyê bihilweşînin; em destur nedin van ku xusar li pêşveçûnê bikin an ji xebata şoreşgerî tenik bikin. Divê em nehêlin, ku ev nîrxên piroz bikin bin siha xwe. Eve ya pêwîst û liva rast.

Baweriyên derî-şoreşgerî tenê li ba rêhevalên zîlam nine, ev li ba rêhevalên jin jî xwe şani dîkin. Em dikarin bibêjin, ku ev li ba rêhevalên jin bêhtirin. Divê ev bi nêrineka şoreşgerî û veristîneka şoreşgerî, bi azîzên hewce bîrakin. Divê em xwe bigihînin kesbûna PKK û şeweya jina şoreşger ku PKK bi rê ve xistiye, biafirînin. Ev delameta me ya yekemin e. Ev delamet, divê yek kêliyê ji neyê dereng hiştin. Divê em xwe bigihînin wê xetê, ku têkoşin xwe gihandiye wir. Ger me vê yekê kir, hingê şaşî û kêmasiyên me jî wê bîne tunekirin. Tenê bi vî awahî em dikarin biserkevin.

Heke iroj, li gundan, bajarên, çîyan, deştan û di eniyên şer ên pêşemin de; ango di her qadên cengê de, bikaribin te bibinin; heke iroj em te di nav şehîdên xwe de, Çiçek, Bêrivan, Ayten, Xanim û Nafiyan tînin bîra xwe, biranina gelek şehîdên xwe yên jin, ji xwe re dîkin rêber, eşkereye ku êdî jin ne yeko-yeko ditêkoşin. Ew bi sedan, tevli refên cengê dibin. Di hemû komîteyên Partiyê de, em te ji li ser kar dibinin. Bê ku tu bikevî nav baweriyên subjektîf, tu ala têkoşinê hildidî baniyan. Ev gişt ji bo te, dibin hima serbilindiyê, hima agirê dilên pak û serkeftî, û divê ev, bê gotin her wusa be. Li şûna ku ji ber kêmasiyan tu bikevî nava tîrsê, bi daxwazên şoreşgerî bide ser van kêmasiyan. Divê tu destur nedi, ku ev kêmasî, di têkoşinê de rê ji bo serjêrçuyîne re vekin.

Têkoşîna şoreşê, li ser fedakariyên mezin, erk û armancên mezin pêk tê. Têkoşîna vê rojê jî, li ser ked û fedakariyên mezin bi cih hatiye. Em gişt vê yekê dizanin. Lê belê, di vî şerî de, hinde bêbext ji derketin. Ev jin an mîr bin, tiştêkî naguhurîne. Di vê pîrsê de cudayî nine. Tiştê giring li vê derê, di vê pîrsê de, guhartina di kesbûnê de ye. Kesên ku xwe bi têkoşinê girênadin, her dem jêr ve diçin. Ev kes bêbextî li dozê dîkin. Lê disa jî em baş dizanin, ku hejmara van kesan gelek hindike.

Em dibihîsin, hinde keçên me yên ku di vê têkoşinê de cih girtibûn, keda xwe pêşkeşî têkoşinê kiribûn, û bi ked û şer xwe gihandibûn kesbûnekê, niha wan kedên xwe ji bir kirine. Kedan perçiqandine û piştî xwe li têkoşinê zivirandine. Bûne jinika mala xwe, pîreka hêlîna xwe. Ango, şabûna xwe, di wê cihana xwe ya piçûk de peyda kirine, an ji li wê geriyan! Em ji wan dipirsîn, ma gelo niha hun dilşa ne?

Şerê me yê ku dişabûnêka bê dawî wê ji me re bine, roj bi roj mezintir dibe û xwe diqulibîne çê û bedewiyên nuh. Ma hun, yên ku piştî xwe li me zivirandine, di wê cihana xwe ya piçûk de, hunê bigihînin bedewiya dilxweşiyê? Li alîkî cihaneka mezin, û neteweyekî bindest ê mezin heye, ku giringe em evindarên wî bin, bi hezaran zarokên me hene, ku divê em wan mezin bikin, tu çawa bi mîrekî û tenê zarokên xwe dilşa dibi, ma evîn eve, ma şabûn eve? Ma tu dikari wusa evînê peyda biki?

Ne rêhevalên min ne, evîn evina têkoşinê ye li ba me! Evîn ew bedewî ne, ku evina têkoşinê wan afirandiye... Belê, di kozên cengê de, li ser bandevên çîyan, di berxwedanên karkeran de, di zindanan de, di mitîngan de, di boykotan de evîn û ramanên wusa hene, ku evina têkoşinê xwedî kirine; evînen rind, dilketiyên buha, desgirtiya ji dil di vir de bilind bûne... Lê hinde kes, van

evinan jî têkoşinê bilindtir dinasin. Rastî eve, ku ev evindari giyana nuh didin giyana têkoşinê, karguzariya têkoşinê dîkin û xwe tevli têkoşinê dîkin. Bedewî û herheyîni di vir de cihê xwe girtiye, di vir de cihê xwe digire... Ji ber ku, tu çekê xwe ji destê xwe bernadî û narevî, tu terka evina têkoşinê nakî, tu piştî xwe nadi rêhevalên xwe, milê xwe ji yê wan dîr-nakî. Ango tu şermuzariya evînê nakî, evînê erzan nakî!.. Vaye evîn tenê eve!..

Ev evîn piroz be li te!

Niha disa em ji wan dipirsîn. Çi zû we ji bir kir, wan darên ku li piştî we diketin, hestuyên we dinimandin? Çi zû we ji bir kirin, gava we tazi di çarmixan de we didaleqandin? Çi zû we ji bir kir, wan tîlên elektrîkê, ku bi serê memkên we ve girêdîdan??? Heya ku ev tîl bira we, çawa hun dikarin dilxweş û şabîbin? Ma agahî nagihîn we? Ma hun nabihîsin sing ber sing şerê li hemberê dijminan? Ew lehengên ku bi mîrxasî dikevin axê, ma dilên we naşewitînin? Çiye mirovayetiya we? Li hemberê lehengan hun ji xwe fedî nakin? Heke di dilê we de bi-qasî serê derziyê şermî hebe, hun çawa dikarin dilşa bibin? Lê em baş dizanin, şermuzariya di rûçikê we de tu caran nayê xwarê!.. Şerê jinên Kurdistanê, wê we di nava wê şermiya we de, bixeniqîne...

Ji bo kesên, ku di şer de bêbextî bilind kirine û îxanetê kirine kar û barê xwe, em çi bibêjin? Ev kesên di şiklên mirovan de, ku bi tîrsê hatine istîrandin, piştî ku ji kesbûna xwe derketine, hêrsa xwe diverîşînin li ser bedewiyên têkoşinê niha. Zarokên tîrsê yêden nemafdar, her babêt bînamusiyê û bêşerfîyê ji xwe re hilbijartine. Lî şûna jiyana serbilind, bûne hevîrê rûreşiyê. Lê têkoşîna me jî, di her kêliyê de, van kesan sed caran dikuje. Nêzik an dereng, wê bersiva bêbextiya xwe bidin, xilasbûna ji ber vê rastiye nine...

Rêhevalino! Çawa ku şer, jinên qehreman diafirîne; çawa ku kirasên sor bi qulîlkên sor, zêviya têkoşîna me dixemilînin, wusa ji di nav heriya bêbextiyê de hinde jinên xayin jî wê derkevin, ku wê kirhiyê bikin remza kesbûna xwe. Belê jinên, ku wê bibin teniya rûçikên bi şerm, wê hebin. Ev diyar e.

Mixabim, ew keçên tîrsê yên nemafdar, ku doza şoreşê ji bo hisên xwe yên gemar dîkin feda, li welatê jî derketine û we hin ji derkevin.

Heye ku ev bêbext, do hevalên me yên nêziktir bûn, heye ku do milên xwe dabûn milên me, heye ku jina me, keça me, bûka me, xuşka me bin. Rastî, ev jî bîni ne pêwîste. Ya pêwîst eve, em wan bi wê teniya reş a li ser rûçîka wan binasin û em mafê jiyane bo wan nehêlin. Di vê barê de, divê em têkoşîna xwe bi biryari pêşve bibin û van bêbextan bipelixinin. Di vê meşa bi biryar de, bêbextî ji bîni bila hikariyên xwe li te neke!

PÊŞENGÊN JINÊN KURDISTANÊ, RÊHEVALÊN LEHENG, ENDAMÊN PARTIYÊ!

Li ser bingeha giyana şoreşgerî ya 8'ê Adarê, xwedikirina têkoşîna jinên Kurdistanê, bi giranî li ser şax û milên te ye. Şerefa bilindkirina vî şerî, jî aliyê te hatiye bilindkirin. Em ji kûraniya dilê xwe bawerîn, ku wê tu vê delameta xwe li ser reya Partiya me PKK, pêşengê me APO, eniya me ERNK û artêşa gelê me ARGK, bi biryari, dilêrî û lehengi heya dawiyê bi cih bini. Baweriya me bi vê meşa te xurt e. Têkoşîna te, naveroka 8'ê Adarê, serpêhatina şoreşgerî ya jinên cihanê, xurttir dike. Vê roja piroz, zindetir dike.

- Her kêliya têkoşîna te, bila bibe 8'ê Adarê!
- Ev roj piroz be li te!
- Biji 8'ê Adarê!
- Biji Partiya Karkerên Kurdistan!
- Biji serok APO!
- Biji têkoşîna jinên Kurdistanê yên welatparêz û şoreşger, dij dagirkariyê!

Sakine CANSIZ Girtigeha bajarê Amasya

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdîmeka niştîman ku bi zozanên bilind û zîreya xwe tê nasîn

WAN

- I -

NAVÊ WANÊ JI KU TÊ?

Weke ku di dirokê de hatiye gotin, bajarê Wanê, di kevnariya dirokê de, ji hêla Urartuyan nola navçeyekê hatiye avakirin. Dayika qrala Urartuyan Semi-ramis a bi navê Urartu, ji bo wê navçeya li keviya zîreyê, navê „Turuşpa” lêvki-riye. Paşê, piştî ku ev navçe kete destê Medan, serleşkerê Kurdan ê bi navê „Wan”, navçe ji nuh ve da timarkirin. Serleşkerê Kurdan Wan, navçe wusa xweşik da avakirin, ku şênî gelek pê dilxweş û şa bibû. Ji wê demê pêve, navçe buye bajarek. Gel ji, li şûna „Turuşpa”, gotiye „bajarê Wanê”. Di peyvajoya demê de, navê bajêr, buye tenê „Wan”.

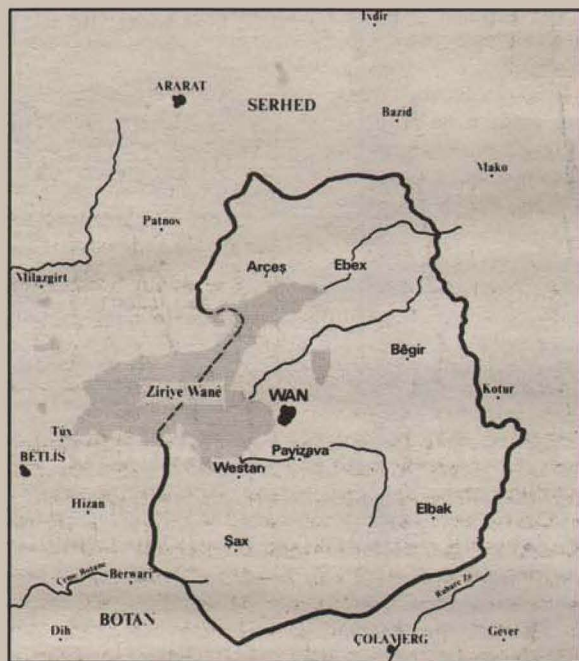
DÎROKA WANÊ

Derdorên Wanê di sedsala XIV. B.z. de, pêşemîn di bin hikmê Huriyan de bûn. Guman heye, ku pêşemîn, di dema Huriyan de mirov li Wanê bûne daniş-van. Di wê dema Huriyan de, Hititî ji bi şeweyeka bajarvani jiyân dikiran. Lê dişa ji Huri, ku nola-şaxekî Mitaniyan tîn nasîn, li derdorên Wanê, tenê bi serê xwe serdest bûne. Bili hemû erîşên Hititî, Asuriyan û Babiliyan, êlên Huri bi şeweyeka dişwar derdorên Wanê parastine û xebitine, ku ev êrdim ji destê wan demakeve. Ji ber ku, ji şop û nexşên diroki ji wusa xweya dike, Huri, nizama xwe ya sermiri li wê êrdimê navendi kirine.

Di sedsala IX. B.z. de, Urartu bûne hikmdarên wê êrdimê û navê „Turuşpa” dane navçeyekê, ku ew bi xwe avakirine. Weke tê zanin, Ermenî şaxekî bajarvaniya Urartuyan in. Serdestiya Urartuyan, bêhtirî 200 salan domaye. Di navbera salên 830 û 694'an de, bajarê Wanê, buye paytextê (serekbajare) qraliyeta Urartuyan. Di salên paşê de, hikmdariya Asuriyan pêşveketiye, ku heya êrdima Wanê xwe dirêj kirine.

Di sala 612'ê B.z. de Medan, impa-ratoriya Asuriyan hilweşandin. Xwe li derdorên Zîreyên Wanê û Urmiye, bi cih kirin. Di wê domanê de, serleşkerê Kurdan ê bi navê „Wan”, ku ew bi xwe gelek bi nav û deng bû, navçeya Turuşpa ji nuh ve bi tevayî dide timar û avakirin. Navçe, diqulibîne bajarekî çê û bedew. Di wê demê de bajarê Wanê, li bakûrê Zîreya Wanê hatibû avakirin. Piştî Medan, serdestiya Persan (Farisan) li ser êrdimê xurt buye. Di sala 331'ê B.z. de, qralê Makedonyayê Yewnanî, Îskenderê Mezin (Zulqurneyn), serdestiya Persan şikandiye û hikmê xwe li ser herêmê damezirandiye. Piştî mirina Îskenderê Mezin (di sala 225'ê B.z. de), xanedaniya Partan a impa-ratoriya Fari-san bû serdestê êrdimê. Di sala 226'ê B.z. de, Sasani cihê Partan girtine. Sasani, heya sala 339'ê P.z. de, tevli şêrê li diji Bizansiyan, serdestiya xwe domandine û doliwgeriya xwe parastine.

Bi destpêka sedsala VII'an pêve, impa-ratoriya Ereben Misilman afirî û pêşve ket. Di demeka kin de, impa-ratoriya Sasani binxist û rûxand. Di wê demê de, begên Ermeniyân, ku berî

hingê ji hindeki serdestê êrdimê bûn, li dora Wanê saziyeka qraliyetê damez-randin. Di sedsala X'an de ev impa-ratoriya Ermeniyân, di gel impa-ratoriya Îslami peymanek çêkir û tevli wan, ket nava hevxebatekariyekê. Bi vi awahî, paşê qraliyeta Ermeniyân bi impa-ratoriya Îslami hat girêdan û gelek begên Ermeniyân piştî ku bûn Misilman, di nav Ereban de heliyan. Lê dişa ji di wê demê de, hêzên ku Kurdistan dagir kiribûn bi dişwarî li diji hev şer dikiran. Lewma ji, li gelek cihan û di gelek deman de, hima van hêzên dagirkar tenik diket. Hinde serekên êlên Kurdan, deliv ji wê rewşê, ji xwe re peyda dikiran û xwe xurt dikiran. Di salên paşê de serekên êlên Kurdan, dewleta Kurdî ya bi navê Mervanî dameziran-din, ku êrdima Wanê ji tevli mirikdariya xwe kiribûn. Lê hevxebatekariya serekên êlên Kurdan, bû sedem, ku temana wê dewletê kin bibe û bihilweşe. Dewleta Mervanî, piştî demeka kin, bi tevayî belav bû.

Bi destpêka sala 1071'ê, êlên Tirkî xwe dirêjî Kurdistanê û Anadoluyê kirin. Êrdima Wanê ji, ji hêla êlên Tirkî hate dagir kirin û vegirtin. Ji van salan heya sedsala XIII'an, car-caran serdestiya Kurdan, car-caran serdestiya Ermeniyân xwe li ser êrdimê dageran-din, lê di dawiyê de Tirkî Selçukî, serdestiya wan bi xwinê rûxandin û pêşveçûna herdu gelan rawestandin.

Di sala 1507'ê de, Safevî xwe li hawirdorên Wanê bi cih kirin. Safevî dixwestin, êrdima Wanê, ji destê êlên Tirkî derxin û tevli axê xwe bikin. Di sala 1514'ê de, sultanê Tirkî Yavuz Selim, bi arikariya serekên êlên Kurdan ên hevxebatkar, şerek li diji Safeviyan da destpêkirin. Welatê Fari-san binkeft û Yavuz Selim, serdestiya xwe li Wanê hişk damezirand. Paşê, di sala 1548'ê de, sultanê Tirkî Süley-man, êrdima Wanê tevli impa-ratoriya Osmani kir û Wan bi tevayî kete bin doliwgeriya Tirkî. Tirk, Wan ji xwe re kirin, navenda eyaletê.

Di sala 1895'ê de, Ermeniyân seri hilda û erîş anin ser Wanê. Lê Osmani, seri dan zorê û wê serhildanê perçiqan-

din. Roja 20'ê Gulanê 1915'ê, bi arikariya Ru-san, bajarê Wanê kete destê Ermeniyân. Li ser wê yekê Osmaniyan, hêzên leşkerî yê Tirkî şiyandin ser bajarê Wanê û Ermeniyân dan ber devê şûran. Osmani, qirkirineka gelek mezin li ser gelê Ermenî pêkanin. Tevera qirkirina Ermeniyân, di wê demê de li bajarê Wanê bi destê serdestê Tirkî pêkanin.

BERHEMÊN DÎROKÎ LI WANÊ

Êrdima Wanê bi zozanên xwe yê bilind û zîreya (behra) xwe tê nasîn û bi nav û deng e. Weke me li jorê ji daye xweya kirin, êrdima Wanê di dirokê de, rasti gelek bajarvaniyên curbucur buye. Gelek hêzan doliwgeriya xwe li vir damezirandine û êrdima Wanê ji, ji bo wan buye qada şer û cengê. Sixlet û taybetiya Wanê ya giringtir eve, ku Wan di dirokê de herdemê buye deriyek ji bo ber bi rojhilatê ve çuyînê. Êrdima Anadolu, bi rojhilatê ve girê dide. Gelek

hêz, ji bona ku ji rojhilatê xwe ber bi Anadoluyê ve bibin, êrdima Wanê nola deriyekî ji xwe re bikaranine. Wan, wê rista xwe, di dirokê de gelek caran leyistiye. Lewma ji rasti doliwgerî, dagirkarî û vegirtina gelek hêzan buye. Ev hêzên babêti jî, jêmayên berhemên xwe, li Wanê li şûn xwe hiştine. Domaneka dirêj Wan, mabû bin doliwgeriya Urartuyan û biqasî 65 salan ji, bibû paytext. Niha bêhtirîn, berhemên Urartuyan li Wanê hene. Berhemên diroki yê Urartuyan, li hemû deverên Wanê tîn ditin. Berhemên diroki yê navdêrtirîn ev in:

Keleha Wanê: Berhema dewlemend-tirin, li wê êrdimê Keleha Wanê ye. Ev keleh, ji hêla Urartuyan hatiye çêkirin. Mirov guman dike, ku ev keleh xwediyê dirokekî 3.000 salan e. Keleha Wanê, 2 kilometra dûr ji Zîreya Wanê, li ser gireka ji lat û zinarên bilind, hatiye avakirin. Keleh, biqasî 1.800 metran dirêj û 80 metran bilind e. Berhema kesekî bi navê Tupas e, ku Tupas bi xwe ji, ji Urartuyan bû. Di sala 855'ê B.z. de, ji hêla qralê Urartuyan Sardurê Yekemîn, hatiye çêkirin. Keleh, di domana erîşeka Asuriyan de, carekê hatiye hilweşandin û şewitandin. Paşê dişa hatiye timarkirin û firehkirin. Di sala 1.889'ê de, arkeologekî bi nav û deng, ê bi navê Layard, hinde lêkolîn di kelehê de çêkiriye û hinde şopên dewlemend, ên ji qurnên pêşemîn û navîn peyda kiriye. Berhemên peyda kiribûn, tevli xwe biriyê welatê xwe. Du rimên nekşandî û ji zêrî, yê Keleha Wanê, niha li İngiltere, eywanên „British Museum” dixemilinin.

Ji kelehê, ji ser pêlekêka ji 1.000 qatî û dik, mirov xwe berdide bajarê Wanê. Sardurê Yekemîn, birceka bi navê Madir ji daye çêkirin. Birc, 28 x 51 metran mezin e û 4,5 jî bilind e. Ev birc, bî bikaranîna gêçê (xerc) hatiye çêkirin û nola blokên latên bilind xweya dike. Li ser ruyê bircî, li aliyê başûr, hinde nivîsên kevn bi zimanên Urartu û Asuriyan hene. Nivîs ji devê Sardurê Yekemîn bi xwe ne. Sardur dibêje, giraniya wê bircê 35 ton e û ji blokên kevîran hatiye çêkirin. Herweha dibêje, ku ev kevîr ji bajarê Alnium hatine anin. Guman heye, ku bajarê Alnium, bajarê Malazgirtê be. Di kelehê de mizgeftêk, hinde ambar, gelek mezel, hinde dikan, kişlekî leşkerî, birên avê û kûmbetên

bakûrê rojavayê mizgeftê, minareyeka bilind heye, ku bingeha wê li ser çarçî-vekê bi giroverî hatiye danin. Herweha qubbeyeka mizgeftê ji heye, ku hundurê wê bi qeleman hatiye xemilandin. Mih-rabekî mizgeftê ji heye, bi motifên geometrî û çiçekan hatiye xemilandin û ji kevirîye.

Tûrbeya Hûsrev Paşa: Li başûrê Keleha Wanê dimine. Di bajarê Wanê yê kevn de ye û li kêleka Mizgefta Hûsrev Paşa hatiye çêkirin. Di sala 1.586'ê de hatiye çêkirin.

Ev tûrbe, ji kevîrên hatine birrin, hatiye avakirin. Aliyê jêr bi piramideka nola kumekê şexşîvî û aliyê jor ji donz-dehçîvî, hatiye niximandin. Li hemû aliyên tûrbê, pencereyên ku kevîyên wan bi sûtun in, hene. Kevîyên derî, bi motifên geometrî û çiçekan hatine xemilandin. Hundurê Tûrbê ji, gelek sade ye. Di wê tûrbê de, waliyê Wanê Kose Hûsrev Paşa ku di sala 1.590'ê de miriye, hatiye binaxkirin.

Keleha Xoşavê: Li ser nivê rîya bajarê Wanê û navçeya Elbaxê hatiye avakirin. Di sala 1.643'ê de, ji aliyê serekê Kurdan, Süleymanê Mahmudê Zer, hatiye çêkirin. Keleh, li ser blokên kevîran ên bilind û bala hatiye avakirin, ku navê wan, „Hêlina Teyran” hatiye danin. Keleh, bi sê surhan hatiye zivirandin. Li jêrê kelehê, Rubarê Xoşavê diherike. Navê xwe ji, ji wê rubarê û qopaniya „Xoşavê” girtiye. „Xoşav”, tê maneya „ava xweş”. Keleh ji aliyê hosta Tilan hatiye çêkirin. Tê gotin, daku hosta Tilan, dişa kelehêkê mina wê çêneke, destên wî hatine birrin. Çîro-keka wê nolê, ji bo hostayê Pira Delal, li navçeya Zaxo ji, tê gotin. Li aliyên bakûr û rojavayên kelehê, hinde derî hene. Li ser deriyên, endîzên du şêran hene. Herweha şexş rêzikên nivîsê, bi Farisî hene. Dora nivîsan jî, bi motifên geometrî çêkirine. Aliyên başûr û rojhilatên kelehê, gelek dik in. 365 mezel, 2 mizgeft, 3 hemam, mezelên zindanê, birên avê û hinde ambar di kelehê de hene. Li aliyên rojava û bakûr, quleyên nobedaran, ên ku her diçe fireh dibin, hene.

Ji ser kendala li başûrê kelehê, Pira Xoşavê hatiye çêkirin, ku di binê wê de Rubarê Xoşavê diherike. Pira Xoşavê ji, her di wê demê de, ji hêla mirekî Kurdan ê bi navê Zeynel Begê, hatiye çêkirin. Tê gotin, ku Zeynel Begê, di sala 1.500'ê de wê pirê daye çêkirin. Li aliyên rojhilat û rojavayê pirê, nivîsên Farisî hene, ku dibêjin ji hêla Zeynel Begê di sala 1.500'ê de, ev pir hatiye avakirin.

Keleha Biçûk: Li ser reya bajarê Wanê û navçeya Erdişê, 15 kilometre dûr ji Wanê, li nêzîkî gundê Kelehê hatiye çêkirin. Ji aliyê Urartuyan hatiye çêkirin. Di sala 944'ê B.z. de, ava buye. Niha bi tevayî hilweşiye. Li ser lat û zinarên pêncî-şest metre bilind, hatiye avakirin. Li hinde deran, surhên kelehê, di kevîran de hatine kolandin. Sarincên avê yê 10 metre kûr di kelehê de hene, ku di kevîran de hatine kolandin. Bi nêrdîvanên ji kevîran, mirov dadîkeve sarincan.

Keleha Axê: Li aliyê bakûrê rojhilatê Wanê dimine. 2 kilometre ji bajêr dûr e. Li ser lat û zinarên bilind ava buye. Ji ber ku ji axê hatiye çêkirin, navê kelehê danine „Keleha Axê”. Çend arkeolog hinde lêkolîn çêkirine û paşê jêmayên kelehê derketine holê an hatine peyda kirin. Di nav jêmayên de, hat ditin, ku di kelehê de rîya avê, wek xwe maye û hilneweşiye. Lêkolîn, paşê di sala 1961'ê de, dişa çêbûn. Hinde ibadexaneyên 13.80 x 13.80 metran mezin, nekropon, ambar û sarincên avê hatin peyda kirin. Berhemên diroki yê wê kelehê, niha di „müzeyaya arkeolojî” de li bajarê Wanê ne. Di kelehê de şikeftêka ku di kevîran de hatiye kolan heye. Di şikeftê de ji reyek heye, ku bi 55 pêlikan derdikeve şêrê gira kelehê.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Operasyonên dagîrkaran avê de çûn TEKOŞÎNA ME BILIND DIBE Û DIDOME

Di meha Sibatê de, mêtîngerên Tirk operasyonên xwe li Kurdistanê bi dijiwarî berfireh kirin. Lê belê, bili van operasyonan, têkoşîna me ya rizgariya neteweyî ji pêşveçûna xwe domand û mêtîngeran xist nava tengasiyên mezin. Dagîrkaran neçare man, ku di vî mehê de hinde tedbirên nû ji xwe re birêve bibin. Ji destpêka nivê meha Kanûnê 1988'ê heya meha Çilê 1989'ê operasyonên leşkerî bi dijiwarî dihatin berfireh kirin. Operasyonên tunde, di meha Sibatê de ji, pêşemîn li Êrdîmên Botanê û Dêrsimê hatin domandin.

Yekitiyên hêzên artêşî yê dagîrkaran, ku hejmara wan digiha hezaran, komên taybetî û parêzkarên gundan, bi çek û hacetên cengê yê nûjentir derketibûn operasyonan. Ev hêz ji roj bi roj hatin tekûz kirin û xurtkirin. Operasyon, li Êrdîma Botanê navçeya Şîrnexê, li Çiyayê Cudî derdorên Yekmalê û li Çiyayên Dêrsimê, bi xurtî dihatin birêve birin. Di meha Sibatê de mêtînger,

Dûmahik di rûpela 17'an de

Şadîmaniyên Yekîtî, Serhildan û Berxwedanê destpêkirin

NEWROZ, LI DU BAJARÊN NORVEÇÊ PÎROZ BÛ

Şadîmaniya yekemîn a yekîtî, serhildan û berxwedanê, cejna Newrozê, roja 17'ê Sibatê 1989'ê li bajarê Stavanger welatê Norveçê hat çêkirin û pîroz kirin. Bajarê Stavanger bi hezaran kilometre ji welatê me dûr e û nêzikê pola (kutba) bakûre. Herçûqasî welatperwerên li vir dijîn, bi hezaran kilometre ji mêtîngeran reviyabin ji, ji ber ku niha gihana pêşengeki rizgariyê mina PKK, niha wusa dibêjin: "Em li kutba bakûr ji bibin, em xwedî li têkoşîna xwe ya rizgariya netewî derdikevin, li Êrdîma em tede, em girêdana xwe bi PKK ya têkoşer, şehîdên Kurdistanê û rêberê gelê me APO re şanî dikin û heke hewce be, emê di pratika xwe de tevgera veşerîna welat û kehnîya jiyana xwe, bi cih binin."

Tevlî 30 demokratên Norveçê, nêzîkî 180 kesî beşdari şeva Newrozê

bûn.

Şev bi silava bo şehîdan destpêkir. Bi helbest û xoşxaneyên koma stranan doma. Axiftîneka politîkî li ser pêwîstî û naveroka şevê hat pêşkêşkirin. Axaf, gelek caran bi kutana çepikan û bangîna dirûşman, hat xurtkirin. Hozanekî welatperwer ji Norveçê, stran û helbestên şoreşgerî xwend. Paşê komeka govendê ya ku ji welatperweran hatibû amadekirin, leyistokên babetî ji Kurdistanê pêşkêş kir. Koma zarokan ji Swedê, govendên xwe kişand. Di birê şano ya programê de ji, komployên mêtîngeran hatin rabirrin û pişange kirin. Hozan Dilgeş, bi stranên gelêrî û şoreşgerî tevli bernameyê bû. Disa komeka govendê, ku ji Swedê hatibû, leyistokên xwe pêşkêş kir. Di dawîya bernameya şadîmaniyê de, "Koma Nûjîn" stranên

Dûmahik di rûpela 19'an de

8'ê Adarê:

Roja Yekîtî, Hevkarî û Têkoşîna Jinên Cihanê

JINÊN KURDISTANÊ YÊN WELATPARÊZ

Berî niha û bi heştê û çar salan, di vî rojê de, dilxweşiya serkeftinê li bajarê Kopenhagê hat jiyan kirin. Ev dilxweşi, dilxweşiya Yekîtî, Hevkarî û Têkoşinê bû, ango dilxweşiya al kirina kedê bû. Ev, gihandina têkoşinê ber bi kozên nûh bû; giyana têkoşinê qulibû şerê hevkar. Dilxweşi ji vir dihat. Di vî rojê de, bajarê Kopenhagê bi qerînen dilxweşi û şabûnê diheji.

Îroj, jinên cihanê yê ku di civakê de paştirin hatine hiştin û bi hemû xalekên koletiyê hatine giredan, bi zanabûna şoreşa civakî xwe livandine û sund bo têkoşinê kirine.

Her tevgera nûh, afirandkarê nûjeniyê ye, vî nûjeniyê ber bi pêş ve dibe. Di vî rojê de, jinên pêşveçuyî û şoreşger ên gelek welatan, jinên karker, gundî û kedkar, wan toven têkoşinê ku çinandibûn, li bajarê Kopenhagê gulibandine fêkiyên xwe. Ev hişyarbûn, ev serhildan, ji bo tevgerandina hemû dinamikên civakê yê din, risteka mezin leyist. Di vî rojê de, pîrsa jinan giha wê koçberê, ku bikaribe bibe birek ji vîstina pîrsîgîrêkî civakî.

Di vî rojê de, ango roja 8'ê Adarê 1905'ê, pêşengên pîrsa jinan Clara ZETKIN, Rosa LUXEMBURG û gelek jinên şoreşger, ku ji dinamikên civakê xwe dabûn pêş, li ser reya veristina pîrsa jinan gavên pêşemîn ên pêwîstî û şoreşger avêtin.

Di vî rojê de, ew biryardariya têkoşinê ku li çar aliyên cihanê bilinddibû û ew êvîna têkoşinê, li bajarê Kopenhagê bibû yek deng û yek kulm... Jinên karker, gundî, kedmîz, pêşveçuyî û şoreşger, bo jiyanihiştina serkeftinê têkoşinê, bo bêtir dorfirehkirina van û bi zanîna ku pîrsa jinan tenê bi şoreşê dikare bê veristin û bireka şoreşê ye, sundên nûh ji bo têkoşinê kirine. Ji yek dev û bi yek zimani, stranên serfiraziyê xwendin û vî rojê pîroz kirin... Vî rojê, ango roja 8'ê Adarê, mina Roja Yekîtî, Hevkarî, Têkoşin û Rizgariya Jinan di Navnetewan de danezane kirin.

Dûmahik di rûpela 22'an de

Di girtîgeha Eskîşehîrê de daxwaz hatin pejirandin

● Xwebirçîhiştina 203 şoreşgeran di roja nozdehan de, ji ber ku daxwaz hatin pejirandin, dawî bû. Bi vî awahî dîliyên şer, êrişên li dijî mafên xwe, rawestand.

Roja 9'ê Sibatê, di girtîgeha bajarê Eskîşehîrê de, bi tîkiliya 203 şoreşgeran berxwedaneka xwebirçîhiştinê destpêkiribû, ji ber ku mêtînger, bi êrişên xwe, dixwestin mafên ku di berxwedana mehnê Cotmeh û Mijdarê sala 1988'ê de ketibûn destan, ji holê rakin.

Mêtînger, ji bo rawestandina vî berxwedanê, pêşî disa dest avêtin komployên xwe yê her demê. Di rojên pêşîn ên berxwedanê de, ji bîni dengê xwe dernexistin û xwe kehr kirin. Lê gava ditin, ku şoreşger di berxwedana xwe de bi biryar in, dest ji lîva xwe berdan û rûniştin, bo lihevhatinekê.

Di domana berxwedana mehnê Cotmeh û Mijdarê de, pêwîst li derveyî girtîgehan, arikarî û hevkarîyeka xurt bilind bibû. Ev pêşveçûn, çavê mêtîngeran xweş tirsandibû. Niha disa, gava meriv û malbatên girtiyan pî agahdar bûn, ku di girtîgehê de berxwedan destpêkiriye, livbaziye xwe bilind kirin û dest bi kiriyariyên nola xwebirçîhiştinê kirin. Ev pêşketin, wê disa agirê

livbaziye girseyî, pêxista...

Ji ber ku mêtînger ditin, ku livbaziye girseyî wê birêve bikevin û berxwedan wê tirêjen xwe biavêje girtîgehê din ji, û hilbijartinên ku nêzik dibin, wê bikevin bin xeterê, zû xwe nêzîkî lihevhatinekê kirin. Berxwedanê girseyî wê mina horêsen berfê mezin bibuyan û wê prestîja ANAPê xweş bilerizandana, di vî demê de ku hilbijartinên herêmi wê çêbin. Lewma hikûmet ji vî rastiyê tirsîya û li hemberê berxwedanê gavên paş ve avêt û daxwazên girtiyan bi tevayî pejirand.

Piştî ku daxwaz hatin pejirandin, berxwedana xwebirçîhiştinê roja nozdehan de, hat dawî kirin.

Gava ku dîliyên şer, endamên PKK, di girtîgeha bajarê Eskîşehîrê de dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin, girtiyan li bajarên Amed, Ceyhan û Çanakkale ji, bo hevkarîyê dest bi berxwedanê kirin. Roja 21'ê Sibatê li van bajaran ji berxwedanê xwebirçîhiştinê destpêkirin. Bi vî awahî, hejmara dîliyên şer ên di berxwedanê de, xwe gihandibû 500 kesî. Di domana berxwedanê de, li Eskîşehîrê rewşa şoreşgerên bi navên Şûkrû Goktaş, Erdogan Sonmez û Îhsan Açıqça nebaş bibû.

Weke em dibînin, di dawiyê de dîliyên şer, bi berxwedana xwe ya xurt, daxwazên xwe dan pejirandin û biserketin.

Protestoyê li dijî operasyon û terora faşîst

Bi destpêka mehnê zivistanê, dewleta Tirk a faşîst, dest bi operasyonên leşkerî kiribû. Di domana van operasyonan de, bikaranîna mêtîngeran li derdorên Cizira, Botan, gihabûn hovitiyeka seranser. Ev hovîtî, li welat û derveyî welat, di qada navnetewan de, bi dijiwarî hat protesto kirin. Di vî domanê de, welat-

perwerên Kurdistanê yê li Ewropa ji, rabûn ser xwe. Bi gelek babê û şeweyan, bi sedan livbaziye protestoyê bikanarin.

Ji bo protestokirina bikaranîna mêtîngerîya Tirk a faşîst, zelalkirina sixlet û taybetiyên mêtîngeran, kampanyeka

Dûmahik di rûpela 19'an de

Welatperwerno, pêşverûno, demokratno!

Tevlî şadîmaniyên NEWROZ'ê, şadîmaniyên Yekîtî, Berxwedan û Serhildanê bibin!

Bi jiyana û zindebûna his û ramanên me yê netewî, bi bêtir geşbûna agirê serxwebûn û azadiya Kurdistanê, em ketin domaneka cejna netewî, pîrozkirina NEWROZêka nûh. Tevlî bilindbûna dilxweşiya têkoşîna me ya rizgariya netewî, niha em disa cejna xwe pîroz dikin.

Her NEWROZêka saleka nûh, tî maneya hilgavtinê nûh û serfiraziyê nûh di diroka niştîman û têkoşîna me de. Em NEWROZê vî salê ji, bi amadekariyên hilgavtinê û serfiraziyê nûh, pîroz dikin û em xwe digihin şadîmaniyên cejna netewî. Têkoşîna me ya serxwebûn û azadiyê, ku bi rêberîya PKK bilind û bala dibe, bi pêşveçûnê herî gewre û pîroz, ber bi NEWROZê isalîn ve diçe. NEWROZê ku di diroka gelê me de, li gora maneya xwe û nevaroka xwe, bi mezinahî dihê pîroz kirin, dibe destpêka riyeka nûjen, ji bo diyari û xelat kirina rojên nûh bo gelê Kurdistanê.

Piştî ku roja 21'ê Adarê 1982'ê de rêberê gelê Kurdistanê Mazlum DOĞAN giha sixleta Kawayê Hemdemi û roja 21'ê Adarê 1985'ê de ji, gava yekitiya gelê me

ya buhatir ERNK hate danezane kirin, NEWROZ xwe gihand serpêhatinekê ji, ku ji demên kevnare dirêji meyuja nûjen dibe û bîpîrsîyariya vî rastiyê diroki dike. Ango bi vî awahî, serpêhatina yekîtî, berxwedan û serhildana gelê Kurdistanê, cejna NEWROZê, xwe gihand van rojên nûh ên serhildan û berxwedanê.

NEWROZ, di rojên me de, bi şerê rizgariya neteweyî ku PKK bilind dike, çetir giha naveroka xwe. PKK, NEWROZê ne tenê jiyana û zinde dihele, herweha bi damezrandina ERNK û bi afirandina Kawayê Hemdemi Mazlum DOĞAN, maneyeka serdemi ji da vî roja pîroz.

Ji bona ku em yekitiya xwe di NEWROZê de xurtbikin, ku gihaye naveroka xwe ya serdemi ji, ji bona ku em berxwedanê xurttir bikin û ji bona ku em serpêhatina serhildana gelê xwe disa bijin, em gişt beşdari û tevli şadîmaniyên NEWROZê bibin. Di NEWROZê vî salê de, ku me xwe gihandiye serfiraziyê nûh, daku em vatîni û delametên xwe bi cih binin, em cihê xwe di seferberîya rizgariya netewî de bigirin.

— Bijî NEWROZ, cejna Serpêhatina Serhildan, Berxwedan û Yekitiya gelê Kurdistanê!
— Bijî şerê me yê serxwebûn û azadiyê, di bin pêşengîya PKK de!

Şevên pîrozkirina cejna NEWROZ-1989 (Cih û mêtîj)

Gotebourg - Swêd	4 Adar 1989
Nürnberg - Almanya Rojava	4 Adar 1989
Frankfurt - Almanya Rojava	11 Adar 1989
Duisburg - Almanya Rojava	11 Adar 1989
Saarbrücken - Almanya Rojava	12 Adar 1989
Avusturya	12 Adar 1989
Hamburg - Almanya Rojava	18 Adar 1989
Stockholm - Swêd	18 Adar 1989
Paris - Frense	18 Adar 1989
Oslo - Norveç	19 Adar 1989
Stuttgart - Almanya Rojava	25 Adar 1989
Bonn - Almanya Rojava	26 Adar 1989
Brüksel - Belçika	26 Adar 1989
Hannover - Almanya Rojava	1 Nisan 1989
Hollanda	1 Nisan 1989
Swis	8 Nisan 1989
Bielefeld - Almanya Rojava	9 Nisan 1989
Avusturya	15 Nisan 1989
Danimarka	22 Nisan 1989
Marsilya - Frense	23 Nisan 1989
Metz - Frense	29 Nisan 1989
Berlîna Rojava - Almanya Rojava	29 Nisan 1989
Îngiltere	Gulan 1989